

CRNA GORA
KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE
SUKOBA INTERESA

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO: 10. VI	20 14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-72/14-23		
VEZA:		
EPA: 501 xxv		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Broj: 473/6

Podgorica, 9. 06. 2014. godine

Skupština Crne Gore

Podgorica

U smislu člana 47 stav 2 Zakona o sprječavanju sukoba interesa ("Sl. list CG" br.1/09, 41/11 i 47/11), Komisija za sprječavanje sukoba interesa podnosi Izvještaj o radu za 2013. godinu.

Za predstavnike Komisije, prilikom razmatranja Izvještaja o radu u Skupštini, određeni su: dr Slobodan Leković, predsjednik Komisije i Ivo Đoković, član Komisije.

Predsjednik Komisije
dr Slobodan Leković

KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA CRNE GORE

Ul. Crnogorskih serdara b.b. Podgorica • TEL: (+382 20) 621-124 • tel/fax: (+382 20) 620-540

www.konfliktinteresa.me • E-mail: konflikt.interesa@kssi.gov.me

**CRNA GORA
KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE
SUKOBA INTERESA**

Broj: 473

**IZVJEŠTAJ
O RADU KOMISIJE ZA
SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA
ZA 2013. GODINU**

Podgorica, maj 2014. godine

SADRŽAJ

Strane

I UVODNE NAPOMENE	4
II ORGANIZACIJA RADA I NADLEŽNOST KOMISIJE	6
1. ORGANIZACIJA I RAD KOMISIJE	6
1.1. OBRAZOVANJE KOMISIJE I STRUČNA SLUŽBA	6
1.2. FINANSIJSKA SREDSTVA PO BUDŽETU	14
1.3. FONDOVI IPA PROJEKTA	16
1.4. POSLOVNI PROSTOR	19
1.5. NOVE BAZE PODATAKA - NOVI POSLOVNO INFORMACIONI SISTEM	21
1.6. TRANSPARENTNOST PODATAKA.....	23
1.7. NOVI SAJT KOMISIJE	25
1.8. "PROVJERI ME"	27
2. NADLEŽNOST I OVLAŠĆENJA KOMISIJE.....	28
3. NORMATIVNA AKTA KOMISIJE	30
3.1. ZAKON O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA I NJEGOVE IZMJENE	30
3.2. NOVA PRAVILA, POSLOVNIK O RADU I OBRASCI	35
3.3. PRIMJENA OSTALIH PROPISA.....	41
III BROJ I STRUKTURA JAVNIH FUNKCIONERA	45
IV OBAVEZE JAVNIH FUNKCIONERA	47
1. PODNOŠENJE IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI.....	47
2. PROMJENE U IMOVNOM STANJU PREKO 5000€	54
3. PRIJAVLJIVANJE I EVIDENCIJA POKLONA	55
4. NESPOJIVOST JAVNIH FUNKCIJA	59
5. ČLANSTVO U VIŠE UPRAVNIH ODBORA	62
6. PRENOS UPRAVLJAČKIH PRAVA NA DRUGO NEPOVEZANO LICE ...	64
V PROVJERA PRIHODA I IMOVINE	65
VI POKRETANJE INICIJATIVA PROTIV JAVNIH FUNKCIONERA	70

VII PREDUZETE MJERE KOMISIJE	74
1. ODLUKE, ZAKLJUČCI, MIŠLJENJA I OGRANIČENJA ZA JAVNE FUNKCIONERE	74
2. ZAHTJEVI ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA.....	79
3. RAZRJEŠENJE, SUSPENDOVANJE ILI IZRICANJE DISCIPLINSKE MJERE	83
4. POSTUPANJE PO PRESUDAMA UPRAVNOG I VRHOVNOG SUDA....	86
VIII DOPRINOS KOMISIJE U PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI	89
1. AKCIONI PLAN ZA POGLAVLJE 23	89
2. IZVJEŠTAJ EVROPSKE KOMISIJE O NAPRETKU	93
IX UČEŠĆE KOMISIJE U SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA	97
X PREVENTIVNI PROGRAMI KOMISIJE	105
1. EDUKACIJA JAVNIH FUNKCIONERA	106
2. EDUKACIJA ČLANOVA KOMISIJE I SLUŽBE KOMISIJE	109
3. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA U ZEMLJI I REGIONU.....	111
4. PRESS CLIPING	114
5. MARKETINŠKI MATERIJAL	116
6. IZRADA ANKETE	118
XI ZAHTJEVI ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA ..	121
XII ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	125
XIII PRILOZI	132-171

I UVODNE NAPOMENE

Ovo je deveti Izvještaj od postojanja Komisije, koji se podnosi Skupštini Crne Gore na razmatranje. Skupština Crne Gore je usvojila Izvještaj o radu za 2012. godinu, 10. jula 2013. godine.

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa (Sl. list CG br 1/09, 41/11 i 47/11) u čl. 47 predviđeno je da Komisija podnosi Skupštini Crne Gore Izvještaj o radu, najmanje jedanput godišnje. Izmjenama i dopunama Zakona koji se primjenjuje od 1. marta 2012. godine, predviđeno je da Komisija može, pored redovnog, podnijeti poseban Izvještaj nadležnom radnom tijelu Skupštine, po potrebi ili na zahtjev nadležnog radnog tijela, što je Komisija u proteklom periodu i radila i dostavila radnim tijelima Skupštine.

Cilj podnošenja ovog Izvještaja, kao i prošle godine, je da se Skupština Crne Gore, kao i šira javnost, upozna o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa u protekloj godini u okviru nadležnosti utvrđenih Zakonom i istovremeno ukaže na pojave i probleme koji se odnose na značajnu, a istovremeno veoma bitnu oblast uređivanja odnosa i ponašanja javnih funkcionera u vršenju javne funkcije–**sukob interesa**, kao i ispunjavanju preporuka Evropske komisije i drugih međunarodnih organizacija usmjerenih na poboljšanje zakonodavnih i drugih mjera u ovoj oblasti, s ciljem stvaranja i održavanja povjerenja građana u savjesno i odgovorno vršenje javnih funkcija od strane javnih funkcionera i sa njima povezanim licima.

Izvještaj sadrži 13 poglavlja, kao što su: organizacija rada i nadležnost Komisije; normativna akta Komisije, posebno izmjene Zakona o sprječavanju sukoba interesa; broj i struktura javnih funkcionera; obaveze javnih funkcionera; pokretanje inicijativa i izrečene mjere Komisije; dio programa koje je Komisija realizovala u cilju sprječavanja sukoba interesa; ostvarena saradnja u regionu i unutar institucija Crne Gore; predlog zaključaka i dr.

Posebna pažnja je posvećena provjeri imovine i prihoda koju prijavljuju javni funkcioneri upoređujući podatke sa državnim organima i institucijama, a što je posebna obaveza po preporuci EK.

U izvještaju je akcenat dat i na mjere koje je Komisija preduzela protiv javnih funkcionera koji su kršili Zakon, posebno kada su u pitanju prekršajni postupci i zahtjevi za razrješenje,

suspendovanje ili izricanje disciplinskih mjera koji su upućivani organu vlasti.

Materijal sadrži aktivnosti koje je preduzela Komisija u ispunjavanju preporuka po Akcionom planu za poglavlje 23, ocjene EK o napretku i doprinos Komisije u procesu pristupanja EU.

Obradeni su i preventivni programi Komisije kroz edukacije za javne funkcionere, radionice za Komisiju i Stručnu službu, sprovođenje Ankete, TV spot i marketinški materijal i dr.

Takođe, poseban prostor je posvećen jednom od značajnih načela u radu svih sličnih institucija pa i crnogorske Komisije, a to je javnost i transparentnost podataka, stepen i obim objavljivanja podataka na sajtu Komisije i dr.

Posebno su analizirani efekti rada njemačkih eksperata po IPA Projektu koji je trajao 20 mjeseci, zaključno sa aprilom 2004. godine. Naročito je obrađeno umrežavanje podataka („interface“) sa državnim organima i institucijama s ciljem stvaranja automatske obrade podataka čiji je rok septembar 2014. godine.

Materijal sadrži brojne podatke o javnim funkcionerima upoređujući ih sa prethodnom godinom koji pokazuju trend pozitivnog rasta u sprovođenju Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Izveštaj o radu za 2013. godinu sadrži i brojne podatke u prilogima i pregledima (ukupno 25) o broju javnih funkcionera na kraju 2012. godine, podnjetim izvještajima o prihodima i imovini javnih funkcionera za 2013. godinu i u aprilu 2014. godine, promjenama u imovnom stanju preko 5000 €, podnjetim prekršajnim prijavama, presudama suda za prekršaje, Upravnog suda i Vrhovnog suda, podnjetim inicijativama i donjetim prvostepenim i drugostepenim odlukama i zahtjevima za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinskih mjera pojedinih javnih funkcionera, primljenim poklonima, potpisanim sporazumima o saradnji i drugim podacima za 2013. godinu, ali i prvi kvartal 2014. godine. Posebno su dati podaci o javnim funkcionerima koji nijesu iskazali sve prihode i imovinu, upoređujući 2012. i 2013. godinu, kao i podatke do 1. maja 2014. godine.

II ORGANIZACIJA RADA I NADLEŽNOST KOMISIJE

1. ORGANIZACIJA I RAD KOMISIJE

1.1. OBRAZOVANJE KOMISIJE I STRUČNA SLUŽBA

Zakon o konfliktu interesa bio je u primjeni skoro četiri godine, kada je prestao da važi stupanjem na snagu Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl. list CG“ br. 1/09 od 09. januara 2009. godine), a samim tim prestao je mandat Komisiji za utvrđivanje konflikta interesa koja je postupala po Zakonu o konfliktu interesa iz 2004. godine.

Stupanjem na snagu Zakona o sprječavanju sukoba interesa 29. jula 2009. godine, izabrana je odlukom Skupštine Crne Gore SU-SK broj 01-640/2 **Komisija za sprječavanje sukoba interesa**, koja je u skladu sa zakonskim ovlaštenjima zadužena za njegovu implementaciju.

Zakon o sprječavanju sukoba interesa je Komisiji za sprječavanje sukoba interesa propisao nadležnost za vršenje nadzora i kontrole djelovanja javnih funkcionera, s ciljem da se spriječi sukob privatnog i javnog interesa. Uz navedeno, rad postojeće Komisije je takođe imao za cilj da se podigne nivo povjerenja u legitimno i nepristrasno vršenje javnih funkcija, odnosno da ojača povjerenje javnosti u politički sistem i njegove institucije. Iz samog naziva Zakona, kao i ovlaštenja Komisije proističe zaključak da se radi o preventivnoj ulozi ove institucije u sprječavanju sukoba interesa javnih funkcionera i sa njima povezanim licima.

Komisiju za sprječavanje sukoba interesa čine predsjednik i 6 članova, koji su birani na period od pet godina, a na osnovu kriterijuma koji su propisani članom 41 i 42 Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Nadležnost Komisije pri vršenju nadzora nad imovinskim stanjem javnih funkcionera, uređuju se sa 58 članova važećeg zakona koji između ostalog propisuje da svako može da podnese zahtjev za provjeru da li u radnjama i postupanju javnog funkcionera postoji sukob interesa.

Komisija propisuje sadržaj Obrazaca o Izvještajima o prihodima i imovini javnih funkcionera, cijeni zahtjeve za utvrđivanje sukoba interesa, vodi postupke po zahtjevima, sprovodi javne rasprave, daje mišljenja u slučaju sumnje u postojanje sukoba interesa na zahtjev

javnih funkcionera, donosi odluke u skladu sa standardima struke, a koji postupci su uređeni Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, dok se način rada i druga pitanja od značaja za rad Komisije za sprječavanje sukoba interesa uređuju podzakonskim aktima, i to: Pravilima o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa i Poslovníkom o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

Položaj i nezavisnost Komisije kao samostalnog i nezavisnog antikorupcijskog organa u sistemu državnog uređenja, u skladu sa Zakonom garantuje sam postupak imenovanja i razrješenja njenih članova. Za članove Komisije su obzirom na navedene odredbe Zakona birana lica koja su stručnim, radnim i moralnim kvalitetima dokazala svoju nepristrasnost i savjesnost. Predsjednik i članovi Komisije su izabrani odlukom Skupštine Crne Gore na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine, na period od pet godina sa mogućnošću ponovnog izbora. Ovo iz razloga jer je tematika sukoba interesa javnih funkcionera predstavljala novu i nedovoljno proučenu oblast u Crnoj Gori, koja je zahtijevala naročito dobro praktično iskustvo i kompetentnost članova Komisije da donose odluke u ovoj oblasti.

Tokom 2011. godine, nakon dvogodišnjeg postupanja Komisije po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa, uočeni su problemi koji otežavaju ostvarenje predmeta i cilja zakona, a istovremeno sa sticanjem uslova za izmjenu pojedinih članova Zakona ukazala se potreba da se odredbe ovog Zakona usaglase sa Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv korupcije, preporukama SIGME i preporukama GRECO-a (grupa država za borbu protiv korupcije), pa je u skladu sa članom 40 stav 1 tačka 6 Zakona iniciran postupak izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa iz 2009. godine.

Usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl. list CG“ br. 41/11 i 47/11) uslijedila je izmjena određenih članova Zakona koji su u proteklom periodu otežavali primjenu usvojenog Zakona, a između izmijenjenih materijalnih odredbi, izmijenje su i one koje se odnose na izbor članova Komisije za sprječavanje sukoba interesa. Novina je javni konkurs prilikom sprovođenja postupka izbora članova Komisije u cilju povećane transparentnosti ovog procesa.

Nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a koji je počeo da se primjenjuje od 1. marta 2012. godine, Komisija za sprječavanje sukoba interesa, je usvojila nova podzakonska akta (Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa; Poslovnik o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa; Obrazac Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera; Obrazac Evidencije Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera; Obrazac Izvoda iz Evidencije poklona; Obrazac za Javni Katalog poklona) u cilju sprovođenja zakonskih nadležnosti propisanih članom 40, Zakona o sprječavanju sukoba interesa, („Sl. list CG“ br. 1/09, 41/ 11 i 47/11).

Tokom 2013. godine, Komisija je posebnu pažnju posvetila novoj nadležnosti Komisije-postupcima provjere podataka o javnim funkcionerima, razmjenom podataka između Komisije za sprječavanje sukoba interesa sa organima i pravnim licima, koji raspolažu podacima o prihodima i imovini javnih funkcionera. Takođe je značajno napomenuti napore Komisije na izradi procjene i mogućnost uspostavljanja automatske Baze podataka, čija izrada je predviđena i kao indikator uspjeha za realizaciju mjera iz Akcionog Plana za poglavlje 23.

Ova zakonska nadležnost omogućila je Komisiji intezivnu međuinstitucionalnu saradnju sa velikim brojem institucija koje raspolažu podacima Poreska uprava, Uprava za nekretnine, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo za informacione tehnologije, Komisija za hartije od vrijednosti, Uprava za javne nabavke i dr., što sve ukazuje na preventivne djelatnosti ove institucije usmjerene na jačanje svijesti javnih funkcionera da izbjegavaju sukob interesa.

Komisija podnosi Izvještaj o radu Skupštini Crne Gore na razmatranje i usvajanje. Novina izmijenjenog Zakona o sprječavanju sukoba interesa je i član 47, tj. odredba kojom se navodi da Komisija može podnijeti poseban izvještaj nadležnom radnom tijelu Skupštine, po potrebi ili na zahtjev nadležnog radnog tijela.

Na osnovu navedene zakonske odredbe, Komisija je dostavljala Izvještaje Administrativnom odboru Skupštine Crne Gore, Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, a od 2013. godine i Odboru za antikorupciju i Anketnom odboru Skupštine Crne Gore.

Ova Komisija od uspostavljanja 2004. godine, svake godine dostavlja godišnje Izvještaje o radu Skupštini Crne Gore na razmatranje, pa je tako i 8. Izvještaj o radu za 2012. godine usvojen 29. juna 2013. godine, a Zaključak objavljen u Službenom listu Crne Gore broj 57/13 od 16. decembra 2013. godine.

Saglasno članu 44 Zakona o sprječavanju sukoba interesa za vršenje stručnih i administrativnih poslova Komisije obrazovana je **Stručna služba** Komisije, u kojoj je tokom 2011. i 2012. godine u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji br. 3445 od 23. oktobra 2009. godine bilo zaposleno 9 službenika i namještenika, od sistematizovanih 13 službeničkih i namješteničkih radnih mjesta, kao i pripravnici sa visokom i srednjom stručnom spremom.

I pored insistiranja Komisije tokom prethodnih godina, za povećanjem budžetskih sredstava za popunu sistematizovanih radnih mjesta, to nije ispoštovano tako da su sa postojećim kapacitetima obavljani svi poslovi i obaveze koji su proisticale iz izmijenjenog Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Komisija je neprestano ukazivala da je povećan broj javnih funkcionera, da je povećan broj pokretanja prekršajnih postupaka protiv javnih funkcionera, da su povećana ovlašćenja i obim poslova Komisije i Stručne službe, da su veća ograničenja za javne funkcionere i samim tim pooštrene sankcije za slučajeve kršenja zakonskih odredbi i sl., što je iziskivalo potrebu za većim brojem službeničkih i namješteničkih radnih mjesta. Ovo je ujedno i jedna od preporuka Evropske komisije—jačanje administrativnih kapaciteta, koja se tokom prethodnih godina samo djelimično realizovala.

Na osnovu novih nadležnosti Komisije, među kojima je i provjera podataka iz Izvještaja, kao i iskustava u radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa od donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji te izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa, ukazala se potreba da je zbog vršenja određenih poslova i zadataka neophodno izmijeniti postojeći Pravilnik, odnosno propisati nova radna mjesta sa izmjenom zvanja postojećih, kao i uslovima zvanja koja su usklađena sa Evropskim okvirom kvalifikacija-Zakonom o Nacionalnom okviru kvalifikacija („Sl. list CG“ br. 80/10).

U toku 2013. godine Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba

interesa mijenjao se dva puta. Prvi put u skladu sa Zakonom o Nacionalnom okviru kvalifikacija, dok je druga izmjena bila neophodna u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Pravilnikom br. 698/5 od 28. januara 2013. godine izmijenjen je stari Pravilnik broj 3445 od 23. oktobra 2009. godine propisivanjem novih radnih mjesta. Izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa br. 698/5 od 28. januara 2013. godine sistematizovano je 17 službeničkih radnih mjesta.

Na osnovu Strategije reforme javne uprave 2011-2016. godine kao i preporuka Evropske komisije, donesen je novi Zakon o državnim službenicima i namještenicima 22.07.2011. godine („Sl. list CG,, br. 39/11, 50/11 i 66/12) čija je primjena počela od 01.01.2013. godine. Obzirom na to da ovaj Zakon na novim osnovama uređuje oblast službeničkog sistema, Komisija za sprječavanje sukoba interesa je uskladila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, a koji se odnosi na izmjene zvanja, dok je u ostalom dijelu Pravilnik izrađen u skladu sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija br. 698/5 od 28. januara 2013. godine ostao nepromijenjen.

U skladu sa odredbama novog Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Komisija za sprječavanje sukoba interesa je na sjednici održanoj 12. aprila 2013. godine usvojila novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa broj 130/9.

Uprava za kadrove Vlade Crne Gore prethodno je dala Mišljenje broj 02-1396/1 od 10. aprila 2013. godine da je navedeni Pravilnik u skladu sa odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, dok je Administrativni odbor Skupštine Crne Gore u skladu sa članom 44 Zakona o sprječavanje sukoba interesa 26. 06. 2013. godine dao saglasnost na Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa broj 00- 63-14/13-29/1, nakon čega je novi Pravilnik stupio na snagu.

Novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa broj 130/9 propisuje 17 radnih mjesta, od kojih su u 2013. godini bila popunjena 9, dok

preostalih 8 nije, zbog nemogućnosti da se obezbijede finansijska sredstva u Budžetu Komisije za 2013. godinu (**Prilog 1**).

Od 17 sistematizovanih radnih mjesta u Službi Komisije rješenjem na neodređeno vrijeme popunjeno je bilo samo 6 (dva sa visokom i četiri sa srednjom stručnom spremom), a po rješenju na određeno vrijeme u trajanju od 2 godine poslove su obavljala 3 izvršioca (dva sa visokom i jedan sa srednjom stručnom spremom), a tokom 2013. godine obezbijedena su bila sredstva za još 1 izvršioca-savjetnika, do povratka zaposlenog sa porodijskog odsustva.

Takođe treba istaći da je Komisija u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem učestvovala u Programu stručnog usavršavanja studenata završnih godina studija i posredstvom Uprave za kadrove aplicirala u Projektu. U skladu sa administrativnim i prostornim kapacitetima Komisija je ponudila stručno osposobljavanje za četiri izvršioca, od kojih su tri počela sa radom—stručnim osposobljavanjem u Stručnoj službi Komisije u januaru 2013. godine i to: jedan izvršilac sa Pravnim fakultetom; jedan sa Fakultetom za informacione tehnologije i jedan sa Filološkog fakulteta. Ovim licima ugovori su istekli 15. oktobra 2013. godina, nakon čega je Komisija od nadležnog Ministarstva finansija tražila pomoć kako ne bi došlo do stagnacije u rad ove samostalne i nezavisne institucije.

Sva tri izvršioca nakon završetka uspješnog stručnog osposobljavanja u Stručnoj službi Komisije, podnijela su Izvještaje u skladu sa planom osposobljavanja pripravnika, kao i odredbama Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i ocijenjena su najboljim ocjenama.

Komisija je na sjednici 30. avgusta 2013. godine usvojila preporuku Skupštine Crne Gore, ocjene iz Akcionog Plana i jednoglasno zauzela stav da je potrebno tražiti od Ministarstva finansija saglasnost za obezbjeđenje finansijskih sredstava za popunjavanje slobodnih radnih mjesta u skladu sa Pravilnikom.

Od nadležnog Ministarstva finansije traženo je da se obezbijede sredstva za devet radnih mjesta, a kao najneophodnija navedena su:

1. Sekretar Komisije koji u opisu poslova rukovodi radom Stručne službe Komisije i stara se o blagovremenom izvršavanju poslova Stručne službe Komisije;

2. Savjetnik za provjeru podataka iz Izvještaja;
3. Savjetnik za tehnološki razvoj i inovacije (koji se stara o realizaciji projekata koji se odnose na unapređenje informacionog sistema, izradu „interfejsa“);
4. Savjetnik za međunarodnu saradnju, radi prevođenja sa znanjem engleskog jezika, koji će dati punu podršku realizaciji navedenih Projekata, imajući u vidu da se Komisija bavi preventivnom borbom protiv sukoba interesa i podrazumijeva kontinuirane aktivnosti na nacionalnom i međunarodnom planu.

Obavještenjem Ministarstva finansija broj 03-11501/1 od 28. oktobra 2013. godine, Komisiji je data saglasnost za prijem u stalni radni odnos tri izvršioca, koji su u toku 2013. godine radili po rješenju na određeno vrijeme u trajanju od 2 godine, dok je za preostala tražena nepopunjena radna mjesta data preporuka da se popune putem internog oglašavanja.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore je postupila po nalogu Ministarstva finansija, donijela Odluku o sprovođenju postupka internog oglašavanja i nakon sprovedenog postupka primila je obavještenje Uprave za kadrove broj 02- 892/7 od 17. marta 2014. godine, kojim upoznaje Komisiju da se odobrava postupak Internog oglašavanja za prijem u radni odnos 2 izvršioca: Viši savjetnik/ca I za tehnološki razvoj i inovacije i Viši savjetnik/ca I za međunarodnu saradnju koji se nije mogao sprovesti obzirom na to da nije bilo prijavljenih kandidata.

Od ukupno raspisana tri interna oglasa samo je popunjeno jedno radno mjesto Samostalni/a savjetnik/ca I za provjeru podataka iz Izvještaja, od marta 2014. godine.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore je 2012. godine započela Tvining projekat MN10/IB/JH/03 „Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i akcionog plana“, koji se realizovao iz sredstava IPA Fonda, od strane njemačkih partnera tokom cijele 2013. godine. Trajanje ovog programa je ugovoreno do maja 2014. godine. U skladu sa preporukom realizatora Projekta da Komisija radno angažuje jednu osobu, koja bi mogla da pruži podršku u komunikaciji između stranih i domaćih eksperata, tokom trajanja Projekta zaposlen je izvršilac sa znanjem engleskog jezika.

Komisija je još u julu 2012. godine nakon dobijanja saglasnosti od strane Ministarstva finansija, zaposlila pripravnika- sa znanjem engleskog jezika, počev od. 01. 11. 2012 godine do 01. 11. 2013.

godine. U sklopu obuke pripravnika, zaposlena je usavršila svoje znanje i dala punu podršku realizaciji navedenog Projekta, što je bilo od ključne važnosti da Komisija da svoj puni doprinos realizaciji Projekta „Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i akcionog plana“ kojim se ostvaruju mjere koje propisuje Akcioni Plan za poglavlje 23.

Za Komisiju koja se bavi preventivnom borbom protiv sukoba interesa i korupcije, koja predstavlja prioritet za Crnu Goru i podrazumijeva kontinuirane aktivnosti na nacionalnom i međunarodnom planu, produženje radnog osnova izvršioca sa znanjem engleskog jezika za komunikaciju sa inostranim partnerima je neophodno.

Nakon što je stalni tvining savjetnik projekta 6. novembra 2013. godine uputio Komisiji preporuku da je za potrebe gore navedenog projekta neophodno da Komisija za sprječavanje sukoba interesa zaposli lice sa znanjem engleskog jezika koje će biti angažovano do kraja realizacije projekta, Ministarstvo finansija je dalo saglasnost za obezbjeđenje finansijskih sredstava obavještenjem broj 03-13065 od 11. 11. 2013. godine, da se pripravniku produži radni odnos i nakon isteka pripravničkog staža, sa mogućnošću produženja do kraja realizacije projekta. Shodno navedenom, a u skladu sa članom 48 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (“Sl. list Crne Gore” broj 39/11, 50/11 i 66/12) kojim je propisano da se radni odnos može zasnovati i na određeno vrijeme radi: obavljanja projektnih zadataka sa određenim vremenom trajanja, za vrijeme trajanja projekta, a najduže dvije godine, Komisija je produžila radni odnos pripravnici do kraja realizacije projekta, odnosno do 1. maja 2014. godine.

Takođe, u Akcionom Planu kao indikator uspjeha mjere naložene Komisiji stoji obaveza „**Povećan budžet Komisije u odnosu na prethodnu godinu i broj novozaposlenih stručnih saradnika**“, a rok je bio IV kvartal 2013. godine, sa kojim smo upoznali sve nadležne institucije, pa ćemo i u narednom periodu tražiti od Ministarstva finansija saglasnost za obezbjeđenje finansijskih sredstava za popunjavanje slobodnih radnih mjesta u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa i potrebama iskazanim u Finansijskom planu Komisije za 2014.

godinu, a sve u cilju potpune implementacije Zakona o sprječavanju sukoba interesa i preporuka Evropske Komisije.

1.2. *FINANSIJSKA SREDSTVA PO BUDŽETU*

Komisija za sprječavanje sukoba interesa se isključivo finansira iz Budžeta Crne Gore, a sve finansijske transakcije se odvijaju preko Državnog trezora.

U pripremi za izradu Budžeta, Komisija je posebno isticala aktivnosti koje proizilaze iz novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa koji je počeo sa implementacijom marta mjeseca 2012. godine.

Stupanjem na snagu novog Zakona proistekle su i nove obaveze kao i povećan obim posla Stručne službe Komisije, koja zbog finansijskih razloga nije mogla biti popunjena potrebnim službeničkim kadrom zbog čega je bilo potrebno sprovesti internu preraspodjelu poslova i maksimalno angažovati svu raspoloživu radnu snagu, kako bi se poslovi i zadaci na vrijeme realizovali.

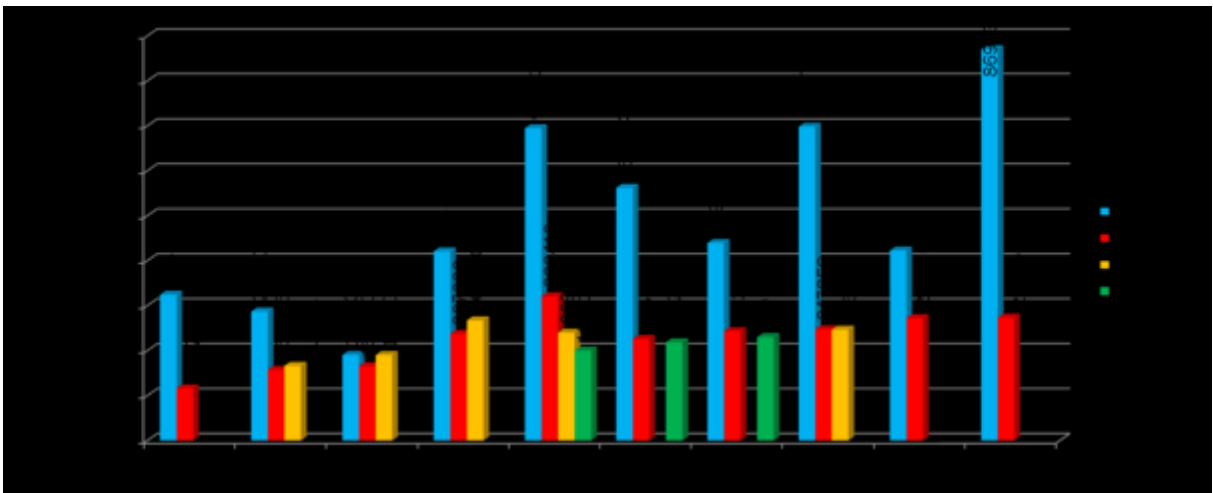
Izmjenom Zakona uslijedila je i izmjena Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije u januaru 2013. godine kojim je sistematizovano 17 službeničkih radnih mjesta. Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je u skladu sa članom 44 Zakona o sprječavanju sukoba interesa 25. juna 2013. godine dao saglasnost na Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

Posebna preporuka Evropske komisije („nedostaju finansijska sredstva za jačanje administrativnih kapaciteta“), GRECO-a, SIGME i dr. međunarodnih organizacija i Nacionalne komisije za sprovođenje Akcionog plana borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, uvijek je bila jačanje administrativnih kapaciteta Komisije, što je istaknuto i u Analizi jačanja administrativnih kapaciteta Komisije koja je dostavljena, u nekoliko navrata, nadležnim radnim tijelima Skupštine Crne Gore i Ministarstvu finansija.

Skupština Crne Gore usvojila je Izvještaj o radu Komisije za 2012. godinu, 28. juna 2012. godine, gdje je potencirano ispunjenje preporuka EK o jačanju administrativnih kapaciteta Komisije (kadrovski i finansijski).

Komisija je u Analizi potreba za jačanje kapaciteta Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore, čija je izrada naložena i Četvrtim Izvještajem o realizaciji mjera iz inoviranog Akcionog plana za sprovođenje programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, detaljno opisala sve potrebe Komisije koje su neophodne za realizaciju svih predviđenih aktivnosti koje proizilaze iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa, pa je obzirom na sredstva dodijeljena Budžetom za rad ove institucije za 2013. godinu, dovedeno u pitanje kontinuirani rad, odnosno onemogućeno popunjavanje upražnjenih sistematizovanih radnih mjesta, kao i usporilo realizovanje mnogih obaveza i aktivnosti.

Na osnovu svega navedenog, zahtjev za obezbjeđenje sredstava za rad Komisije je iznosio 422.259,48€ (bez „interface“ i automatske obrade podataka). Međutim, od strane Ministarstva finansija, i pored dobro obrazloženih i argumentovanih potreba Komisije, odobreno je samo 271.985,02€, odnosno do kraja godine je otpušteno 234.731,69€.¹ Ovdje treba napomenuti da su nadležna radna tijela Skupštine Crne Gore, uz argumentaciju predstavnika Komisije, imala stav da se ovaj iznos znatno poveća u odnosu na predložena sredstva, ali to nije realizovano.

Za očekivati je bilo da će se planom za 2013. godinu, usmjeriti neophodna i značajnija sredstva za jačanje kapaciteta ove nezavisne

¹ Za 2014. godinu Komisiji za sprječavanje sukoba interesa opredijeljeno je svega 273.000,00€ od traženih 869.838, 56€, pri čemu je za izradu „interface“, tj. umrežavanje podataka bilo planirano 400.000€, prema proračunu njemačkih eksperata u okviru IPA Programa.

institucije u skladu sa zaključcima naloženim Akcionim Planom za sprovođenje programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala (2013–2015), preporukama EK i drugih međunarodnih institucija, kao i u Izvještaju E.K. o napretku Crne Gore, a koji se odnosi na sukob interesa.

Ministarstvo finansija je krajem 2013. godine izašlo u susret, nakon nekoliko zahtjeva upućenih od strane Komisije i dozvolilo da se tri radnika (dva službenika i jedan referent) prime u stalni radni odnos, putem internog oglasa, s obzirom na to da su od iste institucije imali rješenje o prijemu na određeno vrijeme u trajanju od dvije godine.

Takođe, Komisija je u nekoliko navrata pokušala putem Internih oglasa da popuni radna mjesta koja su od velikog značaja za implementaciju nadležnosti iz novog Zakona, a to su savjetnik za provjeru podataka iz Izvještaja i izvršioca za tehnološki razvoj i inovacije, koji se stara o realizaciji projekata koji se odnose na unaprijeđenje informacionog sistema, kao i savjetnika za međunarodnu saradnju.

U skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem „Sl. list CG br. 38/12“, Komisija je učestvovala u Programu stručnog usavršavanja studenata završnih godina studija i posredstvom Uprave za kadrove aplicirala u Projektu.

U skladu sa administrativnim i prostornim kapacitetima Komisija je ponudila stručno osposobljavanje za četiri izvršioca, od kojih su tri počela sa radom –stručnim osposobljavanjem u Stručnoj službi Komisije u januaru 2013. godine. Ovim licima su istekli ugovori 15. oktobra 2013. godina.

1.3. FONDOVI IPA PROJEKTA

Crna Gora je podnijela zahtjev za pristupanje Evropskoj Uniji i na dobrom je putu da ispuni neophodne preduslove. Svaka evropska država može dobiti ovo članstvo u Uniji, ako ispunjava kvalifikacije opisane u Ugovoru Evropske Unije. Krajnje važan uslov je "acquis communautaire", što znači minimalni standard u vladavini prava, demokratiji i u pogledu drugih vrijednosti evropske politike. U svakom od svih 35 pregovaračkih poglavlja ovaj standard mora biti postignut. Evropska unija podržava ovaj proces za zemlje kandidate sa IPA projektima i drugim instrumentima. "IPA" znači Instrument

za pretpristupnu pomoć i nudi se pretežno putem tzv. Twining ugovora.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je još 2011. godine kandidovala 14 programa koje, svake godine, realizuje u granicama finansijske podrške, radi sprovođenja preventivnih aktivnosti u cilju suzbijanja konflikta interesa kod javnih funkcionera. Početkom septembra 2012. godine, Komisija za sprječavanje sukoba interesa i Uprava za antikorupcijsku inicijativu su otpočele korišćenje Twining projekta „Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i Akcionog plana“.

Ovaj IPA projekat je zajednički poduhvat između Crne Gore, kao zemlje korisnice i Njemačke, kao države članice. Njemačku stranu zastupa Bundesverwaltungsamt (Savezna kancelarija za upravu) u Kelnu, kojoj je dodijeljen ovaj program. Ovaj projekat direktno podržava Crnu Goru u pregovorima o Poglavlju 23 - pravosuđe i osnovna prava - implementacija relevantnog Akcionog plana i bavi se organizacionim i institucionalnim potrebama dva crnogorska državna organa.

Za Komisiju su planirane značajne aktivnosti koje su intenzivirane 2013. godine i trebaju biti realizovane tokom 2014. godine, a to su:

- ✓ Umrežavanje podataka (interface), tj. stvaranje Baze podataka i softvera, gdje bi bilo povezano više državnih institucija kako bi se kvalitetnije provjeravalo imovno stanje javnih funkcionera. O ovom dijelu biće više riječi u poglavlju nove Baze podataka (II/1.5).
- ✓ Organizovanje edukativnih seminara za sve kategorije javnih funkcionera.
- ✓ Obuka državnih službenika i namještenika kroz organizaciju radionica.
- ✓ Podizanje svijesti javnih funkcionera, NVO i medija o sukobu interesa.
- ✓ Jačanje kapaciteta, saradnja i koordinacija antikorupcijskih institucija, kroz organizovanje radionica uz učešće domaćih i stranih eksperata.
- ✓ Studijske posjete Njemačkoj za predstavnike Komisije i UAI;
- ✓ Analiza stepena implementacije postojećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa i predlozi za njegovu izmjenu, vodeći računa o preporukama EK, GRECO-a i SIGME.

Za realizaciju ovih, ali i aktivnosti Uprave za antikorupcijsku inicijativu, planirana su sredstva od 737.000€, pri čemu je učešće Ministarstva finansija Crne Gore 37.000€.

Od početka projekta u kontinuitetu se organizuju aktivnosti prema unaprijed utvrđenom zajedničkom planu između crnogorske i njemačke strane. Njemački partneri su stalno prisutni u Crnoj Gori sve do završetka Projekta.

Najviše aktivnosti je realizovano na izradi jedinstvene baze podataka, gdje je uključeno više državnih institucija, čiji rezultati se očekuju do kraja 2014. godine.

Iako Akcioni plan za Poglavlje 23 pruža detaljan budžet za modernizaciju crnogorskih antikorupcijskih kapaciteta, tokom planiranja projekta tvining partneri nijesu predvidjeli odredbu o iznosu koji je potreban za uspostavljanje bezbjedne IT razmjene podataka (interface). Ovo je ograničilo rezultate i smanjilo ih na nivo pripremnih aktivnosti. Trenutno ne postoje indikacije kada bi ovaj iznos mogao biti izdvojen. Ako se ovo pitanje bude dovoljno rano razmatralo i ako se dođe do zajedničkog razumijevanja iznos planiran u Akcionom planu bi mogao da se zatraži u planiranju državnog budžeta za 2015. godinu.

Organizovano je pet radionica uz učešće stranih eksperata, kao i više sastanaka oko analize postojećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa i drugih zakona koje primjenjuje Komisija za sprječavanje sukoba interesa. Takođe, organizovane su i dvije studijske posjete SR Njemačkoj (Berlin i Hamburg).

Projekat je produžen, uz odobrenje iz Brisela, u trajanju od 2 mjeseca koje pri tom ne iziskuje dodatne troškove.

Projektne aktivnosti koje se bave direktno pitanjima sukoba interesa i zadacima komisije:

- ✓ Zakonski okvir o preventivnim mjerama za borbu protiv korupcije mora da bude poboljšan. Ovo uključuje Zakon o sprječavanju sukoba interesa, što je glavni pravni osnov za KSSI. Poseban fokus je dat na pitanja zaštite podataka, bankarske tajne i moguće sankcije za funkcionere koji krše zakon. Prve preporuke za pravne amandmane su dostavljene i odobrene od strane Vlade Crne Gore. Slijediće dalji prijedlozi.
- ✓ Najveći izazov je stvaranje interfejsa između KSSI i ovih organa. U međuvremenu bi se mogao razviti jednostavan pristup podacima u okviru nekoliko registara, ali svakako ovaj

zadatak je i dalje u fazi progresa, a sve to u cilju buduće automatizovane razmjene podataka.

- ✓ Sproveden je program obuke za javne funkcionere. U okviru pet seminara bila su predviđena pravila i procedure Komisije u Crnoj Gori u odnosu na političare i visoke zvaničnike. Jedan od ovih seminara je sproveden u Tivtu kako bi se obuhvatili ovim programom i funkcioneri u priobalnom regionu. Bilo je uključeno više od 90 polaznika na ovim seminarima.
- ✓ Odrađena je i jedna radionica koja se posebno odnosila na pitanja sukoba interesa i provjeru imovine. Tada su predstavljena iskustva Poljske i Rumunije.
- ✓ Još jedna radionica je unaprijedila saradnju između Komisije i ostalih organa vlasti. Ovim se snažno podigla svijest o potrebnoj saradnji organa u cilju sprječavanja sukoba interesa, postignuti su uslovi koji će omogućiti međusobnu razmjenu podataka.

1.4. POSLOVNI PROSTOR

Stručna služba Komisije za sprječavanje sukoba interesa, od svog osnivanja, je smještena u zakupljenom prostoru od 180 m² u Ulici crnogorskih serdara bb, u Podgorici. S obzirom na to da je poslovni prostor ubrzo bio nedovoljan, u istoj zgradi je 2010. godine zakupljen i dodatni od 80 m². Odluka o proširenju prostora pokazala se ispravnom, s obzirom na ogroman broj dokumenata koje treba čuvati i arhivirati, a posebno imovinskih kartona javnih funkcionera kojih u periodu od osnivanja do danas ima oko 47 000 primjeraka. U arhivi Komisije za sprječavanje sukoba interesa čuvaju se Izvještaji o prihodima i imovini javnih funkcionera po raznim osnovama, odnosno razlozima njihovog predavanja. Naime, osim godišnjih izvještaja o prihodima i imovini, čuvaju se i izvještaji o povećanju prihoda i imovine javnih funkcionera preko 5000 €, izvještaji koje oni podnose nakon prestanka javne funkcije, ali i nakon jedne godine od prestanka funkcije. Među njima su takođe i vanredni izvještaji kojih ima u velikom broju, jer javni funkcioneri imaju obavezu da dostavljaju dopunske izvještaje nakon utvrđene provjere imovine od strane Komisije.

Novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe Komisije nametnuo je potrebu povećanog broja radnika za koje treba obezbijediti optimalne uslove za rad, s obzirom na popunu više upražnjenih radnih mjesta. U novim prostorijama

smješteni su, između ostalih, i pripravnici kojima su stvoreni optimalni uslovi za rad, kao i prostorije u kojima su često eksperti iz različitih zemalja (preko IPA Projekta) održavali neposredno radionice sa službenicima i namještenicima Stručne službe.

Slika 1: Posebni depo za arhiviranje Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera

Poslovni prostor Komisije za sprječavanje sukoba interesa plaća se u istom iznosu od osnivanja i ta cijena nije visoka. Međutim, od strane nadležnih organa date su sugestije i preporuke mijenjanja prostorija, tj. njihovo konačno rješavanje, što su neke državne institucije i uradile u proteklom periodu.

Razlog više za posjedovanje sopstvenog prostora je veliki značaj, uloga i proširenje ove nezavisne institucije, kao i zahtjevi međunarodnih institucija vezani za jačanje administrativnih kapaciteta. Konačna realizacija ove preporuke biće ispoštovana najvjerojatnije u momentu kada se Komisija bude integrisala u Agenciju za antikorupciju, januara 2016. godine.

1.5. NOVE BAZE PODATAKA -NOVI POSLOVNO INFORMACIONI SISTEM

Uvođenjem novih nadležnosti Komisije za sprječavanje sukoba interesa, a koje se odnose na provjere podataka iz Imovinskih

izvještaja javnih funkcionera, stari Poslovno-informacioni sistem postaje nedovoljan da bi omogućio efikasno ispunjavanje obaveza Komisije za sprječavanje sukoba interesa. PIS koji se koristi za sprovođenje obaveza Komisije, nastao je 2005. godine i nadograđen prema zahtjevima Komisije 2009. godine. Istovremeno je i sajt komisije pratio izmjene PIS kao integralni dio sistema, i kao medij kojim Komisija predstavlja svoje aktivnosti domaćoj i međunarodnoj javnosti.

Postojeći Poslovno informacioni sistem, kao i sajt Komisije bazirani su na starijim tehnologijama, i kao takvi više ne mogu zadovoljiti kako tehničke, tako ni sigurnosne zahtjeve koji se postavljaju pred Komisiju. Iz tih razloga Komisija je pokrenula projekat izmjene postojećih tehničkih rješenja koje koristi, u želji da svoje obaveze obavlja što efikasnije i sigurnije. U saradnji sa ekspertima Federalne kancelarije za administraciju Savezne Republike Njemačke, u završnoj fazi je realizacija Twinning projekta "Podrška sprovođenju antikorupcijske strategije i Akcionog plana".

Aktivnosti koje su potrebne da bi se realizovao ovakav projekat zahtijevaju međuinstitucionalnu saradnju, da bi se obezbijedila razmjena informacija koja je potrebna za ispunjavanje novih nadležnosti koje Komisija posjeduje. Uz pomoć stranih i lokalnih IT eksperata Komisija je posljednjih godinu dana intenzivirala rad na izradi ovog projekta, kako bi se našao optimalni okvir za razmjenu informacija između različitih informacionih sistema koji se koriste u crnogorskim institucijama, a koje posjeduju odgovarajuće podatke

potrebne za efikasan rad Komisije. U okviru ovog projekta razmijenjena je poslovno tehnička dokumentacija da bi se odredile mogućnosti pojedinačnih informacionih sistema. Ove informacije su se odnosile na tehnologiju koju informacioni sistemi koriste, kao i definisanje informacija koje su potrebne za razmjenu. Zbog osjetljivosti podataka koje bi se razmjenjivale, posebna pažnja je posvećena na sigurnost cjelokupnog sistema za razmjenu informacija.

Na ovaj način, uz pomoć IT eksperata, nastalo je uputstvo o načinu implementacije i potrebni koraci za uspješno realizovanje ovako kompleksnog projekta. Ti koraci uključuju razvoj potpuno nove aplikacije za rad Komisije, jer je zajednički zaključak da je trenutno rješenje neisplativo nadograđivati. Trenutna aplikacija nije koncipirana tako da uzima u obzir niti sigurnost niti sve poslovne procese u Komisiji, tako da njene izmjene zahtijevaju velike zahvate koji suštinski mijenjaju njene osnovne razvojne okvire, što dovodi do zaključka da je nadogradnja konceptualno lošije rješenje od izrade novog. Uzimajući u obzir raznorodnosti informacionih sistema partnera, kao i raznolikost sigurnosnih politika, IT eksperti su preporučili korišćenje WEB servisa kao najkompatibilnijeg rješenja za ovaj projekat. Na ovaj način se može uniformno riješiti problem raznorodnosti informacionih sistema i njihovih sigurnosnih politika.

Ujedno na ovaj način se izbjegavaju negativni efekti odbijanja od strane institucija, jer su u mogućnosti da sami urade nadogradnje, bez promjena na svojim informacionim sistemima koje bi iziskivale značajna sredstva. Takođe se eliminiše potreba da jedan pružalac usluga ima pristup različitim sistemima kao i podacima koji se u njima nalaze.

U posljednjih godinu dana akcenat je postavljen na partnere koji posjeduju podatke potrebne Komisiji, a imaju ili razvijaju sisteme dovoljno napredne za ovakav automatski vid razmjene podataka. U ovom trenutku to su Ministarstvo unutrašnjih poslova, Poreska uprava, Uprava za nekretnine i Komisija za hartije od vrijednosti. Sa svim ovim partnerima razgovori kako da se ispuni zahtjev za automatskom razmjenom informacija su završeni. U nekim slučajevima je sve ispunjeno, dok su u drugim potrebna neznatna sredstva za razvoj. Pojedini partneri se nalaze u razvoju novih informacionih sistema za sopstvene potrebe i zahtjevi Komisije će biti implementirani u toku razvoja.

Jedan od najvećih problema u radu Komisije predstavljaju nepotpuni i nečitki Izvještaji. U razgovorima sa Ministarstvom za informaciono društvo i tehnologije došlo se do najefikasnijeg rješenja koje se može koristiti. U pitanju je portal e-Uprave, koji se koristi za elektronske prijave za institucije koje iskažu želju za ovakvim vidom popunjavanja prijava. Postoje određeni problemi koji se javljaju prilikom identifikacije budućih korisnika digitalnim sertifikatima kao najsigurnijim načinom identifikacije. Ministarstvo za informaciono društvo nije u zakonskoj mogućnosti da izda sertifikate javnim funkcionerima na lokalnom nivou, kao i u tehničkom nedostatku izdavanja potrebnog broja sertifikata za potrebe korisnika portala e-Uprave za Komisiju. Trenutno se testiraju drugi tipovi autentifikacije, kao i mogući problemi i nedostaci.²

Komisija je analizirala svoje poslovne i sigurnosne procedure, na osnovu kojih je nastala tehnička dokumentacija iz koje će nastati zahtjev za izradu novog informacionog sistema. Ova dokumentacija će omogućiti Komisiji da pronade najoptimalnijeg pružaoca usluga, koji će imati pravilne smjernice razvoja. Na ovaj način se mogu uzeti u obzir i budući zahtjevi, što će omogućiti da se sve izmjene u budućnosti mogu odraditi bez prevelikih zahtjeva na informacionom sistemu. Ujedno se uklanjaju interni nedostaci koji se tiču sigurnosti podataka koji se obrađuju uvođenjem novih internih legislativa.

1.6. TRANSPARENTNOST PODATAKA

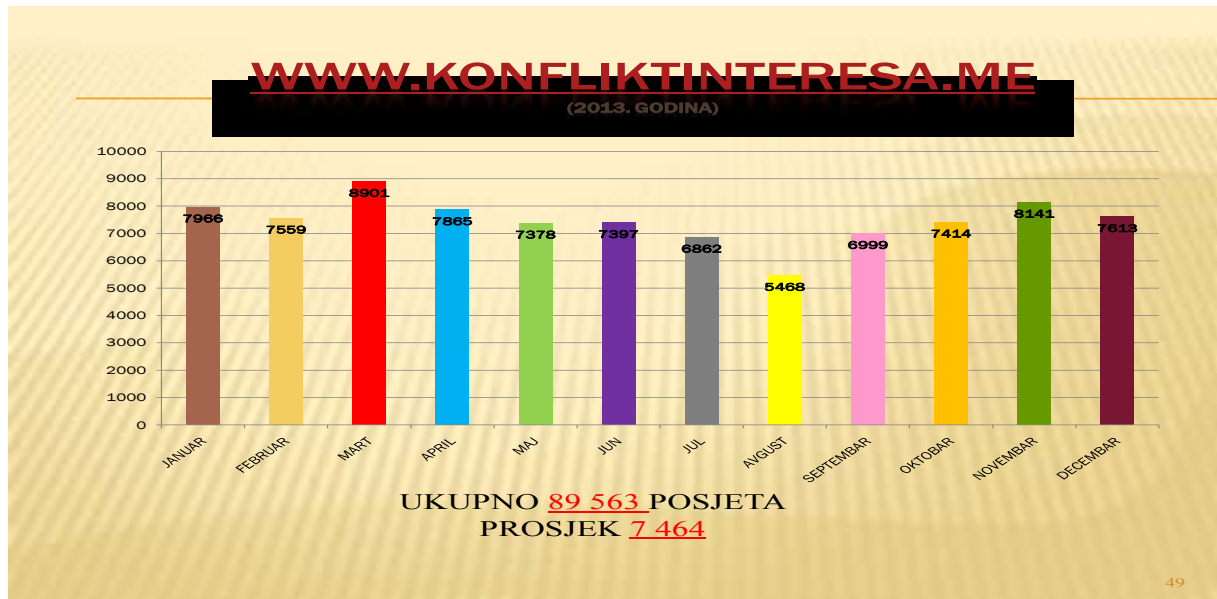
Komisija posjeduje svoju Web prezentaciju od 2005. godine. Prezentacija predstavlja najefikasniji način pomoću kojeg Komisija crnogorskoj i široj javnosti daje detaljne podatke o svojim aktivnostima. Web prezentacija je izrasla u veoma posjećen portal od strane kako crnogorskih građana tako i medijske scene u Crnoj Gori, jer predstavlja najbrži način dolaska do željenih informacija.

---

² Po Akcionom planu za poglavlje 23, izrada Automatske obrade podataka je vremenski definisana za septembar 2014. godine.

S obzirom na informacije koje se mogu naći na web prezentaciji Komisije, u prošloj godini je ostvaren veliki broj posjeta koji su grafički prikazani u sljedećoj tabeli.

U 2013. godini bilo je 89.563 posjete, uz najveću posjećenost u prvom kvartalu, kada se na sajtu objavljuju prvi Izvještaji o prihodima i imovini za prethodnu godinu.

Prosječna posjećenost sajta za 2013. je 7.464 posjetilaca mjesečno. U odnosu na prošlu godinu primjećuje se rast broja posjeta sajtu, što predstavlja zainteresovanost javnosti za aktivnosti Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore.

Postojeća Web prezentacija je statičkog tipa i urađena je u Microsoft Front Page tehnologiji. Ovakav pristup zahtijeva izradu svake strane pojedinačno kao i izradu referenci ka njoj. To zahtijeva

poznavanje HTML kodiranja i dizajniranja. Sa stanovišta koji nijesu upoznati sa ovim tehnologijama, kao i mogućnost grešaka, koje se ogledaju u tome da sve strane Web prezentacije nijesu vidljive sa svakog dijela prezentacije. Ovo stvara veliku konfuziju posjetiocima prezentacije, i ujedno ih onemogućava da dođu do traženih informacija, jer postojeća prezentacija nije uniformna i ujedno ih onemogućava da dođu do traženih informacija.

Sajt je imao puni smisao u radu Komisije. Poslije devet godina korišćenja pokazala se jasna potreba za osavremenjavanjem i usavršavanjem Web dizajna, koncepta, organizacije, sadržaja itd.

1.7. NOVI SAJT KOMISIJE

Komisija je krajem 2013. godine donijela odluku o izradi nove Web prezentacije za svoje potrebe. Odlučeno je da se uradi dinamička Web prezentacija, koja će omogućiti efikasniju administraciju i eliminisati greške korisnika, kao i administraciju korisnicima sa prosječnim kompjuterskim znanjem, bez zahtjeva za specijalističkim informatičkim znanjima. Istovremeno se radi i o redizajniranju prezentacije koje će omogućiti lakše snalaženje posjetiocima. Na ovaj način Komisija dobija uniformnu prezentaciju koja će biti efikasna za upotrebu, kako starim posjetiocima, tako i najproblematičnijoj grupaciji-novim korisnicima.

Tehnologija na kojoj je bazirana nova prezentacija zasniva se na LAMP tehnologiji (Linuks Operativni sistem, Apac Web server, MYSQL-baza podataka, PHP-programski jezik u kojem je sve uradjeno). *Bolje rečeno, razvoj na tom sistemu je jeftiniji, a daje punu*

snagu komercijalizaciji sistema. To je besplatna tehnika za razvoj, koja omogućava veci fokus na izradi platformi jer smanjuje cijenu izrade.

Na ovaj način se ide u korak sa vremenom, i Komisija dobija nov i moderan način komunikacije u tehnološkoj eri, gdje korisnici većinu svojih informacija dobijaju sa Interneta. Web prezentacija je takođe prilagođena duhu vremena, tako da je prilagođena za pristup sa *smart telefona i tablet uređaja*. Naime, mobilni telefoni su manjih rezolucija nego klasični računar, zbog čega on prepoznaje uređaj sa kojeg korisnik pristupa i prema tipu uređaja omogućava punu funkcionalnost i pregled sajta. U pitanju je programski kod koji prepoznaje tip uređaja sa kojeg se pristupa, i prema toj informaciji priprema dizajn strane da bude prilagođen ekranu. Ukratko nije isti dizajn strane ako pristupiš sa telefona ili tableta ili sa računara.

Na ovaj način Komisija dobija novi, moderni način komunikacije pomoću kojeg će predstaviti svoje aktivnosti domaćoj i međunarodnoj javnosti.

Slika 2: Početna strana novog sajta Komisije;

Web prezentacija predstavlja jedan od najznačajnijih medija kojima se predstavlja široj javnosti. Vremenom je izrastao u mjesto koje je od velikog značaja kao izvor informacija za medije i nevladine organizacije.

Kontinuirani rast posjeta Web prezentaciji govori u prilog ovoj tvrdnji, ali ujedno analize su pokazale da posjećenost sajta nije ujednačena za sve njegove djelove. Razlozi su se nalazili u nepravilnoj organizovanosti prikazanih informacija, i na tome se stavio veliki fokus pri izradi nove prezentacije. Nova Web prezentacija omogućava

Komisiji da jednostavno i efikasno posjetiocima prikaže sve svoje aktivnosti koje se odnose ne samo na objavljivanje Izvještaja o imovini i prihodima javnih funkcionera.³

1.8. "PROVJERI ME"

Drugi projekat koji se odvijao paralelno sa izradom dinamičke Web prezentacije je izrada još jedne Baze podataka koja je takođe raspolagala sa podacima drugih institucija i državnih organa, i ne samo njih.

Radi se o projektu koji je zaživio u 2013. godini na način što je preko interneta postavljen projekat pod nazivom „*provjeri.me*“, kojim je svakom posjetiocu omogućena provjera podataka o prihodima i imovini javnih funkcionera. Ovaj projekat podrazumijeva razvoj i implementaciju interaktivne elektronske baze podataka, koja će sadržati relevantne podatke različitih crnogorskih institucija i Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

Projekat je podrazumijevao potpisivanje Memoranduma o razmjenjivanju i korišćenju sistema elektronskog upravljanja podacima, u cilju unaprjeđenja transparentnosti finansijskog poslovanja i evidencije državnih funkcionera i službenika, potpisan sa NVO CEMI 24. maja 2012. godine. Program je finansirao USAID uz podršku CG ACTIVITY (Program efikasnog upravljanja u Crnoj Gori).

Svrha ovog Memoranduma je da se ustanovi formalna saradnja između strana potpisnica vezano za buduće elektronsko upravljanje podacima i njihovu zajedničku razmjenu, kao nastavak projekta "Unaprjeđenje koordinacije i razmjene informacija u prevenciji korupcije u Crnoj Gori". Takođe, definisane su obaveze i odgovornosti svih strana potpisnica koji će osigurati kontinuirano korišćenje i regularno ažuriranje baze podataka.

Transparentnost ovog Projekta biće ostvaren kroz razvijanje elektronske javne baze podataka, povezane sa elektronskim bazama Komisije za sprječavanje sukoba interesa, Državne izborne komisije Centralnog registra, Direkcije za javne nabavke i Komisije za kontrolu postupka javnih nabavki. Ovo će poboljšati i ojačati institucionalnu koordinaciju, razmjenu informacija, kao i obezbijediti

---

³ Novi sajt Komisije je u probnoj funkciji od maja 2014. godine.

održivu bazu podataka, omogućavajući nadgledanje navedenih postupaka od strane medija i civilnog sektora nezavisnim.

Nakon završetka Projekta planirano je da Komisija preuzme upravljanje bazom podataka, dok će NVO CEMI obezbijediti tehničku podršku za njeno održavanje i ažuriranje, u trajanju najmanje godinu dana po završetku projekta. Ovako razvijena baza biće otvorena za korišćenje od strane svih eksternih strana i pojedinaca za koje je baza i bila namijenjena.

2. NADLEŽNOST I OVLAŠĆENJA KOMISIJE

Nadležnosti Komisije za sprječavanje sukoba interesa određene su Zakonom o sprječavanju sukoba interesa. Ove nadležnosti su definisane uopšteno i nijesu samo ograničene na pobrojane nadležnosti iz čl. 40 Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Komisija je nadležna da: 1) vodi postupak i donosi odluke o povredi Zakona o sprječavanju sukoba interesa; 2) daje mišljenje o postojanju sukoba interesa; 3) utvrđuje vrijednost poklona na osnovu nalaza i mišljenja vještaka odgovarajuće struke, ako postoji sumnja ili spor u vezi vrijednosti poklona; 4) vrši provjeru podataka iz izvještaja koje podnose javni funkcioneri; 5) donosi pravila i poslovnik o radu Komisije; 6) daje mišljenja na nacрте zakona, drugih propisa i opštih akata, kada smatra da je to potrebno radi sprječavanja sukoba interesa; 7) inicira izmjene i dopune zakona, drugih propisa i opštih akata, radi njihovog usklađivanja sa evropskim i drugim međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcijske inicijative i transparentnosti poslovnih transakcija; 8) podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka; 9) saraduje sa međunarodnim organizacijama i institucijama drugih država koje se bave sprječavanjem sukoba interesa.

Komisija vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa čime se konstituiše njena nadležnost u situacijama koje nijesu obuhvaćene taksativnim nabrojanjem iz čl. 40 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a koje eventualno mogu biti od važnosti za odlučivanje o sukobu interesa u drugim slučajevima, mimo onih koje su eksplicitno propisane zakonom.

Komisija kao nezavisno tijelo je institucija koja se bavi preventivnom borbom protiv sukoba interesa i korupcije. Nezavisnost Komisije se obezbjeđuje, između ostalog, načinom izbora predsjednika

i članova Komisije koje bira Skupština Crne Gore, na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine, na period od pet godina putem javnog konkursa.

U dijelu svojih nadležnosti Komisija doprinosi ispunjavanju dužnosti i obaveza koje se pred Crnom Gorom postavljaju na nacionalnom i međunarodnom planu. Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, Komisiji je dato u nadležnost i ovlašćenje da saraduje sa međunarodnim organizacijama i institucijama drugih država, koje se bave sprječavanjem sukoba interesa, što predstavlja zakonski osnov za potpisivanje memoranduma o saradnji u cilju razmjene znanja i iskustava u primjeni međunarodnih pravnih standarda i unutrašnjih propisa iz oblasti sukoba interesa. Postojanje sukoba interesa i mjere za sprječavanje sukoba interesa preduzima Komisija za sprječavanje sukoba interesa kao nezavisno tijelo.

Komisija je od osnivanja potpisala ukupno 11 memoranduma o saradnji, a u pripremi je potpisivanje sličnih dokumenata sa drugim državama. U 2013. godini potpisani su memorandumi o saradnji sa N.R Kinom i R. Kosovom.

Komisija može podnijeti i zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv odgovornog organa, odnosno pravnog lica ako ne stavi van snage odluku donijetu u sukobu interesa, a vezano je za davanje izjave o postojanju sukoba interesa (čl. 50 st. 1 tač. 1 Zakona o sprečavanju sukoba interesa). Naime, javni funkcioner koji učestvuje u raspravi i odlučivanju u stvari u kojoj on ili povezano lice, ima privatni interes, dužan je da davanjem izjave o postupanju privatnog interesa obavijesti ostale učesnike u raspravi i odlučivanju prije početka odlučivanja. Organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju, dužan je da zatraži mišljenje Komisije.

Komisija je u periodu koji prethodi vremenu koji obuhvaćen ovim izvještajem obezbijedila da se kroz zakonske izmjene prošire kaznene odredbe i radnje za koje Komisija može podnijeti zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, kao npr: nedostavljanje Komisiji izvoda iz evidencije poklona do kraja marta naredne godine za prethodnu godinu; neobavješćavanje Komisije o razrješenju, suspenziji ili izricanju disciplinske mjere javnom funkcioneru u propisanom roku, i sl.

3. NORMATIVNA AKTA KOMISIJE

3.1. ZAKON O SPRJEČAVANJU SUKOPA INTERESA I NJEGOVE IZMJENE

Zakon o sprječavanju sukoba interesa zauzima značajno mjesto u državno-pravnom sistemu Crne Gore i doprinosi jačanju povjerenja građana u savjesno i odgovorno vršenje javnih funkcija. Povjerenje građana u javne funkcionere je neophodan dio koncepta legitimne i legalne vlasti. Sistem političke demokratije i institucije koje su nezaobilazni dio modernog i funkcionalnog demokratskog sistema, imaju u sebi razvijene i efikasne institucionalne mehanizme za opravdana, razumna i na zakonu zasnovana ograničenja u vršenju javnih funkcija radi sprječavanja sukoba javnog i privatnog interesa.

Ovaj zakon je značajan preventivni mehanizam za jačanje integriteta u javnom sektoru i sprječavanje koruptivnih ponašanja. Navedenim zakonom se uređuje pojam sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija.

Zakon u oblasti sukoba interesa, javnih nabavki, sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, finansiranja političkih partija, kao i poreski i carinski zakoni su u posljednjih godinu do dvije pretrpjeli određene izmjene i dopune, kako bi institucije koje ih sprovode imale određene, većinom kontrolne instrumente za uspješniju prevenciju koruptivnih aktivnosti. Iako su izmjene na početku primjene u nadležnim organima, mogu se uočiti neki ograničavajući faktori koji se tiču nepotpunog ili faznog regulisanja nekih od instituta ili procedura uvedenih u zakonodavstvo.⁴

Radi usklađivanja odredbi Zakona sa evropskim i drugim međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcijske inicijative i transparentnosti poslovnih transakcija, Komisija je u periodu koji prethodi vremenu koji je obuhvaćen ovim izvještajem obezbijedila da se kroz izmjene Zakona o sprječavanju sukoba interesa unaprijedi crnogorski pravni sistem i uskladi sa zahtjevima koji proizilaze iz značajnih međunarodnih dokumenata, poput, Konvencije Ujedinjenih Nacija protiv korupcije, preporuka Grupe država za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope, GRECO-a, SIGME i dr.

---

⁴ Informacija o predlogu mjera unapređenja, jačanja i konkretizovanja modaliteta koordinacije u oblasti prevencije korupcije i efikasnosti sprovođenja antikorupcijskih zakona koju je Vlada Crne Gore usvojila 8. februara 2013. godine (br.06-207/3).

U tom smislu, proširena je definicija javnog funkcionera; propisana obaveza davanja izjave o postojanju sukoba interesa; preciziran postupak za razrješenje javnog funkcionera; pored zahtjeva za razrješenje Komisija ima mogućnost da pokreće i zahtjeve za suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere; proširena ovlaštenja Komisije za sprječavanje sukoba interesa i pojačana njena nadzorna uloga u dijelu provjere podataka koji se podnose od strane javnih funkcionera u zemlji i inostranstvu; propisana zabrana poslanicima neposredno izabranim na izborima da budu članovi upravnih i nadzornih odbora, kao i u izvršnoj vlasti, na državnom i lokalnom nivou; produženi su rokovi za dostavu Izvještaja javnih funkcionera sa 15 dana na 30 dana; potpunije je definisana vrijednost primljenih poklona; proširen rok za primjenu instituta „*pantouflage*“; propisane su strožije mjere kaznene politike-pooštrene su novčane sankcije za prekršaje propisane zakonom, i dr.

Sa posebnom pažnjom Komisija se odnosila prema obavezama i preporukama Evropske komisije. Potrebno je istaći da je propisana obaveza da se prijavljuju prihodi iz stalnih ili povremenih radnih tijela i mješovitih komisija koje obrazuje organ vlasti. Značajno je pomenuti da prema odredbama Zakona poslanici ne mogu biti članovi upravnih odbora u javnim preduzećima i javnim ustanovama; javni funkcioner, koji obavlja poslove u izvršnoj vlasti na državnom i lokalnom nivou, ne može obavljati funkciju poslanika. Prema rješenjima iz Zakona zbir svih poklona, od strane jednog

poklonodavca u toku jedne kalendarske godine, ne smije preći iznos od 50 eura, kao i da vrijednost poklona, od više poklonodavaca, ne smije premašiti 100 eura, na godišnjem nivou.

Komisija može vršiti provjeru podataka o imovnom stanju javnih funkcionera što je značajan preventivni mehanizam. Raspon kazni koje su propisane Zakonom je za javne funkcionere od 300 do 1.500 eura, dok je za pravna lica, tj. organe vlasti od 1.000 do 10.000 eura. Značajan preventivni i represivni mehanizam jesu zapriječene sankcije u slučaju da javni funkcioner ne prijavi Komisiji prihode koje je stekao radom u stalnim ili povremenim radnim tijelima i mješovitim komisijama koje obrazuje organ vlasti; ili ako je javni funkcioner predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u više od jednog javnog preduzeća ili javne ustanove u kojima je država, odnosno opština, vlasnik.

Zakonom se sankcioniše nepredavanje Izvještaja o prihodima i imovini nakon jedne godine po prestanku javne funkcije; u slučaju uvećanja imovine preko 5.000 eura; prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljanja na još jednu javnu funkciju.

Prilikom sprovođenja Zakona, uočeni su i određeni nedostaci, a odnose se, prije svega, na činjenicu da pojedine kategorije javnih funkcionera nijesu obuhvaćene ovim Zakonom, pokretanje postupka razrješenja lica izabranih na neposrednim izborima, zakonska nadležnost provjere bankarskog računa javnog funkcionera i dr.

U skladu sa AP za Poglavlje 23 u toku 2013. godine pokrenut je postupak pripreme analize usaglašenosti Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa međunarodnim standardima u skladu sa ekspertskim mišljenjima i preporukama za njegovu izmjenu (proširenje definicije javnog funkcionera, proširenja Komisije ovlašćenja u dijelu provjere prijavljene imovine, veći iznos prekršajnih sankcija i efikasnija primjena, uvođenje Obrasca izjave o provjeri bankarskog računa javnog funkcionera, uvođenje sankcija za lica izabrana neposredno na izborima, brisanje podataka i dr.).

Takođe, treba razmotriti potrebu proširenja obuhvata definicije javnog funkcionera na rukovodeća lica ustanova koje koriste javne fondove; za javna preduzeća koja se dijelom finansiraju iz javnih fondova; kao i da se razmotri potreba izmjene člana 38 Zakona u smislu da se za lica izabrana neposredno na izborima umjesto

razrješenja, kao sankcija za kršenje odredbi ovog Zakona, uvedu posebne sankcije (zabrana kandidovanja za naredne 4 godine od izricanja kazne, odnosno od prestanka javne funkcije, oduzimanje dijela plate i sl.).

Posebno treba sagledati status javnih funkcionera koji su angažovani u projektima privatno–javnog partnerstva; status stranih državljana kao javnih funkcionera; predvidjeti obuke za javne funkcionere kao obavezu i koristan oblik edukacija državnih i lokalnih javnih funkcionera; definisati termin koristi javnog funkcionera, pored imovine i pravne koristi–dokumenta ili instrumenti kojima se dokazuje pravo vlasništva ili interes u materijalnim dobrima, itd.

Shodno tome, a primjenjujući postojeći zakon, više od pet godina, za koji period su uočeni ovi nedostaci u cilju usklađivanja zakona sa evropskim i drugim međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcijske inicijative, Komisija je u skladu sa članom 40 Zakona, 18. novembra 2013.godine kod Ministarstva pravde Crne Gore dala inicijativu za izmjenu i dopunu ovog zakona. Imajući u vidu da je Ministarstvo pravde Crne Gore bilo predlagач Nacrta Zakona o sprječavanju sukoba interesa u čijoj radnoj grupi su učestvovali i predstavnici ove Komisije. Rješenjem ministra pravde formirana je Međuresorska radna grupa sačinjena od predstavnika Ministarstva pravde, Uprave za antikorupcijsku inicijativu, Komisije za sprječavanje sukoba interesa, MUP-a, Ministarstva finansija i predstavnika nevladinih organizacija.

Izmjene važećeg zakona koje su sadržane u Nacrtu novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa izvršene su u skladu sa usaglašavanjem nacionalnog zakonodavstva sa propisima EU.

Izmjene u nacrtu se prije svega odnose na definiciju javnog funkcionera pa je članom 3 predviđeno da:

”Javni funkcioner, u smislu ovog zakona, je izabrano, imenovano i postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom organu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću, državnom fondu i drugom pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu i organizacijama i privrednim društvima čiji je osnivač država ili jedinica lokalne samouprave ili u kojima država ili jedinica lokalne samouprave ima udio, kao i lice na čiji izbor,

imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost ili ga **određuje**, bez obzira na stalnost funkcija i nadoknadu”.

Članom 5 predviđeno je da se pod povezanim licem pored lica koja se po sadašnjem zakonu smatraju povezanim, bude i svako drugo fizičko ili pravno lice koje se prema osnovama i okolnostima može opravdano smatrati interesno povezanim sa javnim funkcionerom.

Predviđena je i obaveza organa vlasti:

- Organi vlasti dužni su da u roku od 30 dana, obavijeste Komisiju o izboru imenovanju, postavljenju, određivanju, davanju saglasnosti, odnosno razrješenju javnog funkcionera.
- Organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju dužan je da izjavu javnog funkcionera o postojanju privatnog interesa unese u zapisnik i donese odluku o izuzeću javnog funkcionera.

Predviđena je mogućnost da izvještaj ima snagu službene isprave i da isti javni funkcioner potpisuje pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću. Takođe je predviđeno da se postupak pokreće zahtjevom, a ne Inicijativom.

Postupak u kome se odlučuje o tome da li postoji povreda ovog zakona pokreće Komisija po zahtjevu javnog funkcionera, organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, imenovanje, postavljenje, davanje saglasnosti, odnosno određivanje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opština, drugog pravnog ili fizičkog lica.

U dijelu podnošenja Izvještaja o prihodima i imovini, predviđeno je uvođenje novih perioda izvještavanja:

- na zahtjev Komisije u roku od 30 dana od prijema zahtjeva i
- 2 godine po prestanku funkcije.

Takođe je detaljnije razrađen postupak provjere imovine i prihoda javnih funkcionera, kao i potpisivanje dobrovoljne saglasnosti o provjeri računa kod bankarskih i drugih finansijskih inistitucija .

Uvedena je mogućnost ukidanja vođenja dvostepenog postupka i povećan je iznos prekršajnih sankcija, kao i sankcija za lica izabrana neposredno na izborima (obustava zarade i gubitak prava na zaradu). Predviđena je mogućnost da izvještaj ima snagu službene isprave, kojeg potpisuju pod materijalnom i krivičnom odgovornošću itd.

Ovo su neki od predloga koji treba da nađu svoje mjesto u izmjenama Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

3.2. NOVA PRAVILA, POSLOVNIK O RADU I OBRASCI

Komisija je usvojila niz podzakonskih akata koja doprinose njenom efikasnijem radu:

- Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, koja su usaglašena u saradnji sa ekspertima UNDP-a i imajući u vidu iskustva Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Hrvatske.
- Poslovnik o radu Komisije za sprječavanje sukoba interesa;
- Obrazac Izvještaja o приходима i imovini javnih funkcionera;
- Obrazac Evidencije Izvještaja o приходима i imovini javnih funkcionera;
- Obrazac Izvoda iz Evidencije poklona;
- Obrazac za Javni katalog poklona.

Pravila o postupku pred Komisijom

Ovim pravilima bliže se uređuje vođenje postupka pred Komisijom kao i provjera tačnosti iskazanih podataka unesenih u izvještaj o приходима i imovini. Predviđene su tri vrste provjere i to: administrativno-tehnička provjera; provjera po prijavi i potpuna provjera. Postupak provjere podataka iz podnijetih izvještaja o imovnom stanju javnih funkcionera nije dostupan za javnost. Način podnošenja Izvještaja, kao i njegov sadržaj detaljno je preciziran Pravilima o postupku pred Komisijom, dok je Zakonom propisana odredba da javni funkcioner dostavlja Izvještaj obavezno u pisanoj formi i na obrascu koji utvrdi Komisija. Isto tako Pravila o postupku pred Komisijom preciznije propisuju način prikupljanja podataka, tj. vođenja Registra.

Poslovníkom o radu bliže se uređuje organizacija Komisije, način rada i druga pitanja od značaja za rad Komisije za sprječavanje sukoba interesa. Ovim Poslovníkom bliže je propisan način održavanja sjednica Komisije, njihov tok i odlučivanje. U skladu sa izmijenjenim odredbama zakona usklađene su i odredbe podzakonskih akata tako da je Poslovníkom precizirano da predsjednika i članove Komisije za sprječavanje sukoba interesa bira Skupština Crne Gore, na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine, na period od pet godina putem javnog konkursa, da predsjednik vrši funkciju profesionalno i ima pravo na zaradu u visini koja je određena za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda, dok članovima Komisije za rad pripada naknada koju određuje nadležno radno tijelo Skupštine.

Takođe je precizirano da Komisija saraduje sa međunarodnim

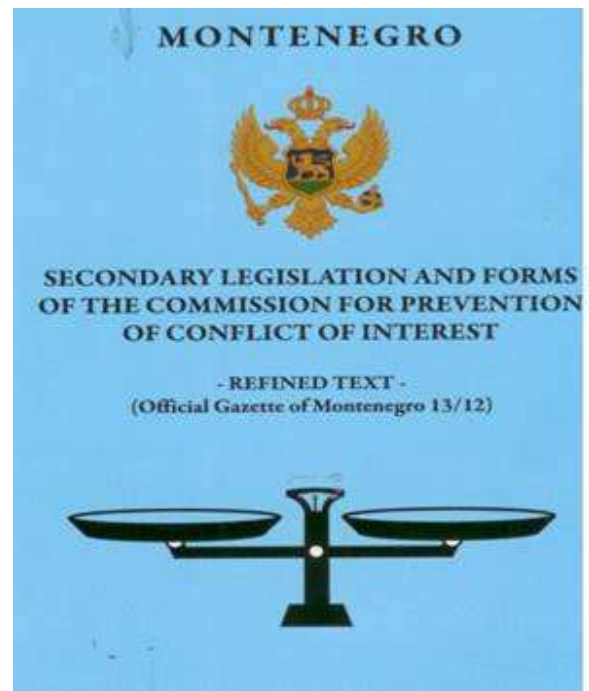
organizacijama i institucijama drugih država koje se bave sprječavanjem sukoba interesa, ostvaruju bilateralnu i multilateralu saradnju s tijelima u drugim zemljama koja imaju status Komisije i može organizovati međunarodna stručna savjetovanja i druge oblike saradnje, kao i potpisivati memorandum o saradnji.

Obrazac Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera je obrazac koji se primjenjuje od 1. marta 2012. godine. Obrazac koji sadrži 12 strana objavljen je na sajtu Komisije, u Službenom listu Crne Gore broj 13/12, a javni funkcioner može uvijek preuzeti isti i u Službi Komisije. Obrazac izvještaja je isti za sve javne funkcionere i državne i lokalne i oni su u obavezi da na isti način popune sve tražene podatke koji se prijavljuju: lični podaci javnog funkcionera, kao i članova porodice, radni odnos, plata, podatke u vezi javne funkcije koju vrši; podatke o imovini i prihodima za javnog funkcionera i njegovu porodicu koja živi u zajedničkom domaćinstvu (nepokretna imovina, pokretna imovina za koju je propisana obaveza registracije kod nadležnih organa), depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama, u zemlji i inostranstvu; akcijama i udjelima pravnog lica, gotovom novcu i hartijama od vrijednosti čiji iznos prelazi 5000€, kreditima, pravima po osnovu autorskih, patentnih i sličnih prava, intelektualne i industrijske svojine, dugovima i potraživanjima, izvoru i visini prihoda od obavljanja naučne, nastavne, kulturne, umjetničke i sportske djelatnosti, poljoprivredne, slobodnih i drugih djelatnosti; prihodi od autorskih, patentnih i sličnih prava, intelektualne i industrijske svojine; vlasništvo u privrednom društvu, ustanovi ili drugom pravnom licu; članstvu u organima upravljanja i nadzornim organima javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica.

Komisija je na početku 2013. godine podijelila 2755 obrazaca dok je u januaru 2014. godine dostavila 3110 obrazaca Izvještaja o prihodima i imovini državnim i lokalnim javnim funkcionerima (Skupštini Crne Gore, Vladi Crne Gore, svim opštinama, Ministarstvu prosvjete, Ministarstvu zdravlja, Sudskom i Tužilačkom savjetu, Vijeću za prekršaje i dr.) kako bi omogućili lakši pristup u ispunjavanju zakonske obaveze da svi javni funkcioneri u zakonskom roku dostave svoje imovno stanje sa tačnim i potpunim podacima.

Obrazac **Evidencije Izvještaja** o prihodima i imovini javnih funkcionera prilagođen je Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti. Članom 21 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, propisano je da se podaci iz Izvještaja evidentiraju u registar prihoda i imovine koji vodi Komisija, dok je stavom 2 navedeno da su ti podaci dostupni javnosti. U skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, podaci o prijavljenom gotovom novcu u bankama i drugim finansijskim organizacijama se objavljuju na sajtu Komisije, kao i ostali podaci iz Evidencije Izvještaja u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, vodeći računa o Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti (imena i prezimena maloljetne djece, JMBG, adresa, broj telefona i dr.).

Shodno članu 17, Preporuka Savjeta Evrope o kodeksima ponašanja za javne funkcionere koja se odnosi na zaštitu privatnosti javnog funkcionera (Preporuka br. R(2000) 10-usvojena od strane Komiteta ministara na 106. sjednici 11. maja 2000. godine) i Stavu Evropske Komisije da je transparentnost i javnost podataka jedan od osnovnih sredstava za borbu protiv sukoba interesa i korupcije, Komisija je objavljivala podatke o javnim funkcionerima na internet sajtu, vodeći računa o Zakonu o zaštiti podataka ličnosti.

Shodno članu 17, Preporuka Savjeta Evrope o kodeksima ponašanja za javne funkcionere koja se odnosi na zaštitu privatnosti javnog funkcionera (Preporuka br. R(2000) 10-usvojena od strane

Komiteta ministara na 106. sjednici 11. maja 2000. godine) i stavu Evropske Komisije da je transparentnost i javnost podataka jedan od osnovnih sredstava za borbu protiv sukoba interesa i korupcije, Komisija je objavljivala podatke o javnim funkcionerima na internet sajtu, vodeći računa o Zakonu o zaštiti podataka ličnosti.

U izvještajnom periodu Komisija je u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, pokretala upravne sporove kod Upravnog suda Crne Gore. Jedan od postupaka koji je zainteresovao javnost, NVO, javne funkcionere i dr., je slučaj nespojivosti funkcija glavnog inspektora prosvjete sa ličnim predavanjima na „privatnim“ fakultetima. Naime, tužbom u ovoj upravnoj stvari Komisija je predložila da Upravni sud poništi Rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka broj 1600/12 od 19. 10. 2012. godine, kojim je naređeno odgovornom licu Komisije za sprječavanje sukoba interesa, da u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja otkloni nepravilnosti u obradi ličnih podataka na koje je ukazano Zapisnikom broj 1063/12 od 19.06.2012. godine. Upravni sud je donio presudu U. br. 2516/12 od 17. 05. 2013. godine, kojom se Agenciji za zaštitu ličnih podataka ukazuje da Komisija kao nezavisno tijelo vrši obradu podataka o prihodima i imovini javnog funkcionera kao zakonsku obavezu, koja proizilazi iz samog Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kao i da je pogrešan zaključak Agencije za zaštitu ličnih podataka o nepostojanju pravnog osnova da Komisija može vršiti obradu podataka bez saglasnosti javnog funkcionera.

Po ocjeni Upravnog suda Crne Gore dostupnost javnosti podataka iz Izvještaja, u skladu sa članom 21 stav 2 Zakona o sprječavanju sukoba interesa ostvaruje se objavljivanjem istih na web sajtu Komisije, što je smisao i cilj ovog Zakona i to kako podataka o imovini i prihodima javnog funkcionera, tako i članova njegove porodice, prije stupanja na javnu funkciju, u toku vršenja i po prestanku javne funkcije, a to uz poštovanje ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Na osnovu navedenog Upravni sud je našao da je Rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka nezakonito isto poništio i naložio Agenciji da u ponovnom postupku postupi po primjedbama Suda iz navedene Presude. Odlučujući u ponovnom postupku, Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je potvrdila raniji Zapisnik, nakon čega je Komisija podnijela novu tužbu Upravnom sudu. Upravni sud je u novoj presudi U. br. 2206/13 od

19. 02. 2014. godine naložio da Komisija treba da izbriše sve podatke koje su vezane za imovinu javnog funkcionera koju je stekao prije javne funkcije. U presudi je navedeno “Pravilan je stav Agencije da Komisija ne može objaviti kompletan Izvještaj o imovini i prihodu, kako je to sam funkcioner prijavio, već mora voditi računa o poštovanju Zakona o Zaštiti podataka o ličnosti, kao i podacima koji nijesu u vezi sa funkcijom. Dakle, podaci za koje je naloženo da ih treba smanjiti podrazumijevaju da Komisija vrši dalju obradu podataka bez pravnog osnova, odnosno u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade, što podrazumijeva brisanje podataka već objavljenih na sajtu.”

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je nakon sjednice održane 21. marta 2014. godine podnijela zahtjev Vrhovnom sudu Crne Gore za poništaj presude Upravnog suda U.br. 2206/13 od 19. 02. 2014. godine.⁵ Komisija ne podržava stav Upravnog suda u dijelu koji se odnosi na tumačenje odredbi koje se odnose na postojanje zakonskog osnova na osnovu kojeg Komisija obrađuje i objavljuje podatke na svojoj internet stranici. Dostupnost podataka iz Evidencije Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera, izuzev podataka navedenih Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i njihovo objavljivanje na sajtu Komisije, je u skladu sa članom 21 stav 2 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kako je to Upravni sud Crne Gore i naveo u Presudi U. br. 2516/12 od 17. 05. 2013. godine.

U prilog navedenom ističu se Preporuke iz Izvještaja slovenačkog eksperta Evropske Komisije od 17. marta 2014. godine: “Da postoji velika pravna razmirica između Agencije za zaštitu podataka i Komisije kada se radi o objavljivanju izjava o imovini i podataka iz izjava o imovini koji se čuvaju u Registru prihoda i dobara. Komisija je bila prva u regionu koja je javnim učinila sve izjave o imovini. **Snažno preporučujem da se ne mijenja javnost i transparentnost u ovom pogledu, zbog trenutne sudske prakse u Crnoj Gori. Stoga, ne vidim nikakve probleme u postojanju tako moćne transparentnosti u budućnosti.** Prema mom mišljenju, **Crna Gora bi trebalo da zadrži ovu praksu i da ne minimalizuje nivo transparentnosti**”.

Na Web sajtu Komisije objavljeno je da Komisija ne posjeduje tehničke mogućnosti za ispunjavanje zahtjeva po presudi Upravnog

---

⁵ U vrijeme izrade ovog Izvještaja Vrhovni sud je donio Presudu kojom se usvaja zahtjev Komisije za vanredno preispitivanje sudske odluke i ukida presuda Upravnog suda Crne Gore (U.br. 68/14 od 9. 05. 2014. godine).

suda br. 2206/13 od 19. 02. 2014. godine, jer je Web sajt Komisije uvezan sa poslovno informacionim sistemom koji Komisija koristi za svoje svakodnevne obaveze kontrolisanja podataka iz imovinskih kartona javnih funkcionera.

Tehničko rješenje Poslovno informacionog sistema je predviđeno da automatski sinhronizuje podatke između ova dva softverska rješenja, na način da skraćeni izvještaj (Evidencija o prihodima i imovini javnih funkcionera), poslije automatske obrade, i poslije sinhronizacije bude dostupan javnosti na uvid. Ranija projektna dokumentacija ova dva sistema nijesu uzimala u obzir nove legislative koje su se u međuvremenu pojavile, tako da Poslovno-informacioni sistem posjeduje tehničke nedostatke koji onemogućavaju Komisiju da se pristupi po presudi Upravnog suda, osim privremenog gašenja dijela Web sajta na kojem se prikazuju Izvještaji o imovini javnih funkcionera.

Nepostojanje tehničkih mogućnosti ogleda se u tome što poslovno informacioni sistem nema mogućnosti selektivnog objavljivanja podataka po javnom funkcioneru, tj. nemoguće je ukloniti iz prikazivanja izvještaja pojedinačnog javnog funkcionera, nema mogućnost selekcije pojedinačnih djelova izvještaja, odnosno nemoguće je selektovati samo određene stavke u Izvještaju koje neće biti prikazane za određenog javnog funkcionera, koji izrazi želju da taj podatak ne bude prikazan, radi se o proceduri koja ne može biti ni automatizovana.

Primjer korišćen po presudi Upravnog suda, a tiče se nasljedstva i imovine prije stupanja na funkciju, nije obavezujuća za sve javne funkcionere, već se ostavlja na izbor pojedinačnom javnom funkcioneru, što usložnjava procedure rada samog Poslovno informacionog sistema. S obzirom na ove zahtjeve iz presude Upravnog suda, Komisija nema mogućnosti da ih ispuni, u zadatom roku, jer ovo zahtijeva velike prerade Poslovno informacionog sistema, kao i poslovne logike unutar istog.

Preporuka IT konsultanta je da se izradi novi Poslovno-informacioni sistem koji će zadovoljiti, kako nova ovlašćenja KSSI, tako i zahtjeve iz presude Upravnog suda. Prema Akcionom planu za poglavlje 23 nova Aplikacija je planirana da se izradi do kraja septembra ove godine.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore je stalno insistirala na objavljivanju ovih podataka, kao i do sada, što je

obaveza po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa. Međutim, presuda Upravnog suda je bila da se u roku od 15 dana izbrišu mnogi podaci (podaci o prihodima i imovini koja je stečena prije stupanja na javnu funkciju-pokretna i nepokretna imovina, krediti, dugovi i potraživanja, vlasništvo u privrednim društvima, svi podaci o supružniku i djeci), što je tehnički neizvodljivo, pa je Komisija za sprječavanje sukoba interesa, mimo svoje volje, na sjednici 21. marta 2014. godine, zaključila da se dio sajta o imovini javnih funkcionera zatvori. Na taj način Komisija bi izgubila osnovno svoje oružje transparentnost i javnost podataka, na što se zalagala tokom čitavog svog rada.

Na elektronskoj sjednici od 24. ovog mjeseca, poštujući zakonske odredbe i zadatak Komisije o javnom objavljivanju podataka, kao i pojačanoj zainteresovanosti javnosti, odlučila je da sajt ipak bude otvoren do konačne presude Vrhovnog suda Crne Gore. Nakon toga Komisija će zauzeti konačan stav po ovom pitanju. Komisija će iskoristiti vanrednu mogućnost i u zakonskom roku uputiti zahtjev za ocjenu zakonitosti Vrhovnom sudu Crne Gore.

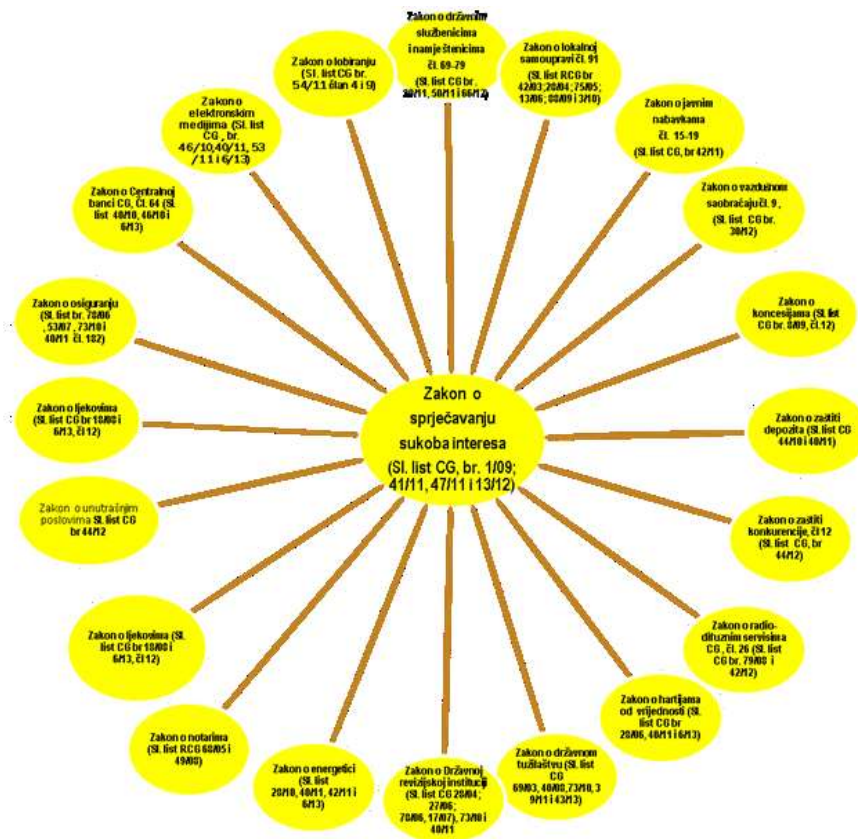
Komisija je u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, a u cilju transparentnosti i javnosti podataka, zauzela stav da treba objavljivati pokretnu i nepokretnu imovinu i bankarske račune, svih javnih funkcionera. U prilog takvom stavu Komisije je i stanovište Evropske komisije sa prvog skrininga u Briselu, da je transparentnost i javnost podataka jedan od osnovnih sredstava u borbi protiv sukoba interesa i korupcije, te da je objavljivanje podataka na internetu o javnim funkcionerima (u cilju borbe protiv korupcije) zasnovano na izuzeću od prava na zaštitu ličnih podataka – u korist javnog interesa, ali da se balans između prava pojedinaca i principa transparentnosti utvrđuje u svakom pojedinačnom slučaju.

3.3. PRIMJENA OSTALIH PROPISA

Članom 4 Zakona o sprječavanju sukoba interesa propisano je da se smatra da je javni funkcioner povrijedio ovaj zakon u slučaju i kad ne postupi u skladu sa mišljenjem Komisije i sa obavezama propisanim ovim zakonom ili postupi na način kojim se krše zabrane i pravila u vezi sprječavanja sukoba interesa propisana ovim zakonom, **kao i drugim propisima kojima se utvrđuje sukob interesa** u oblastima koje su uređene tim propisima. Radi efikasnog sistema

praćenja i sprovođenja Zakona o sprječavanju sukoba interesa proširena je primjena ovog zakona i nadležnosti Komisije i na druge zakone u pravnom sistemu Crne Gore kojima se uređuje sukob interesa.

Obzirom na to da u strukturi broja javnih funkcionera lokalni funkcioneri čine 60% to je najviše primjenjivan Zakon o lokalnoj samoupravi, posebno kada je u pitanju nespojivost vršenja javnih funkcija koje su propisane odredbom člana 91 Zakona o lokalnoj samoupravi.

U donošenju odluka, zaključaka i mišljenja, Komisija je kod situacija potencijalnog sukoba interesa pojedinih javnih funkcionera, kao i u prethodnom periodu tako u 2013. godini primjenjivala osim naprijed navedenog Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o vazdušnom saobraćaju, Zakon o izboru odbornika i poslanika, Zakon o unutrašnjim poslovima, Zakon o zaštiti konkurencije, Zakon o imovini, Zakon o lijekovima, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o radio– difuznim servisima, Zakon o

zaštiti depozita, Zakon o hartijama o vrijednosti dr, Statute opština, etičke kodekse i dr.

Dakle, tokom odlučivanja i donošenja odluka Komisija ima prava i ovlašćenja da koristi niz zakona i podzakonskih akata kojima se propisuje sukob interesa. Do sada je Komisija prepoznala 20 zakona.

Članom 8 Konvencije UN-a protiv korupcije, koji se odnosi na Kodekse ponašanja javnih funkcionera, propisuje se da će svaka država ugovornica nastojati da u okviru svog institucionalnog i pravnog sistema, primjenjuje kodekse ili standarde ponašanja za korektno, časno i pravilno obavljanje javnih funkcija. U skladu sa međunarodnim standardima, organi vlasti su kako na državnom, tako i na lokalnom nivou propisali Kodekse ponašanja, kao smjernice da javni funkcioneri odgovorno i savjesno vrše javnu funkciju.

U tom smislu u uvjerenju da će se donošenjem Etičkih kodeksa stvoriti neophodni uslovi za izgradnju povjerenja između izabranih predstavnika i funkcionera lokalne samouprave građana donijeti su:

- Etički kodeks predstavnika i funkcionera u lokalnoj samoupravi („Sl. list CG” opšt. propisi br. 32/09, 41/09, 1/10, 8/10, 10/10, 11/10 i 13/10);
- Kodeks sudijske etike donijet je 2008, od strane Konferencije sudija, a 2011. godine je formirana Komisija za praćenje primjene Etičkog kodeksa sudija.

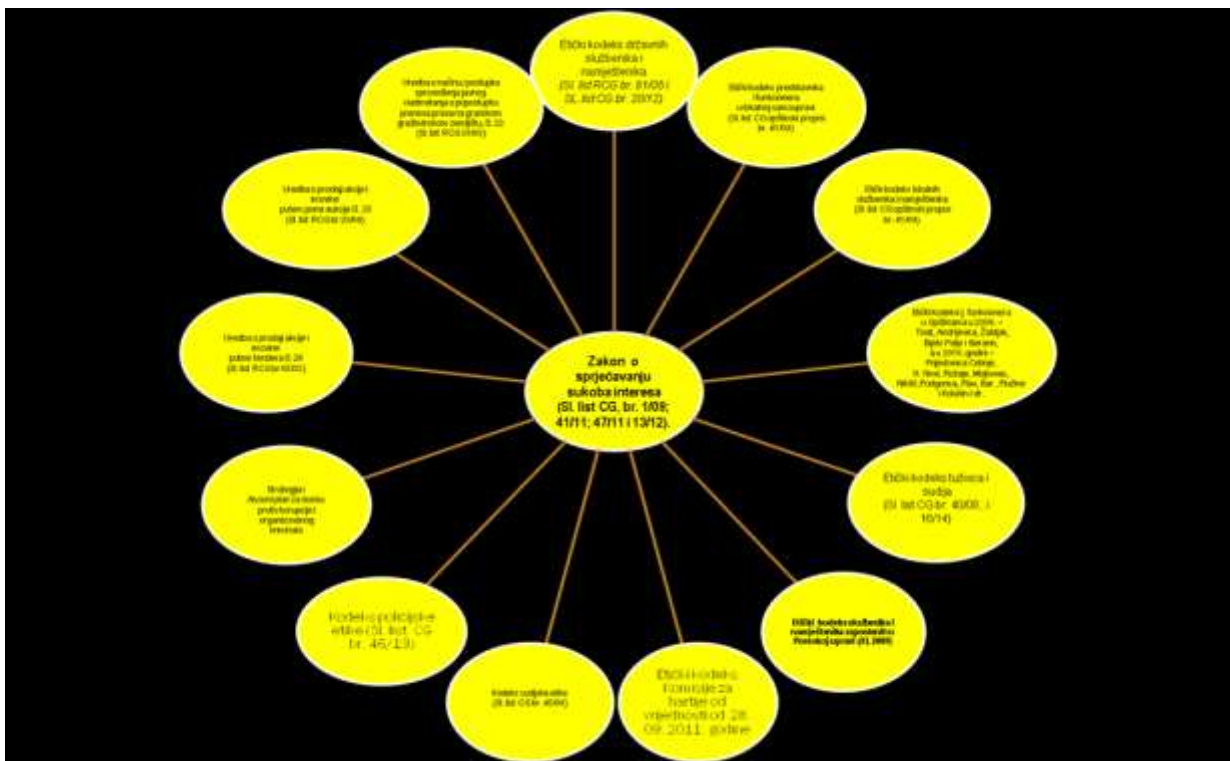
Etički kodeks državnih tužilaca i zamjenika državnih tužilaca utvrđen je 2006, od strane Tužilačkog savjeta. Proširena sjednica Vrhovnog državnog tužilaštva, izabrala je Komisiju za praćenje Kodeksa tužilačke etike. Izmjenama Zakona o državnom tužilaštvu koji je usvojen 24. 09. 2013. predviđeno je da Etički kodeks donosi Konferencija državnih tužilaca i određeni su rokovi za njegovo donošenje.

Međutim, pored navedenih garancija postoji potreba za daljim unapređivanjem garancija nepristrasnosti sudija i državnih tužilaca, naročito u pogledu obezbjeđivanja prava na slučajnog sudiju u sudovima sa malim brojem sudija, kao i praćenja primjene odredaba zakona u pogledu izuzeća. Takođe, značajno područje za unapređenje je i praćenje sukoba interesa u pravosuđu i praćenje poštovanja etičkih kodeksa. Stoga je radi utvrđivanja etičkih načela i pravila ponašanja sudija kojih se sudije moraju pridržavati radi očuvanja,

afirmacije i unapređenja dostojanstva i ugleda sudije i sudstva donijet:

- Etički kodeks sudija („Sl. list CG” br. 45/8 i broj 17/02), dok je u 2014. godini donijet novi ("Sl. list Crne Gore", br. 16/14 od 28. 03. 2014);
- Etički kodeks tužilaca i sudija („Sl. list CG” br. 40/08);
- Etički kodeks državnih službenika i namještenika („Sl. list CG“ br. 20/12);
- Etički kodeks organa za sprovođenje izbora (“Sl. list CG” br. 76/10);
- Kodeks poslovne etike („Sl. list CG“ br. 45/11);
- Kodeks policijske etike („Sl. list CG“ br 1/06);
- Etički kodeks predstavnika i funkcionera u opštinama;
- Etički kodeks državnih službenika i namještenika.

U cilju efikasnog sistema praćenja i sprovođenja etičkog kodeksa kao i izricanje efikasnih mjera za nepoštovanje kodeksa, u opštinama su formirane Etičke komisije za javne funkcionere.

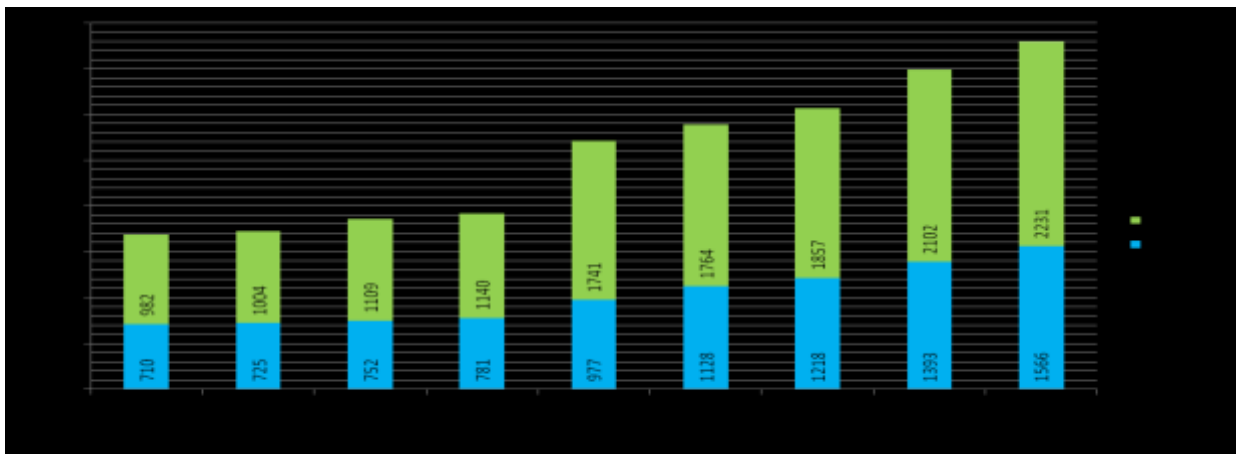
Etičkim kodeksima izabranih predstavnika i funkcionera u opštinama, objavljenim u službenim listovima Crne Gore – opštinski propisi, propisano je da izabrani predstavnik i funkcioner obavljaju svoju funkciju po zakonu, drugim propisima i opštim aktima, kao i da će funkcioner poštovati zakon i druga akta u obavljanju javne

funkcije i da će izbjegavati obavljanje drugih javnih funkcija, što takođe doprinosi prevenciji potencijalnog sukoba interesa.

III BROJ I STRUKTURA JAVNIH FUNKCIONERA

Definicija javnog funkcionera, po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa glasi: “Javni funkcioner, u smislu ovog zakona, je izabrano, imenovano i postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom organu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću i drugom pravnom licu koje vrši javna ovlaštenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu, kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje, organ vlasti daje saglasnost.”

Imajući u vidu proširenu definiciju javnog funkcionera, došlo je do povećanja broja lica koja se smatraju javnim funkcionerom, čak za 1,3 puta u odnosu na 2005. godinu, što pokazuje i sljedeći grafikon.

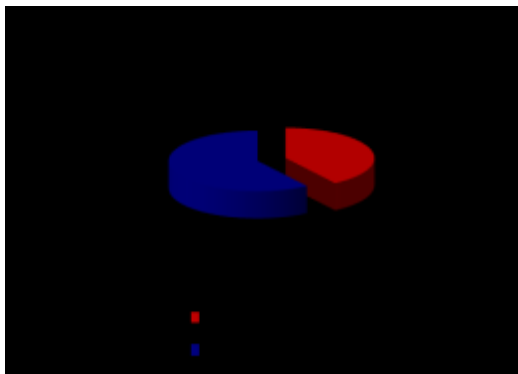
Ukupan broj javnih funkcionera u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu, povećan je za 8,6% i na kraju prošle godine taj broj je iznosio 3797, od čega su 41% državni, a 59% lokalni javni funkcioneri.⁶ Podsjećanja radi, 2005. godine ovaj broj je iznosio 1692 i konstatntno je u porastu. Najveći rast broja javnih funkcionera zabilježen je 2009. i 2012. godine, kada su stupile na snagu Izmjene

⁶Nadležne institucije koje su zadužene u ovoj oblasti u Makedoniji „prate“ oko 4.000 javnih funkcionera, Srbiji 23.000, Sloveniji 3.000, BIH 6.000, a sa povezanim licima oko 30.000, Hrvatskoj 3.000, Albaniji 4.500, Moldaviji 50.000, Latviji 70.000, Rumuniji 300.000, Poljskoj 600.000 itd.

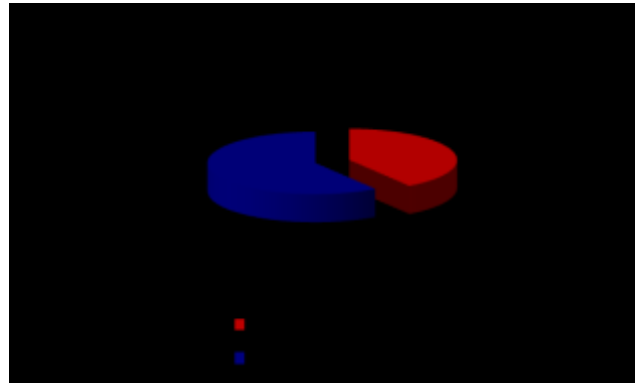
Zakona o sprječavanju sukoba interesa, i kada su definicije javnih funkcionera mijenjanje, na osnovu čega Komisija mora za svaku novu kategoriju funkcionera davati određeno mišljenje, da li se radi o javnom funkcioneru ili ne?⁷

Ovo se posebno odnosilo na neke kategorije državnih službenika koji su izloženi rizicima korupcije (npr. predstavnici i zamjenici članova Opštinskih izbornih komisija, dekani fakulteta, načelnici u opštinama, direktori biroa rada, šefovi poreskih i carinskih uprava i sl.).

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA U 2012. i 2013. GODINI

31. XII 2012.

31. XII 2013.

Od državnih funkcionera na kraju 2013. godine najviše je onih koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore (879), a zatim sudija (261), državnih tužilaca (108), javnih funkcionera koje bira Skupština Crne Gore (84), poslanika (79) i sudija za prekršaje (66), **(Prilog 2)**.

Na lokalnom nivou i prošle godine su bili najbrojniji funkcioneri u Glavnom gradu Podgorici (207), Budvi (171), Herceg Novom (167), Pljevljima (154), Nikšiću (143), itd. Primjetno je da je u skoro svim opštinama povećan broj lokalnih funkcionera, ukupno za 129 ili 6,1%, a najviše u opštini Kotor sa 93 na 117 javnih funkcionera, u Podgorici sa 188 na 207, Žabljaku sa 56 na 73, Cetinju sa 82 na 98 i Šavniku sa 55 na 71 javnih funkcionera.

⁷ Komisija je od primjene izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa na osnovu čl.3 dala mišljenja ili stavove da su novi javni funkcioneri – izvršni direktori i članovi upravnih odbora A.D., D.O.O., različitih javnih ustanova, fondova, direktori biroa rada, glavni inspektori, članovi i zamjenici državne i opštinskih izbornih komisija, direktori zavoda za zapošljavanje u opštinama, članovi Etičke komisije za državne službenike i namještenike, članovi Skupštine Turističke organizacije birani od strane Skupštine opštine, članovi organa upravljanja u privrednim društvima u stečaju koji su imenovani na predlog Skupštine, Vlade ili Opštine i dr.

Od državnih funkcionera 627 ili 39,8% su javne funkcionerke (297 vladinih funkcionerki, 180 sutkinja, 62 tužiteljke, 39 sutkinja za prekršaje, 15 funkcionerki koje postavlja Skupština Crne Gore, 11 poslanica itd). Na lokalnom nivou postoji 581 funkcionerki ili 25,4%, što je nepovoljniji odnos od državnih funkcionerki.

Pozitivno je što postoji tendencija rasta državnih funkcionerki u odnosu na prethodne godine (2012. godine – 37%, a 2014. godine 39,8%). Ova tendencija postoji i kod lokalne uprave, ali sa usporenim trendom (2012. godine 24%, a 2014. godine 25,4%). Posebno je nepovoljan odnos u gradskim opštinama Tuzi i Golubovci, Ulcinju, Rožajama, Kolašinu, Plužinama i novoosnovanoj opštini Petnjica (**Prilog 3**).

IV OBAVEZE JAVNIH FUNKCIONERA

1. PODNOŠENJE IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI

Javni funkcioneri su u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, kao i prethodnih godina, u obavezi da redovno dostavljaju svoju imovinu i prihode za sebe, supružnika i djecu ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu prema stanju na dan izbora, postavljenja ili imenovanja na javnu funkciju.

Shodno odredbi Zakona koja definiše podatke koje su javni funkcioneri u obavezi da prijavljuju, javni funkcioner je dužan da u svom izvještaju o prihodima i imovini navede sve svoje lične podatke, podatke u vezi javne funkcije koju vrši, depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama u zemlji i inostranstvu, akcijama i udjelima u pravnom licu, gotovom novcu i hartijama od vrijednosti, dugovima i potraživanjima, pokretnoj i nepokretnoj imovini, sopstvenim preduzećima, članstvu u upravnim i nadzornim odborima, **komisijama i radnim tijelima** i dr. na propisanom obrascu i to:

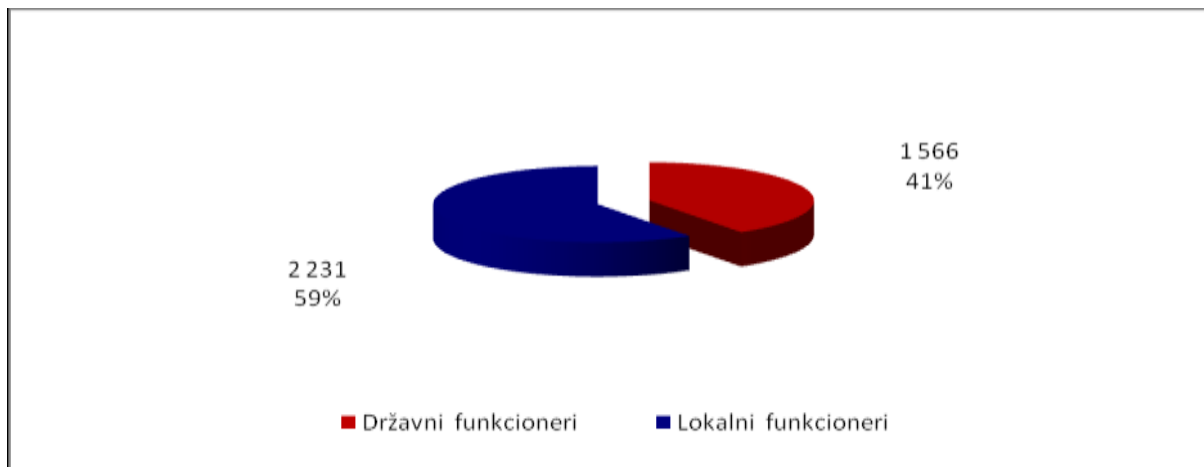
- U roku od 30 dana od dana stupanja na javnu funkciju.
- Jednom godišnje, do kraja marta u tekućoj godini za prethodnu godinu.
- U slučaju povećanja imovine preko 5000€.
- Po prestanku javne funkcije.
- Jednu godinu po prestanku funkcije prema stanju na dan podnošenja izvještaja.

Prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju, javni funkcioneri su dužni da obavijeste Komisiju u roku od 30 dana. Ova obaveza za javne funkcionere uvedena je sa izmjenama i dopunama Zakona, jer u ranijem periodu, ovo je bio poseban problem za Komisiju, obzirom da je jedan broj javnih funkcionera često mijenjao funkcije ili dobijao nove, po nekoliko puta tokom godine (npr. novi upravni odbori, promjene funkcija), a da pri tome nijesu bili u obavezi da informišu Komisiju.

Na dan **31. decembar 2013. godine**, evidentirano je 3 797 javnih funkcionera u Crnoj Gori, od kojih su 1566 (41%) državni, a 2231 (59%) lokalni funkcioneri.

Od ukupnog broja 3 717 ili 97,9% javnih funkcionera dostavilo je Izvještaj o prihodima i imovini za 2012/13. godinu, od kojih državni 1 540 ili 98,3%, a lokalni 2 177 ili 97,6%. To je u odnosu na prethodnu 2012. godinu bolji odziv (za 2,1%), tim prije jer je došlo do povećanja ukupnog broja javnih funkcionera, po osnovu novih javnih funkcija (**Prilog 4**).

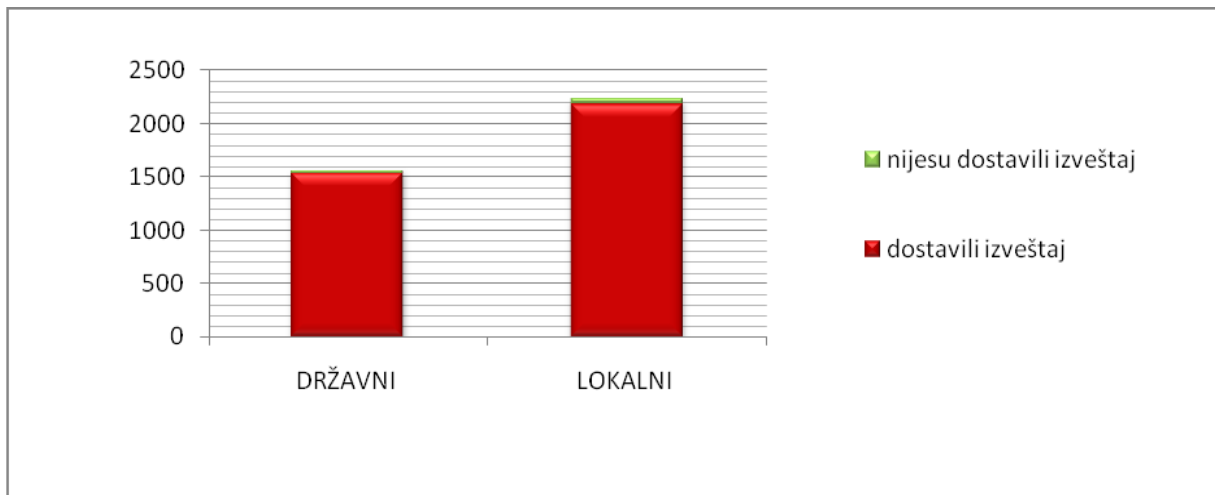
DRŽAVNI I LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI U 2013 GODINI

Radi se o 80 javnih funkcionera koji nijesu predali svoje imovno stanje, od kojih su 54 lokalni zvaničnici. Od državnih javnih funkcionera na kraju 2013. godine, 26 nije ispoštovalo obaveze dostavljanja ukupnog imovnog stanja (2 funkcionera koje bira Predsjednik Crne Gore, 2 funkcionera koje bira ili imenuje Skupština Crne Gore i 22 funkcionera koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore).

Na kraju 2013. godine 54 lokalna funkcionera nijesu ispoštovali obaveze dostavljanja ukupnog imovnog stanja i to iz Podgorice 10, Herceg Novog 8, Budve 7, Kotor 6, Berana 4, Bara i Ulcinja (po 3), Bijelog Polja, Kolašina i Nikšića (po 2), Danilovgrada, Žabljaka, Mojkovca, Pljevalja, Tivta, Cetinja i Šavnika (po 1). Jedino su funkcioneri opština Andrijevića, Plav, Plužine, Rožaje, gradske opštine Tuzi i Golubovci, ispunili zakonsku obavezu i dostavili svoje imovno stanje (**Prilog 5**).

DOSTAVLJANJE IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I IMOVINI U 2013. GODINI

Komisija je pokrenula postupke kod organa za prekršaje i donijela odluke da krše Zakon o sprječavanju sukoba interesa, protiv svih onih javnih funkcionera koji nijesu ispoštovali ovu zakonsku obavezu, a protiv nekih je podniet zahtjev organu vlasti za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, što će biti riječi u nastavku izvještaja.

Sve odluke transparentno i javno nalaze se na sajtu Komisije www.konfliktinteresa.me.

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa tačno je navedeno šta sve javni funkcioner mora da ispuni u obrascu Izvještaja o prihodima i imovini. Međutim, pored koncizno navedenih podataka koje su javni funkcioneri u obavezi da prijave, mnogi od njih ne poštuju zakonske odredbe i ne dostavljaju sve tražene podatke (JMB za sebe i svoju porodicu ili pogrešan broj, adresu, javnu funkciju i datum stupanja na istu, školsku spremu, zvanje, datum prestanka funkcije, djevojačko prezime majke i sl.). Iz godine u godinu ponavljaju se isti problemi,

koji dodatno otežavaju rad Komisije. Veliki broj javnih funkcionera dostavlja Izvještaj koji pri tom nije potpisan, što je osnovni dokaz za validnost podnietog Izvještaja (71). Pojedini javni funkcioneri dostavljaju nepotpune JMB za sebe i užu porodicu (85), a često izbjegavaju dostaviti i lične podatke (adresa, školska sprema, zvanje i dr.) (81), datum stupanja ili prestanka javne funkcije (110), kao i podatke zbog kojih organi za prekršaje vraćaju zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka na dopunu (djevojačko prezime majke, ime roditelja i sl.) Od ukupnog broja obrađenih i kontrolisanih Izvještaja o prihodima i imovini (4 176), 462 ili 11,1% su dali nepotpune podatke **(Prilog 6)**.

Izvještaji koji imaju određene nedostatke, vraćeni su javnim funkcionerima da ih isprave, što je iziskivalo dodatne troškove i prolongiranje vremena za obradu takvih izvještaja i vrlo dugog čekanja da se ispravljeni Izvještaji ponovo dostave Komisiji (najčešće odbornici i članovi državnih i lokalnih upravnih odbora preduzeća i ustanova). Postoji i određeni broj javnih funkcionera, istina daleko manji nego ranijih godina, koji koriste obrazac za ispitivanje pojedinih „poruka“ i tzv. „imovine“ što po propisima nije dozvoljeno. Takvi Izvještaji o prihodima i imovini se vraćaju nazad javnom funkcioneru da ih ispuni u skladu sa Zakonom ili se preduzimaju odgovarajuće kaznene i administrativne mjere.

Veliki broj javnih funkcionera i dalje podatke ispisuju ručno i to nečitkim rukopisom, što posebno predstavlja problem za obrađivače u Stručnoj službi Komisije. Poseban problem predstavlja objavljivanje takvih Izvještaja na sajtu Komisije, jer upravo iz tih razloga dolazi do grešaka na sajtu (npr. površina kuće, stana, zemljišta, visina nadoknade i sl.) na osnovu kojih se mediji pozivaju.

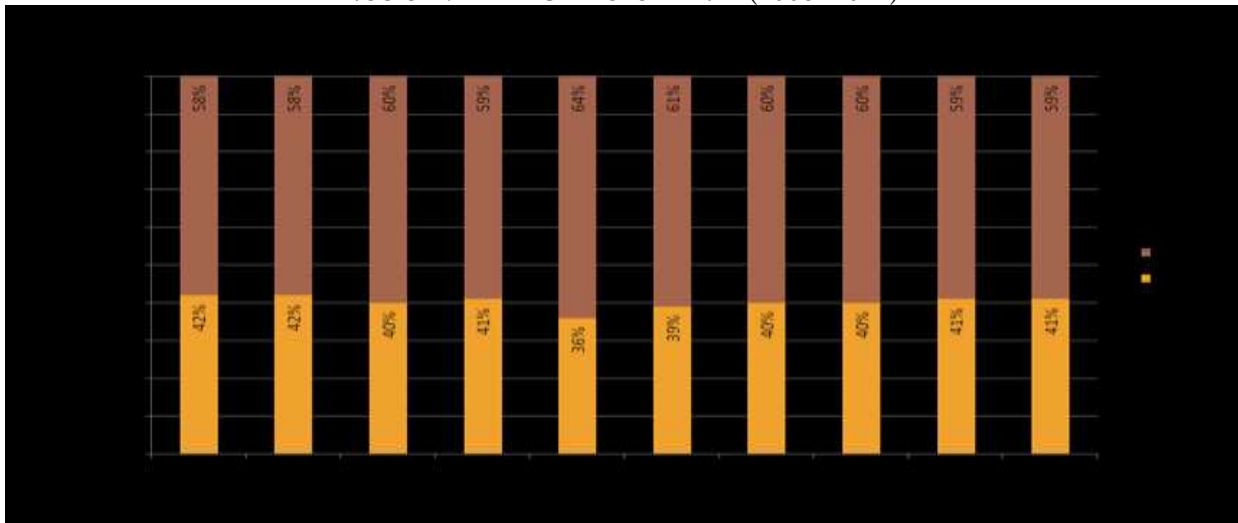
U obrascu Izvještaja naglašeno je da se podaci ispisuju štampanim slovima ili da se dostavljaju, po mogućnosti elektronskim putem, što pojednostavljuje proceduru obrade podataka. Međutim, u mnogim opštinama i kod pojedinih institucija problem javnih funkcionera je u ispunjavanju obrazaca elektronskim putem čak i štampanim putem, što sve otežava obradu podataka za te javne funkcionere zbog „nečitkog“ rukopisa.

Nemogućnost ili neznanje javnih funkcionera da ispunjavanju obrazac elektronskim putem je glavni razlog zbog čega dolazi do grešaka u obradi podataka i njihovom očitavanju, što kasnije ima za posljedicu neadekvatno objavljivanje podataka na sajtu Komisije.

Preporuke Komisije, koje su upućene javnim funkcionerima, urodile su plodom i sada se pojavljuje znatno manje ovih i sličnih, zajedničkih problema. Idealni način podnošenja izvještaja koji bi olakšao provjeru bi bio da svi funkcioneri podnose izvještaje u elektronskom obliku. Na taj način bi se ujedno rasteretili kapaciti Komisije potrebni za prepisivanje izvještaja u registar, tj. Evidenciju prihoda i imovine čime bi se ujedno oslobodili kapaciteti koji se mogu preusmjeriti na provjeru izvještaja, a s druge strane javni podaci na sajtu bi bili daleko prije obrađeni i objavljeni no što je to sada slučaj.

Dakle, još uvijek je nerealno očekivati da bi svi funkcioneri mogli podnositi izvještaje elektronskim putem, bilo zbog nedovoljne informatičke pismenosti, naročito u pojedinim opštinama, ali i pitanja kao što su sigurnost, odnosno elektronski potpis podnosioca izvještaja. Preporuka njemačkih i hrvatskih eksperata je da se u budućnosti krene prema elektronskom podnošenju izvještaja, te da se na taj način unaprijedi informatički sastav, ali i sprovedu edukacije funkcionera o načinu podnošenja ovog obrasca.

BROJ JAVNIH FUNKCIONERA (2005–2014)

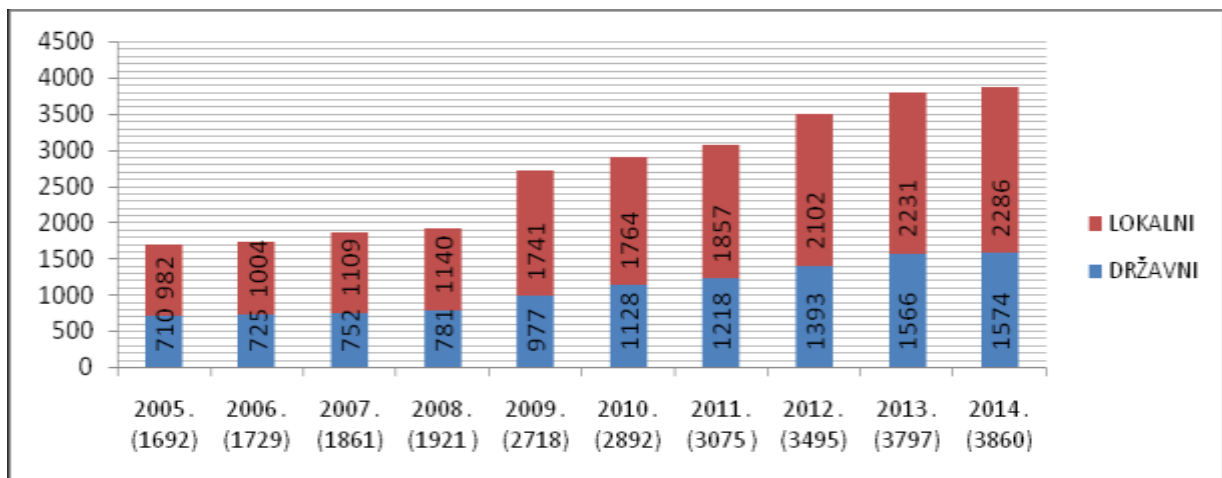
Na dan 17. april 2014. godine⁸ evidentirano je 3 860 javnih funkcionera u Crnoj Gori, od kojih su 1 574 (41%) državni, a 2 286 (59%) lokalni funkcioneri. Od ukupnog broja 3 515 ili 91,1% javnih funkcionera dostavilo je Izvještaj o приходима i imovini za 2013/14. godinu, od kojih državni 1 473 ili 93,6%, a lokalni 2 042 ili 89,3%. To

⁸Prva održana sjednica Komisije, nakon isteka zakonskog roka za dostavljanje imovnog stanja od strane javnih funkcionera (31. mart 2014.).

je znatno lošiji odnos nego prethodne godine. Razlog je prije svega zbog povećanog broja i državnih i lokalnih javnih funkcionera, zatim novih opština (Petnjica), ali i prisutne neodgovornosti pojedinih javnih funkcionera što su konstatovali i inostrani eksperti koji su i predložili znatno jače sankcije za iste nego što je to slučaj bio do sada (**Prilog 7**).

Imajući u vidu česta upozorenja i obavještenja od strane Komisije, kao i saopštenja putem medija te produženi rok za mjesec dana (umjesto kraj februara, sada je rok kraj marta). Komisija je konstatovala da ovaj odnos javnih funkcionera prema ovoj zakonskoj obavezi treba da bude daleko odgovorniji. Zbog toga je na sjednici od 17. aprila 2014. godine, Komisija zaključila da se za sve ove javne funkcionere donesu odluke da krše Zakon i da se upute organu za prekršaje radi izricanja sankcija u skladu sa Zakonom, što je i urađeno.

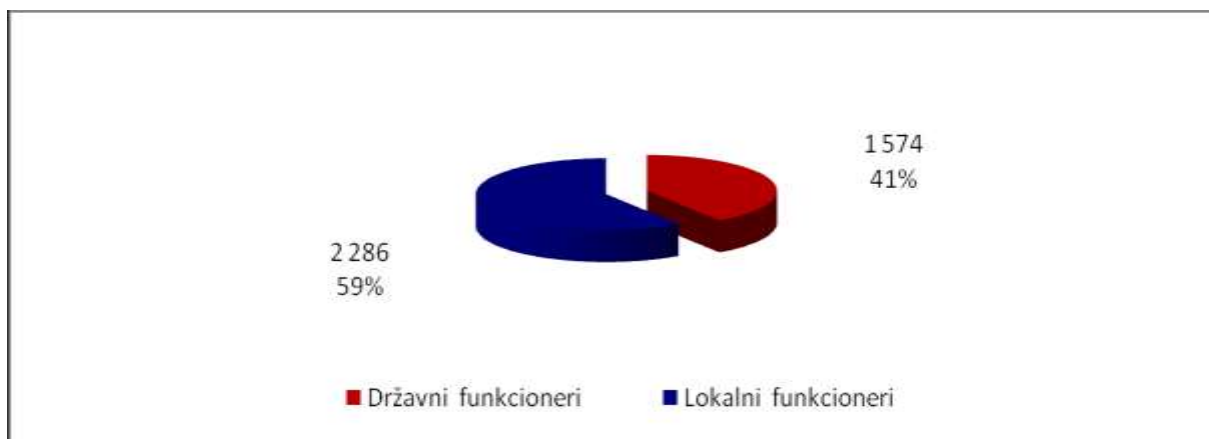
Odluke da krše Zakon su javno objavljene na sajtu Komisije, kao i dostavljene organima vlasti radi upoznavanja i preduzimanja internih mjera protiv javnih funkcionera.

Treba istaći da su u ovom zakonskom roku svoje imovno stanje dostavili Predsjednik Crne Gore, Skupštine Crne Gore i Vlade, svi ministri, sudije Ustavnog suda, Sudski savjet, Tužilački savjet i sudije za prekršaje.

Od ukupnog broja javnih funkcionera, 345 ili 8,9% nije do ovog roka dostavilo svoje imovno stanje i prihode za prethodnu godinu.

DRŽAVNI I LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI NA DAN 17. APRIL 2014. GODINE

Od **državnih** javnih funkcionera, 101 ili 6,4% nije ispoštovalo obavezu dostavljanja ukupnog imovnog stanja (5 funkcionera koje bira ili imenuje Predsjednik Crne Gore, 3 poslanika u Skupštini Crne Gore, 3 funkcionera koje bira ili imenuje Skupština Crne Gore, 87 funkcionera koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore i 3 sudije kojima je u 2013. godini prestao mandat).

Do dana 17. aprila 2014. godine 244 **lokalna** funkcionera nijesu ispoštovala obavezu dostavljanja prihoda i imovine i to iz Podgorice 38, Herceg Novog 26, Berana 22, Budve 21, Ulcinja i Cetinja (po 15), Bara, Bijelog Polja i Plava (po 12), Kotor 11, Tivta 10, Petnjice i Rožaja (po 9), Andrijevice, Mojkovca i Šavnika (po 6), Žabljaka 5, Nikšića i gradske opštine Tuzi (po 3) i Pljevalja 1. Jedino su funkcioneri opština Kolašin, Plužine i gradske opštine Golubovci, ispunili zakonsku obavezu i dostavili svoje imovno stanje u zakonskom roku. Treba konstatovati da je odziv državnih javnih funkcionera bio nešto bolji (93,6%) od lokalnih funkcionera (89,3%), **(Prilog 8)**.

Jedan od posebnih problema sa kojim se suočava Komisija, koji se ponavlja iz godine u godinu je činjenica da većina javnih funkcionera čeka „posljednji dan“ da dostavi svoje imovno stanje. U posljednju nedjelju marta 38% javnih funkcionera je dostavilo svoje imovno stanje. Sve to otežava rad Komisije i Stručne službe za obradu podataka, kontrolu i postavljanje imovnog stanja istih na sajt Komisije. Komisija ima praksu da na kraju svake kalendarske godine

upozorava javne funkcionere na ovu zakonsku obavezu, što je uradila i krajem 2013. godine i u nekoliko navrata početkom 2014. godine. U tom smislu Komisija je podijelila obrasce svim opštinama, Vladi Crne Gore, Skupštini Crne Gore, Ministarstvu prosvjete, Ministarstvu zdravlja i Vijeću za prekršaje. Ukupno je podijeljeno 3110 obrazaca.

Komisija je tokom 2013. godine organizovala edukativne seminare širom Crne Gore, a u svrhu implementacije Zakona o sprječavanju sukoba interesa, tumačenja i pojašnjenja pojedinih zakonskih odredbi koje regulišu sukob interesa, jer do kršenja istih upravo dolazi zbog nepoznavanja materije sukoba interesa.

Kada je u pitanju podnošenje Izvještaja o prihodima i imovini nakon **prestanka funkcije**, u 2013. godini 194 javna funkcionera je predalo svoje imovno stanje (53 državna i 141 lokalnih), a **jednu godinu poslije prestanka** javne funkcije 167 javnih funkcionera.

2. PROMJENE U IMOVNOM STANJU PREKO 5000 EURA

Komisija je pratila i promjene u imovnom stanju javnih funkcionera u prihodima i imovini preko 5000€ tokom godine. U 2013. godini bilo je 51 javnih funkcionera koji su prijavili **promjene u imovnom stanju** veće od 5000€, što je posebna obaveza po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa.

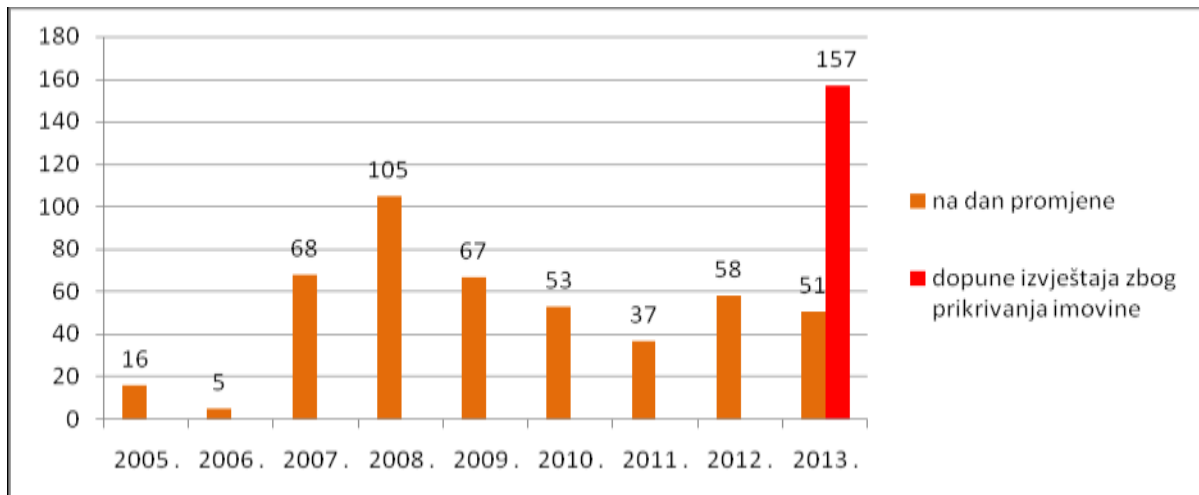
Od funkcionera koji su prijavili promjene u imovnom stanju veće od 5000€, najbrojniji su bili državni funkcioneri (ukupno 34), od kojih najviše javnih funkcionera koje bira Vlada Crne Gore (14), javnih funkcionera koje bira Skupština Crne Gore (4), sudije (6), tužioci (5), sudije za prekršaje (3), dok je lokalnih javnih funkcionera bilo ukupno 17 (**Prilog 9**). U najvećem broju funkcioneri su prijavili da su promjene nastale po osnovu nekretnina—kuće, stana, placa i dr. (13), kupovine putničkog motornog vozila (11), naslijeđene nekretnine (8), prodate imovine (6) i dr.

Kao interesantan primjer treba navesti da pojedini javni funkcioneri ne prijavljuju promjenu preko 5000€ u zakonskom roku već to čine u redovnom godišnjem izvještaju, kako bi na taj način njihova promjena prošla nezapaženo. To se najbolje pokazalo sa izmjenama i dopunama Zakona, kada je Komisiji proširena nadležnost u skladu sa članom 20a koji je vezan za provjeru imovine.

Na taj način Komisija je upoređujući podatke iz godišnjih izvještaja, koristeći i podatke drugih državnih organa i institucija

utvrdila da pojedini javni funkcioneri nijesu prijavili promjenu preko 5000€ u zakonskom roku (mjesec dana od promjene) već su to uradili u godišnjem izvještaju o prihodima i imovini do kraja marta naredne godine.

PROMJENE U IZVJEŠTAJU VEĆE OD 5000€

U 2013. godini 157 javnih funkcionera prijavilo je promjenu imovine nakon opomene Komisije, tj. nakon upoređivanja podataka Komisije sa podacima drugih organa i drugih pravnih lica, a u skladu sa čl. 20 Zakona o provjeri imovine. Od funkcionera koji su prijavili promjene u imovnom stanju (nakon pokretanja upravnog postupka od strane Komisije), najbrojniji su bili lokalni javni funkcioneri (82), Vladini javni funkcioneri (35), sudije (25), tužioc (5), poslanici (4), funkcioneri koje bira Skupština (4) i ambasadori (2). Za navedene javne funkcionere Komisija je pokrenula postupke i donijela odluke u skladu sa Zakonom (**Prilog 10**).

Komisija će u narednom periodu posebno pratiti ovu pojavu i preduzimati mjere u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa.

3. PRIJAVLJIVANJE I EVIDENCIJA POKLONA

Zakon o sprječavanju sukoba interesa propisuje generalnu zabranu primanja poklona predviđenu članom 14. Ovom zakonskom odredbom je propisano da javni funkcioner ne smije primiti novac, hartije od vrijednosti ili dragocjeni metal, bez obzira na njihovu vrijednost, kao i da javni funkcioner ne smije primati poklone, osim

protokolarnih i prigodnih poklona manje vrijednosti, a u Evidenciji poklona ne upisuju se pokloni čija vrijednost ne prelazi 30€. Zabrana, odnosno ograničenje se odnosi i na članove porodice javnog funkcionera, čime je preporuka XIX GRECO-a ispoštovana u cjelosti.

Protokolarnim poklonom se smatra poklon predstavnika druge države ili međunarodne organizacije koji se primaju prilikom posjete gostovanja ili drugim prilikama, dok se prigodnim poklonom smatra poklon manje vrijednosti, do 50€. Bez obzira na vrijednost, ovi pokloni postaju svojina opštine, odnosno države. Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa primanju i prijavljivanju poklona dato je značajno mjesto, za razliku od prethodnog Zakona.

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa članom 16 regulisan je način raspolaganja poklonima. Primljeni pokloni i njihova vrijednost upisuju se u evidenciju poklona koju vodi organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju i dostavljaju se Komisiji, na obrascu („Sl.list CG” br. 13/12), koja kasnije objavljuje Javni katalog poklona na svom sajtu. Kaznenim odredbama Zakona su propisane sankcije ukoliko je javni funkcioner primao poklone suprotno ovom zakonu. Prekršajne sankcije se odnose i na člana porodice javnog funkcionera. Zakonom je predviđeno i da se uz kaznu za ovaj prekršaj pored novčane kazne može izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta - poklona.

Vlada Crne Gore je donijela Uredbu o načinu i uslovima davanja poklona iz državne imovine, koja je objavljena u Sl. listu CG br. 11/11. Odredbe ove uredbe se odnose na raspolaganje poklonima koje primi predstavnik državnog organa i javne službe u vezi sa vršenjem javne funkcije i usklađene su sa odredbama o poklonima u Zakonu o sprječavanju sukoba interesa.

Odredbe koje se odnose na poklone sadržane su i u Zakonu o državnim službenicima i namještenicima, kao i u Etičkom kodeksu predstavnika i funkcionera u lokalnoj samoupravi („Sl.list CG” opšt. propisi br. 41/09), Kodeksu sudijske etike („Sl.list CG” br. 45/08), Etičkom kodeksu tužioca i sudija („Sl.list CG” br. 40/08), Etičkom kodeksu državnih službenika i namještenika („Sl.list CG” br. 81/05), Etičkom kodeksu izbornih predstavnika/ca i funkcionera/ki u opštini Herceg Novi–opštinski propisi br. 8/10; u opštini Žabljak–br. 6/09; Prijestonici Cetinje, opštinski propisi br. 1/10, te u ostalim Etičkim kodeksima koje su donijele sve Opštine u Crnoj Gori za izabrane lokalne funkcionere.

Zakonom je predviđeno u kojim slučajevima i kada ne smije javni funkcioner da primi poklon, odnosno kada mora da odbije poklon, način raspolaganja, evidencija poklona i sl. Posebno su predviđene kaznene mjere za nezakonito primanje poklona. Ovo je značajno jer je jedna od preporuka GRECO-a i SIGME bila i ova tema, tj. primanje, prijavljivanje i vrijednost poklona. Ukoliko je ponuđen poklon koji ne smije da primi, javni funkcioner je u obavezi da ponudu odbije, odnosno da poklonodavcu saopšti da poklon ne može da primi i da u roku od osam dana podnose organu vlasti pisani izvještaj.

U izmjenama i dopunama postojećeg Zakona utvrđena su nova ograničenja javnih funkcionera kada su u pitanju primanja poklona od iste osobe tokom jedne godine, kao i kaznene mjere za članove porodice ukoliko prime poklon, a isti ne prijave. Tako, npr. ako javni funkcioner u toku jedne godine primi više prigodnih poklona od istog poklonodavca, vrijednost tih poklona ne smije preći iznos od 50 eura, a ako u tom periodu primi poklone od više poklonodavaca, vrijednost tih poklona ne smije preći 100 eura.⁹

Na osnovu saznanja da je javni funkcioner primio poklon suprotno Zakonu, Komisija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organ nadležan za izbor, odnosno imenovanje javnog funkcionera.

Organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju je u obavezi da tokom godine upisuje u Izvod iz evidencije poklona sve primljene poklone, i njihovu vrijednost. Nakon isteka kalendarske godine, javni funkcioneri bili su u obavezi da do kraja februara 2012. godine dostave spisak poklona putem obrasca–Izvida iz evidencije poklona kojeg Komisija, u ovom slučaju, objavljuje putem Javnog kataloga poklona na sajtu Komisije www.konfliktinteresa.me.

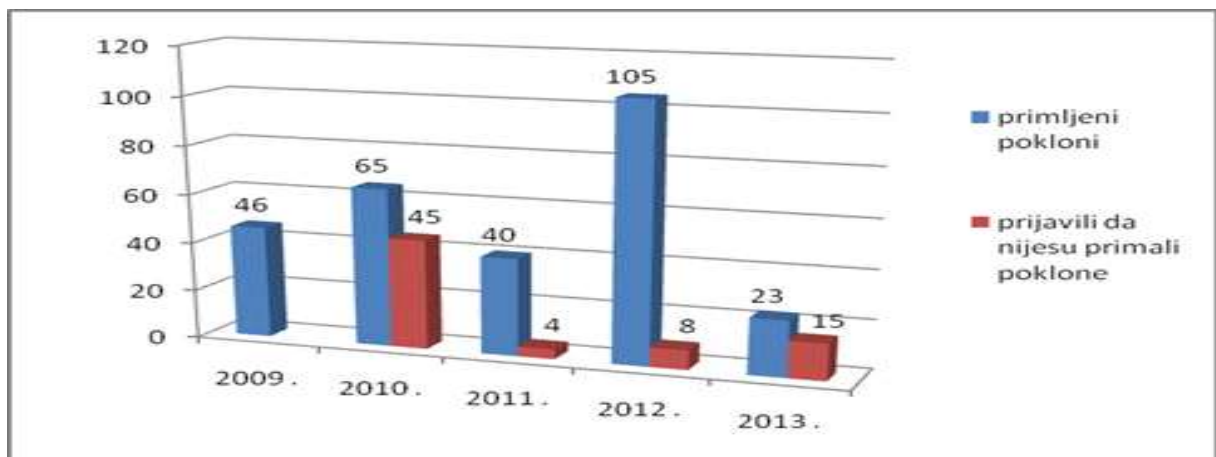
Izmjenama i dopunama Zakona ovaj rok, umjesto februara, pomjeren je do kraja marta tekuće, za prethodnu godinu, kao što je to slučaj i sa Izvještajima o prihodima i imovini. Međutim, pooštrene su i sankcije u ovoj oblasti za primanje novca, hartija od vrijednosti i dragocjenih metala, bez obzira na njihovu vrijednost, ako ne obavijesti organ vlasti o ponuđenom poklonu koji ne smije da primi i ako ne vrati poklon ili ekvivalentnu novčanu vrijednost. Komisija je

⁹ Pokloni veće vrijednosti su, u Hrvatskoj (75€), Sloveniji (65€), Srbiji (50€), BiH (150€), Latviji (180€), Gruziji (200€), Njemačkoj (32€), Austriji (100€), SAD-u (114\$), Evropskom parlamentu (150€), EK (50€) itd.

uradila nove obrasce - **Izvod iz evidencije poklona (Prilog 11)**, po kojem javni funkcioner postupa i **Javni katalog poklona (Prilog 12)** kojeg ispunjava Komisija na osnovu podataka iz prethodnog obrasca i javno objavljuje na sajtu Komisije.

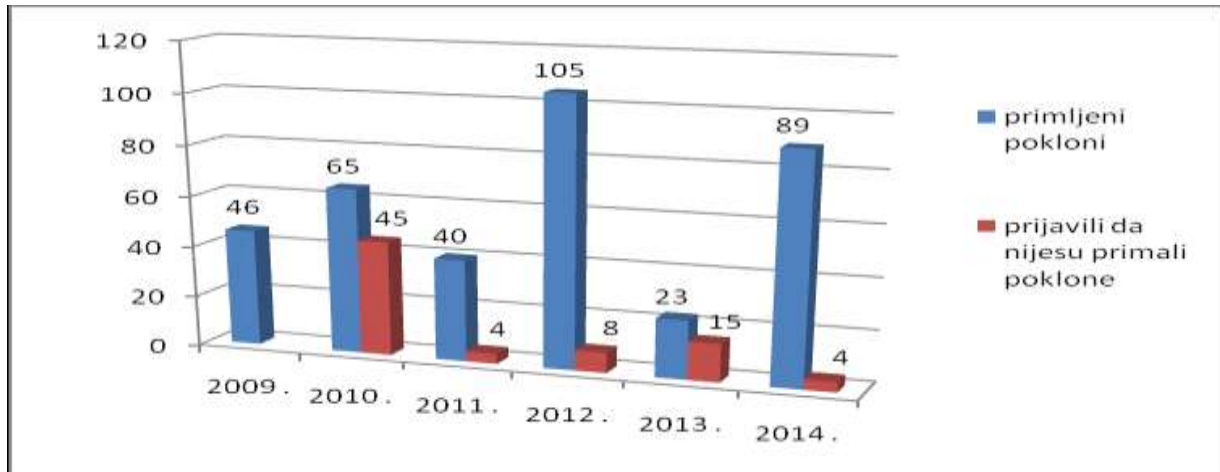
Međutim, mnogi javni funkcioneri nijesu se pridržavali Zakona u smislu prijavljivanja poklona nakon isteka kalendarske godine, već su to uradili, uglavnom, po prijemu raznih poklona u tekućoj godini. Tako su u 2013. godini, 4 javna funkcionera (2 državna i 2 predsjednika opština), prijavili da su primali poklone (ukupno 23), uglavnom protokolarne prirode, dok su davaoci poklona bili visoki funkcioneri stranih država. Petnaest javnih funkcionera je prijavilo da nije primalo poklone u 2013. godini, iako na to nijesu bili obavezni, što je često puta isticano na edukativnim seminarima, za javne zvaničnike (**Prilog 13**).

BROJ POKLONA ZA PERIOD 2009-2013. GODINA

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore utvrdila da je do kraja aprila ove godine, a u skladu sa čl. 17 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, još 9 javnih funkcionera prijavilo da je primilo poklone ukupno (89), (**Prilog 14**).

Četiri javna funkcionera su prijavila da nijesu primili poklone u 2013. godini, iako na to nijesu bili obavezni.¹⁰

Komisija je podsjećala javne funkcionere i organe vlasti gdje su zaposleni javni funkcioneri, da su bili u obavezi da do kraja marta prijave sve protokolarne i prigodne poklone, kao i poklone koje su primili članovi njihove porodice. Nepoštovanjem ovih obaveza prekršajna kazna za javnog funkcionera iznosi do 1500€, a za člana porodice do 300€, uz mogućnost primjene zaštitne mjere – oduzimanje poklona. Svi protokolarni i prigodni pokloni su istaknuti na sajtu Komisije – www.konfliktinteresa.me.

3. NESPOJIVOST JAVNIH FUNKCIJA

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa je predviđena nespojivost javnih funkcija u članu 8 i 9 koji se odnose na članstvo u privrednim društvima, javnim preduzećima i javnim ustanovama. Naime, članom 8 propisano je da javni funkcioner ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja ili nadzornog organa, izvršni direktor i član menadžmenta privrednog društva, dok je članom 9 propisano da javni funkcioner ne može biti predsjednik ili član organa

¹⁰ Do 1. maja 2014. godine u skladu sa Zakonom 4 javna funkcionera od kojih tri državna i jedan lokalni su prijavili poklone protokolarne prirode, ukupno 18 poklona. Javni funkcioneri su prijavili da su primili: umjetničke slike, set za čaj, monografije, rad od kamenog kristala, statua vojnika, zastava Dacije, perorez, maslinova grana, porcelanski lav, bakarna ploča, filigranska lula, podmetač za čašu, okrugla plakata, plakata rudnika Trepča, knjiga o Velikoj džamiji u Abudabiju, porcelanski tanjih, stakleni ćup sa poklopcem, tablet, srednjovjekovni motiv Srbije, grbovi Rusije, porcelanska zdjela, uramljeni kameni mozaik, ćilim, manja statua od porcelana, knjige i dr.

upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica.¹¹

Takođe, istim članom Zakona propisano je da javni funkcioner koji obavlja poslove u izvršnoj vlasti na državnom i lokalnom nivou ne može obavljati funkciju poslanika.

Ovdje treba istaći da je ovo ograničenje preciznije definisano drugim zakonima. Naime, **Zakon o lokalnoj samoupravi** i to član 91 u dijelu konflikta interesa propisuje nespojivost pojedinih lokalnih funkcija, što je veoma značajno za Komisiju, obzirom na to da se ovaj Zakon odnosi na 61% ukupnog broja javnih funkcionera Crne Gore.

Takođe, Zakonom o lokalnoj samoupravi, precizirana je nespojivost javnih funkcija predsjednika, potpredsjednika i glavnog administratora u opštinama, kao i starješina organa lokalne uprave i rukovodilaca javnih službi, posebno sa funkcijama odbornika i članstva u organima upravljanja javnih službi. Pod „javnom službom“ podrazumijevaju se ustanove, privredna društva i drugi oblici organizovanja koje osniva opština u cilju pružanja javnih usluga.

Jedan od oblika nespojivosti funkcija definisan je **Zakonom o državnim službenicima i namještenicima**, u kome „državni službenik, odnosno namještenik može van radnog vremena, po prethodno dobijenom pisanom odobrenju starješine državnog organa, obavljati poslove ili pružati usluge fizičkom ili pravnom licu, samo ako nad tim djelatnostima, odnosno radom državni organ u kojem radi ne vrši nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom i ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno vršenje redovnih zadataka, odnosno ne šteti ugledu državnog organa.” Takođe, ovim zakonom definisan je sukob interesa kao i obaveza prijavljivanja mogućeg sukoba interesa.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je aktivno učestvovala u prijedlozima i sugestijama prilikom izrade ovog Zakona u dijelu sukoba interesa zato jer 39% javnih funkcionera u Crnoj Gori su upravo državni službenici, odnosno javni funkcioneri.

Ovdje treba istaći i **Zakon o javnim nabavkama** i odredbu koja se odnosi na sprječavanje sukoba interesa ponuđača i naručioca, kao i zabranu davanja, nuđenja ili stavljanja u izgled poklona ili neke

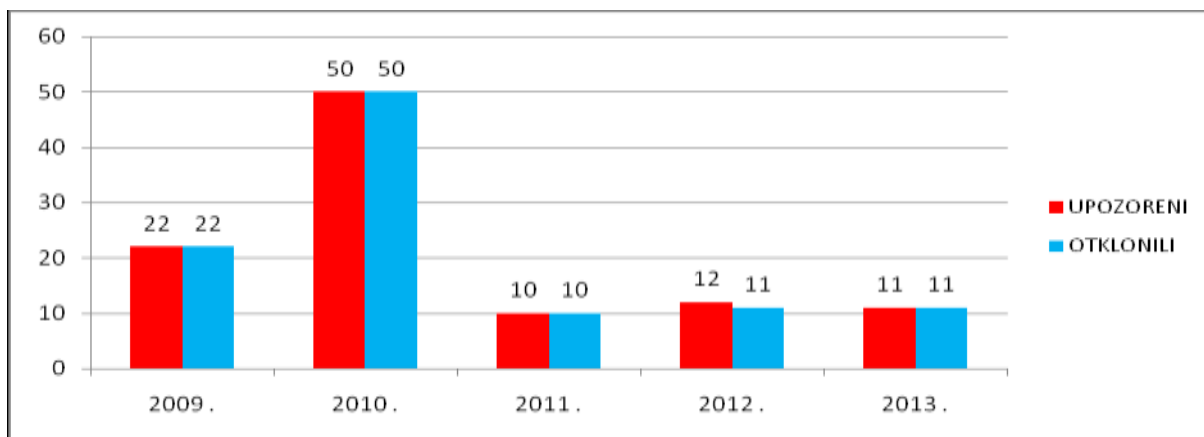
¹¹ *Nespojivost funkcija je definisana i u Ustavu Crne Gore, u članu 104 gdje „Predsjednik Vlade i član Vlade ne može vršiti poslaničku i drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost“ (Službeni list Crne Gore broj 1/07).*

druge koristi. Komisija za sprječavanje sukoba interesa je sa Upravom za javne nabavke Vlade Crne Gore potpisala Memorandum o saradnji, u cilju razmjene informacija i bliže saradnje ove dvije institucije.

Jedan od oblika nespojivosti funkcija definisan je **Zakonom o hartijama od vrijednosti** po kome predsjednik, zamjenik predsjednika i najmanje jedan član Komisije koji obavljaju svoju funkciju profesionalno ne mogu se baviti drugim poslom, osim naučnim, istraživačkim i predavačkim aktivnostima. Komisija je u 2013. godini, za jednog takvog funkcionera donijela mišljenje, da ne može obavljati funkciju predsjednika Upravnog odbora privrednog društva i biti ujedno član Komisije.

Takođe, treba pomenuti i **Zakon o Državnoj revizorskoj instituciji** i odredbu koja se odnosi na nespojivost funkcije, po kojoj član Senata ne može vršiti poslaničku i drugu javnu funkciju, niti profesionalno obavljati drugu djelatnost.

NESPOJIVOST JAVNIH FUNKCIJA

U 2013. godini je bio približno isti broj javnih funkcionera koji su imali nespojivost funkcija, kao i prethodne godine. Ukupno je bilo 11 javnih funkcionera koji su vršili dvije nespojive funkcije, kao npr. potpredsjednik opštine i predsjednik odbora direktora javnog preduzeća u opštini; potpredsjednik opštine i direktor javnog preduzeća u istoj opštini; glavni administrator u opštini i član odbora direktora privrednog društva u kojem država ima vlasničkog udjela; direktor javne ustanove u opštini i odbornik; sekretar u opštini i ujedno član Izvršnog odbora Turističke organizacije i sl.

Komisija je donijela odluke za ove javne funkcionere da krše Zakon i podnijela zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda za prekršaje, dok su neki javni funkcioneri, u toku postupka otklonili ponašanje suprotno Zakonu.

Za jednog od ovih funkcionera Komisija je uputila organu vlasti prijedlog za njegovo razriješenje.

Na osnovu podataka koje je Komisija dobila analizirajući kompletne Izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera na kraju 2013. godine, može se konstatovati da 633 funkcionera obavlja dvije funkcije, što predstavlja 16,7% ukupnog broja javnih funkcionera. U pitanju je osnovna funkcija (npr. pomoćnik ministra i član borda direktora javne ustanove, odbornik i direktor javne ustanove ili potpredsjednik opštine i član Fonda za obeštećenje i sl.)

Međutim, postoji 126 javnih funkcionera koji obavljaju i po tri javne funkcije ili 3,31% (npr: direktor javne ustanove, odbornik i član Socijalnog savjeta; pomoćnik ministra, član borda direktora na državnom nivou i odbornik ili pomoćnik sekretara Sekretarijata za zakonodavstvo, član odbora direktora javne ustanove i član DIK-a i sl.).¹²

5. ČLANSTVO U VIŠE UPRAVNIH ODBORA

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa propisano je da javni funkcioner ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica.

Izuzetno, javni funkcioner, osim poslanik, član Vlade Crne Gore, sudija Ustavnog suda, sudija, državni tužilac i zamjenik državnog tužioca, može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u jednom javnom preduzeću ili javnoj ustanovi u kojima je država, odnosno opština vlasnik.

Međutim, javni funkcioner može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, humanitarnih, sportskih i

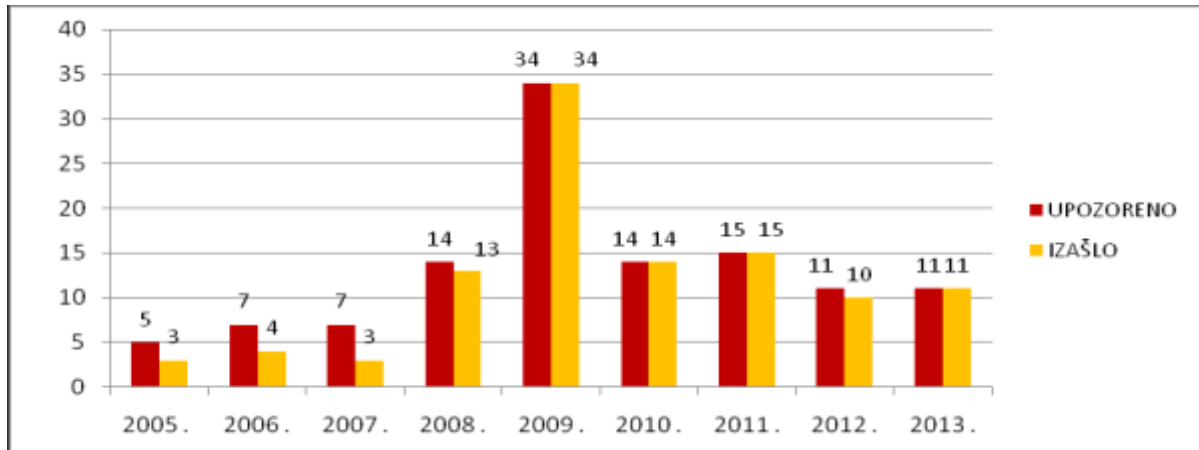
---

¹² Na dan 1. maj 2014. godine i dalje je bilo javnih funkcionera koji vrše dvije nespojive funkcije, ukupno 5 od kojih su po zahtjevu Komisije 2 napustili jednu od funkcija, za 2 su donijete odluke da krše Zakon, dok se za jednog još uvijek vodi postupak.

sličnih udruženja, ako posebnim propisom nije drukčije određeno i dužan je da takve prihode prijavi.

U 2013. godini je bilo (ukupno 11) funkcionera koji su se nalazili u više upravnih odbora, ili u upravnim odborima “privatnih“ privrednih društava, gdje je članstvo po Zakonu zabranjeno što pokazuje i sljedeći grafikon:

ČLANSTVO U VIŠE UPRAVNIH ODBORA

Radi se, prije svega, o pojedinim javnim funkcionerima kao što su pomoćni ministara, potpredsjednici opština, direktori javnih ustanova i preduzeća, predsjednici i članovi upravnih odbora privrednih društava i ustanova, odbornici i sl. Ovdje se radi, uglavnom o novim funkcionerima koji nijesu u dovoljnoj mjeri bili upoznati sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa. U pitanju su državni javni funkcioneri, ukupno 4, dok su ostali lokalni javni funkcioneri iz Podgorice, Plava, Herceg Novog, Bara, Bijelog Polja i dr.

Zbog članstva javnih funkcionera u više upravnih odbora koje nije u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, Komisija je pokrenula postupke po sopstvenoj inicijativi i prekršajne postupke kod nadležnog organa za prekršaje.¹³

Svi javni funkcioneri su nakon upozorenja i odluka Komisije, otklonili postupanje suprotno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa, tj. izašli su iz spornih upravnih odbora.

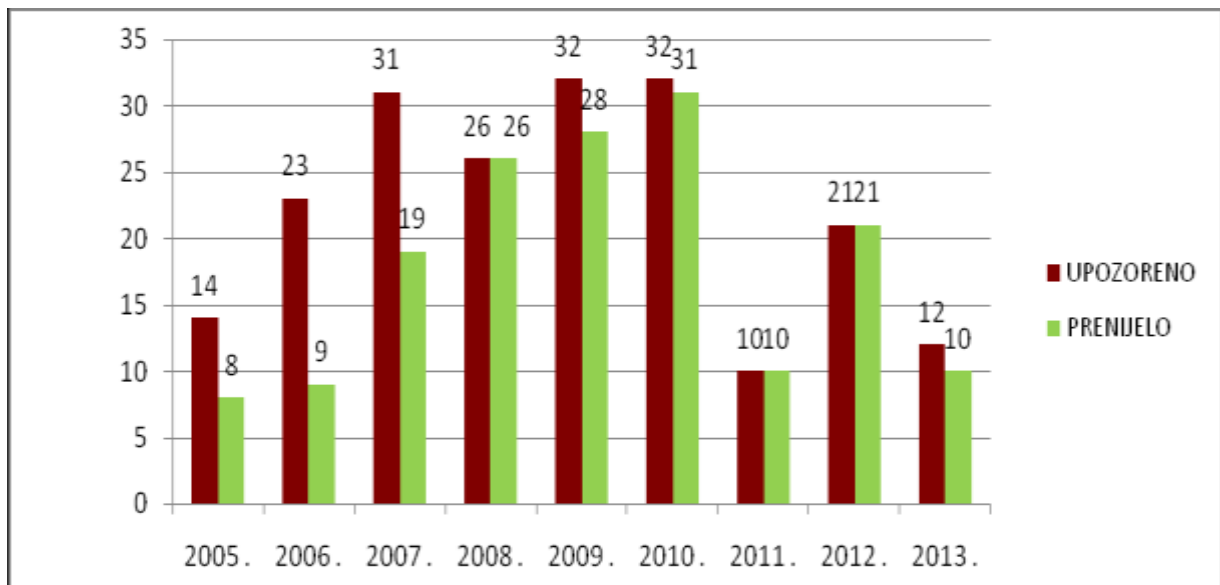
¹³ Do 1. maja 2014. godine bilo je 5 javnih funkcionera koji su se nalazili u više upravnih odbora, od čega su dva po odlukama Komisije napustili jedan upravni odbor, a preostala tri u upravnim odborima „privatnih“ preduzeća, zbog čega je pokrenut upravni postupak.

6. PRENOS UPRAVLJAČKIH PRAVA NA DRUGO NEPOVEZANO LICE

Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, precizno je definisano prenošenje upravljačkih prava na drugo nepovezano lice. Naime, ukoliko javni funkcioner istovremeno sa javnom funkcijom vrši i drugu javnu funkciju dužan je da prenese svoja upravljačka prava na drugo pravno ili fizičko lice koje sa njim nije povezano lice u roku od 30 dana, od dana izbora na javnu funkciju. Takođe, obaveza je javnog funkcionera da ukoliko vrši svoja upravljačka prava npr. predsjednik ili član odbora direktora, podnese ostavku na članstvo u tom privrednom društvu.¹⁴

Ukoliko je javni funkcioner prenio upravljačka prava na drugo lice koje nije sa njim povezano lice, dužan je da u roku od pet dana, od dana prenošenja upravljačkih prava, Komisiji dostavi podatke o licu na koje je prenio upravljačka prava i dokaze o prenošenju istih, što najčešće nije slučaj.

PRENOS PRAVA UPRAVLJANJA (2005 – 2013)

U 2013. godini Komisija je imala skoro duplo manje slučajeva nego 2012. godini (ukupno 12). Za ove javne funkcionere donijete su

¹⁴ Povezano lice je srodnik javnog funkcionera u pravoj liniji (roditelji, djeca i unučad) i po bočnoj do drugog stepena srodstva (brat i sestra), srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva (roditelji bračnog druga i bračni drugovi djece), bračni i vanbračni drug, usvojlac i usvojenik (Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, Sl. list CG br. 13/12).

odluke da krše Zakon po ovom osnovu i pokrenuti postupci kod organa za prekršaje. Ipak, 10 javnih funkcionera na kraju je ispoštovalo odluke. Radi se javnim funkcionerima iz Ulcinja, Herceg Novog, Bara i Kotora, dok 2 javna funkcionera odbornik i izvršni direktor AD iz Berana i odbornik i izvršni direktor d.o.o. iz Bijelog Polja to nijesu uradili, zbog čega je Komisija organu vlasti podnijela predlog za njihovo razrješenje, suspenziju ili izricanje disciplinske mjere.¹⁵

V PROVJERA PRIHODA I IMOVINE

Jedna od novih i veoma bitnih nadležnosti Komisije za sprječavanje sukoba interesa jeste zakonska odredba koja se odnosi na provjeru podataka, na osnovu koje se kontrolišu podaci dati u Izvještaju o prihodima i imovini javnih funkcionera sa podacima drugih organa i pravnih lica.

Ovo ukazuje na preventivne djelatnosti ove nezavisne institucije, usmjerene ka jačanju svijesti javnih funkcionera u izbjegavanju sukoba interesa.

Naime, u septembru 2011. godine stupio je na snagu izmijenjen i dopunjen Zakon o sprječavanju sukoba interesa javnih funkcionera, kada je uvedena značajna novina u članu 20a, koja se odnosi na provjeru imovine započetu marta 2012. godine. Pošto je ovo važna mjera ujedno i preporuka EK, Komisija od tada, u kontinuitetu, vrši detaljnu provjeru prikupljenih podataka o imovnom stanju funkcionera i upoređuje ih sa stvarnim stanjem pokretne i nepokretne imovine uvidom u bazu podataka Poreske uprave, Uprave za nekretnine, Uprave za javne nabavke, Ministarstva unutrašnjih poslova i Komisije za hartije od vrijednosti.

Treba istaći da istinitost prijavljenih podataka javnih funkcionera u Izvještaju o prihodima i imovini pozitivno utiče na institut samog podnošenja obrasca, na osnovu čega se funkcioneri identifikuju blagovremenim i urednim izvršavanjem ove zakonske obaveze, ali i sankcionisanjem onih koji ne daju tačne podatke, sve u

---

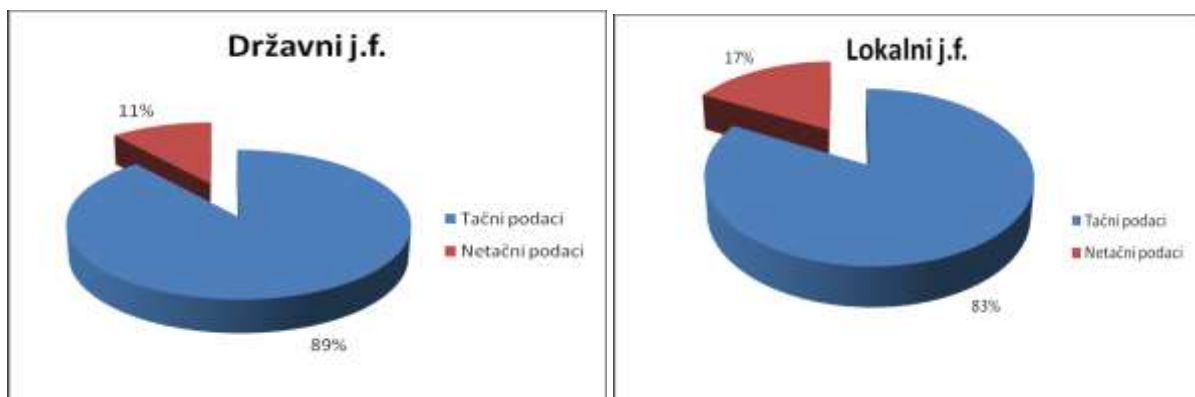
¹⁵U prva četiri mjeseca 2014. godine bilo je 4 javna funkcionera koji nijesu prenijeli pravo upravljanja na drugo, nepovezano lice. Komisija je za 3 javna funkcionera donijela odluke da krše Zakon i uputila zahtjeve za pokretanje postupka kod organa za prekršaje, a jedan je postupio po odluci Komisije.

cilju što uspješnijeg sprovođenja izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa, omogućavajući time jačanje povjerenja građana u javne institucije.

Primjenom novog člana Zakona, Crna Gora se priključila onim državama koje takva rješenja već duže vrijeme imaju u svojim zakonodavstvima. Verifikacija imovinskih kartona je važan dio zakonodavstva o sprječavanju sukoba interesa i pravila koja to regulišu, kao i jedno od najteže sprovedenih rješenja u praksi, pa zahtijeva i dodatne napore u ovom području.

Jedan od bitnih elemenata kompletne, detaljne i potpune provjere podataka je što bolja i temeljnija saradnja sa nadležnim organima i institucijama u čijem se posjedu nalaze baze podataka javnih funkcionera potrebne za provjeru kako bankarskih računa, vozila, registar brodova i jahti, tako i privrednih društava, pravnih lica, hartija od vrijednosti i sl.

S tim u vezi, primjenom člana 28 Zakona nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna lica su dužni da dostavljaju podatke, tako da u praksi nema problema oko dostupnosti podataka kojima oni raspolažu, a koji su potrebni za što uspješniju verifikaciju stanja imovine. Ipak, za provjeru jednog od najvažnijih podataka iz imovinskog izvještaja „*depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama, u zemlji i inostranstvu*“ ova odredba je nedovoljno obavezujuća, jer banke na osnovu svog Zakona imaju obavezu čuvanja bankarske tajne, dok inostrane banke mogu sarađivati samo po principu dobre volje.

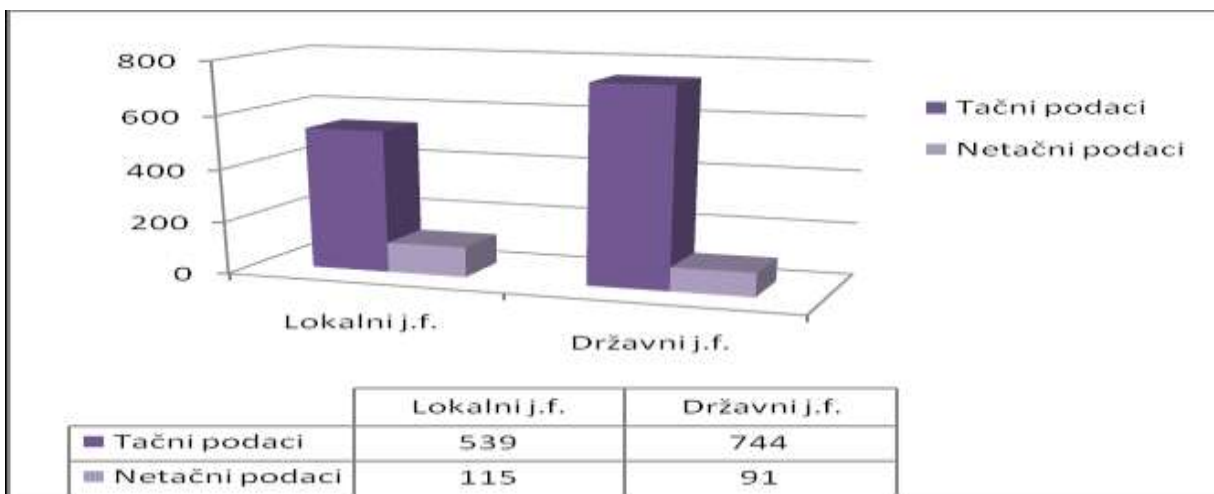
Koristeći raspoložive podatke dobijene od državnih organa u toku 2013. godine (Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Uprave za

javne nabavke¹⁶ i Komisije za hartije od vrijednosti), a u skladu sa čl. 20a Zakona i članom 20 Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, tokom 2013. godine Stručna služba Komisije je povećanim naporima izvršila provjeru 1489 Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera. Kontrolisano je 835 državnih (Predsjednik Crne Gore, Skupštine i Vlade, 75 poslanika, 29 ministara, 18 javnih funkcionera koje bira Skupština Crne Gore, 298 javnih funkcionera koje bira Vlada Crne Gore, 199 sudija, 92 tužioca, 3 člana Sudskog savjeta, 10 članova Tužilačkog savjeta, kao i 42 sudija za prekršaje), od kojih su 744 ili 89% dali tačne podatke, a 91 ili 11% netačne podatke.

Takođe je izvršena i provjera 654 lokalnih funkcionera, od kojih je 539 ili 83% prijavilo tačne podatke, dok njih 115 ili 17% nije u cjelosti prijavilo tačne podatke o imovini i stečenim prihodima.

Najviše netačnih podataka o imovnom stanju i prihodima dali su javni funkcioneri iz Budve (18), Herceg Novog (11), Nikšića (9), Tivta i Pljevalja (po 8) itd.

PROVJERA IMOVINE JAVNIH FUNKCIONERA ZA 2013. GODINU

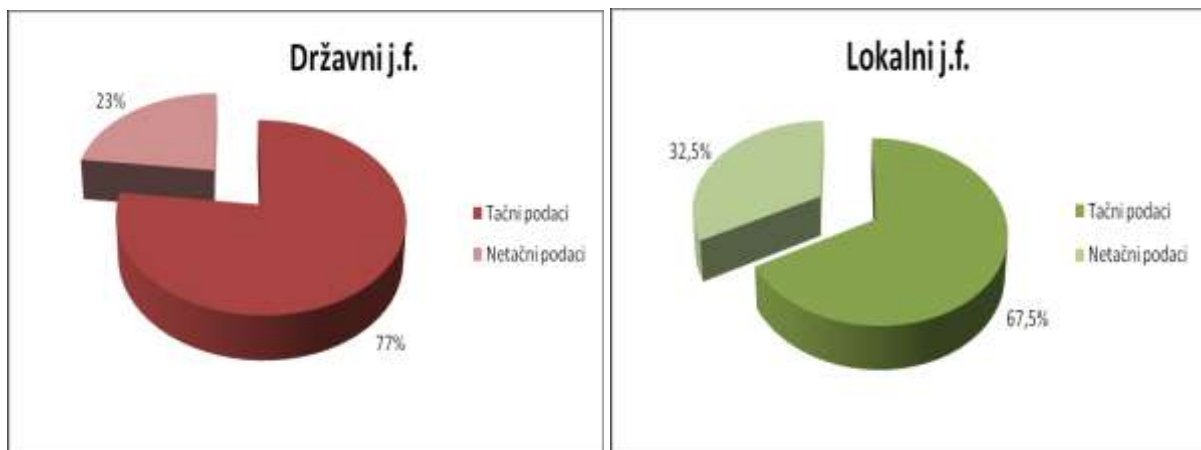
Za 206 javnih funkcionera koji ukupno nijesu prijavili tačne i potpune podatke (ili 14%) donijete su odluke i pokrenuti su prekršajni postupci. Komisija je u početku kontrole imovine bila više usmjerena na državne funkcionere, iako je njihov odnos na nivou Crne Gore u korist lokalnih (59:41). Ipak, ove godine to izgleda sasvim drugačije,

¹⁶U skladu sa međusobno potpisanim Memorandumom o saradnji (15. juna 2011. godine), Komisija je detaljnije kontrolisala Izvještaje o prihodima i imovini 10 javnih funkcionera koji su imali pojedinačno ugovorene vrijednosti (javne nabavke) preko 500.000€, ukupno 32.

pa se njihov odnos prilikom provjere imovine skoro izjednačio. Iz navedene tabele vidi se da od ukupno kontrolisanih javnih funkcionera 14% javnih funkcionera nije saopštilo tačne podatke (**Prilog 15**).

Broj provjerenih izvještaja o prihodima i imovini do 1. maja 2014. godine iznosi 1166. Od ovog broja provjereno je 618 izvještaja državnih javnih funkcionera (Predsjednika Crne Gore, Skupštine i Vlade, 31 poslanika, 7 ministara, 15 javnih funkcionera koje bira Skupština Crne Gore, 284 javna funkcionera koje bira Vlada Crne Gore, 151 sudija, 64 tužioca, 2 člana Sudskog savjeta, 6 članova Tužilačkog savjeta i dr.). Detaljnom provjerom imovnog stanja preko baze podataka Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Uprave za javne nabavke, Komisije za hartije od vrijednosti i po prvi put Ministarstva unutrašnjih poslova, Komisija je ustanovila da su 474 ili 77% državnih funkcionera dali tačne, dok je njih 144 ili 23% saopštilo nepotpune i netačne podatke. Komisija je provjerila i 548 lokalnih javnih funkcionera, od kojih je 370 ili 67,5% prijavilo tačne podatke, dok njih 178 ili 32,5% nije u cjelosti prijavilo tačne podatke o imovini i stečenim prihodima. Po prvi put je provjeren i jedan broj javnih funkcionera iz novoosnovane opštine Petnjice.

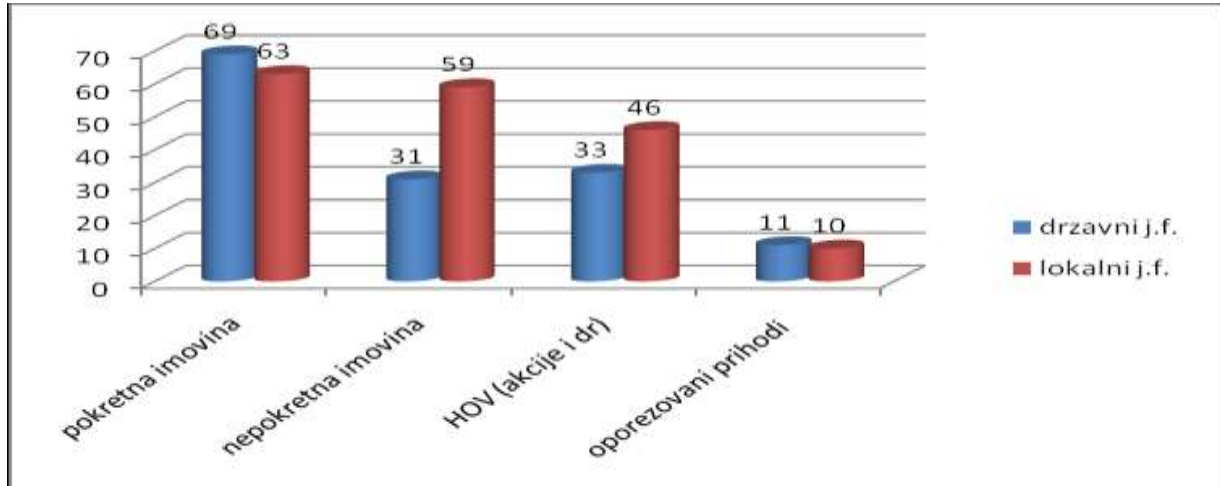

Najviše netačnih podataka o imovini dali su javni funkcioneri iz opština: Nikšić (16), Budva (15), Podgorica (13), Mojkovac (12), Berane i Bijelo Polje (po 11), Ulcinj, Kotor, Herceg Novi i Bar (po 10) itd.

Iz dolje navedene tabele vidi se da od ukupno kontrolisanih funkcionera, na nivou Crne Gore, 322 javna funkcionera nije

saopštilo tačne podatke ili 27,6%, što je izuzetno visok procenat (Prilog 16).

PROVJERA IMOVNOG STANJA DO 1. MAJA 2014. GODINE

U evidenciji Komisije za sprječavanje sukoba interesa, na dan 1. maj 2014. godine evidentirano je 3 896 javnih funkcionera, a to je u odnosu na prošlu godinu za oko 8,6% veći broj i konstantno se povećava, računajući na obavezu godišnjeg podnošenja izvještaja, podnošenja pri većim promjenama, zatim u toku godine po prestanku funkcije i posebnih izvještaja nakon jedne godine od prestanka javne funkcije. Treba istaći da se ne provjerava samo imovina javnog funkcionera, već i imovno stanje i prihodi njihovih srodnika koji žive u istom domaćinstvu, misleći prije svega na supružnike i djecu. Jasno je, dakle, da je u pitanju promjenjiv broj lica koja se provjeravaju i on može biti mnogo veći od broja funkcionera. Uvođenjem „interface“ Komisija je za četiri mjeseca ove godine provjerila oko 80% od ukupno kontrolisanih javnih funkcionera za čitavu 2013. godinu.

U Crnoj Gori još uvijek nije izgrađen jedinstven elektronski sistem državnih institucija za jednostavniji pristup i razmjenu podataka gdje bi podaci bili umreženi, kako bi se Komisiji olakšala provjera istinitosti iskaza u imovinskim kartonima javnih funkcionera. Da bi se, ipak, na određen način omogućio pristup Komisije potrebnim bazama i podacima, uložen je napor i potvrđen usmeni dogovor potpisivanjem Memoranduma o saradnji sa državnim institucijama i organima koji su neophodni za saradnju, kao i postepeno umrežavanje podataka sa Upravom za nekretnine, Poreskom upravom, Upravom za javne nabavke, Komisijom za hartije

od vrijednosti, Ministarstvom unutrašnjih poslova, kao i sa Ministarstvom pomorstva i saobraćaja vezano za pokretnu imovinu javnih funkcionera.

U Komisiji je marta mjeseca 2014. godine popunjeno mjesto savjetnika koji rade na poslovima provjere imovine javnih funkcionera. Međutim, administrativni kapaciteti još uvijek predstavljaju poteškoće Komisiji iz razloga što se broj funkcionera konstantno povećava, a time i obim poslova koji se obavljaju, pa je povećano angažovanje i ostalih službenika Stručne službe određivanjem prioriteta u radu od strane Komisije. Što se tiče same provjere imovine, u skladu sa Pravilima o postupku pred Komisijom, prioritet su i dalje državni javni funkcioneri, posebno tužioci i sudije, što je i preporuka EK.

Komisija je imala i posebnu provjeru javnih funkcionera kojima je prestala javna funkcija, ali i onima koji izvještaj predaju jednu godinu od prestanka, zatim funkcionera koji su prijavili promjenu preko 5000 €, kao onim koji su istakli da nemaju nepokretnu imovinu, a u porodici je dvoje ili više zaposlenih, te onih javnih funkcionera koji su u više upravnih odbora, savjeta ili raznih komisija i radnih tijela.

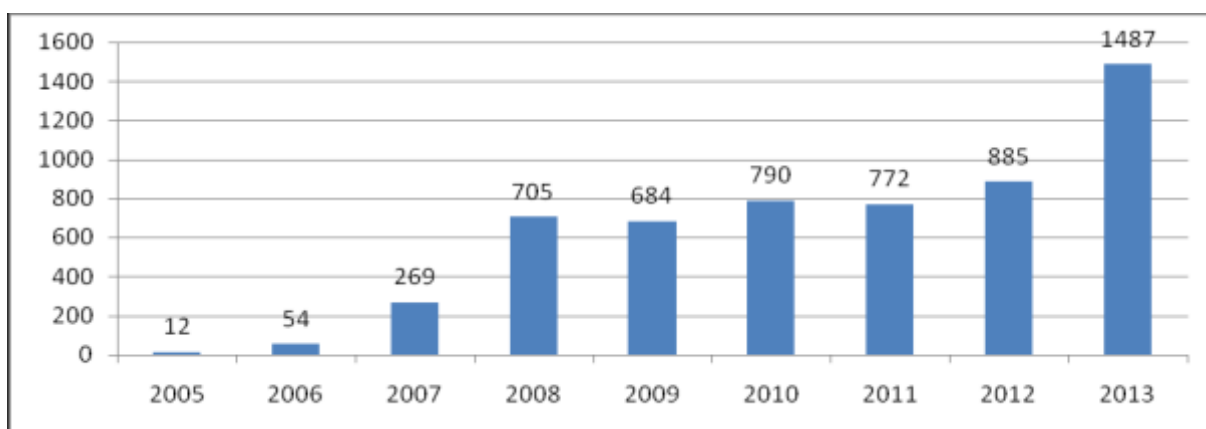
VI POKRETANJE INICIJATIVA PROTIV JAVNIH FUNKCIONERA

Postupak u kome se odlučuje o tome da li postoji povreda Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Sl. list CG” br. 1/09, 41/11 i 47/11) shodno članu 24, pokreće Komisija po inicijativi organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, odnosno imenovanje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opštine, drugog pravnog ili fizičkog lica, a postupak može pokrenuti i Komisija po službenoj dužnosti, s tim što su od 1. marta 2012. godine, podaci o podnosiocu inicijative povjerljive prirode.

Kao i svaki podnesak kojim se pokreće postupak i inicijativa je strogo formalni akt i mora sadržati sve zakonom propisane elemente da bi se po njoj moglo postupiti, pa u slučajevima kada nije sačinjena u skladu sa zakonom, Komisija poziva podnosioca da je dopuni u roku koji ne može biti duži od osam dana. Ukoliko podnosilac ne dopuni inicijativu Komisija će je odbaciti kao neurednu.

Dakle, u inicijativi se, između ostalog, moraju navesti dokazi o postojanju sukoba interesa, imena lica koja mogu potvrditi navode iz inicijative, ime i prezime i adresu, naziv i sjedište podnosioca inicijative, bliže činjenične podatke i dr., što međutim, često nije bio slučaj, zbog čega je Komisija u nekoliko navrata vraćala inicijative radi dopune u skladu sa Pravilima o postupku pred Komisijom, dok je ovlašćeni član Komisije za pojedine predmete, tamo gdje je bilo potrebno, vodio usmenu raspravu sa strankama u postupku, radi razrješavanja pojedinih pitanja, a sve u cilju dobijanja činjenica i dokaza, po kojima je Komisija donosila odluke.

Pred Komisijom se inicijativa može podnijeti iz više razloga i to: neprijavljanja tačnih podataka u izvještaju o prihodima i imovini; nepodnošenja godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini, koji se predaje do kraja marta u tekućoj godini za prethodnu godinu; neprijavljanja promjene podataka iz Izvještaja koji se odnose na uvećanje imovine preko 5000 eura; u roku od 30 dana od dana nastanka promjene; nepodnošenja izvještaja u roku od 30 dana od dana prestanka javne funkcije; nepodnošenja izvještaja po isteku jedne godine od prestanka funkcije prema stanju na dan podnošenja izvještaja; neobavješćavanja Komisije u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju; nespojivosti funkcija; sukoba interesa, članstva u više upravnih odbora, neprenošenja prava upravljanja na drugo nepovezano lice u privrednom društvu i dr.

Od osnivanja Komisije do kraja 2013. godine ukupno je podnijeto 5658 inicijativa protiv javnih funkcionera, dok je u 2013. godini podnijeto 1487 inicijativa, od kojih je 1194 podnijela Komisija po službenoj dužnosti, a 293 inicijativa je podnijeto od ostalih

subjekata (NVO, građana, javnih funkcionera, organa vlasti i sl.) što je za 74% više u odnosu na proteklu godinu, što pokazuje i sljedeći grafikon.

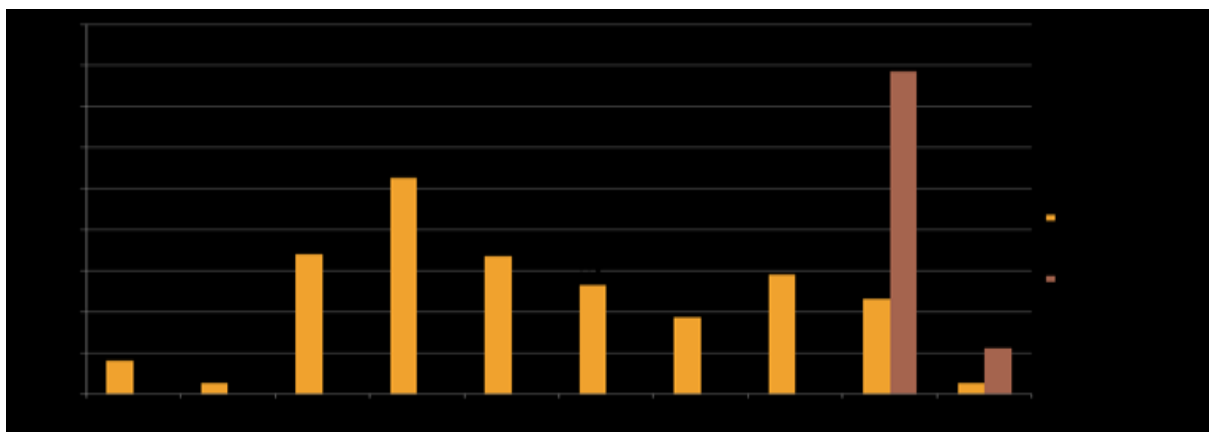
Kao i ranijih godina i u 2013. godini najviše inicijativa je podnijeto protiv lokalnih javnih funkcionera (1006) od kojih je 808 podnijela Komisija, a 198 je podnijeto od ostalih subjekata, zatim javnih funkcionera koje bira ili imenuje Vlada Crne Gore 362 od kojih je Komisija podnijela 286, a ostali 76; za sudije je podnijeto ukupno 49 inicijativa, od kojih je Komisija podnijela 41; za poslanike, ukupno 21, a dvije inicijative su bile od ostalih subjekata; za javne funkcionere koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Skupština Crne Gore 11 inicijativa, od čega je 10 podnijela Komisija; dok je za javne funkcionere koje bira Predsjednik Crne Gore bilo ukupno 14 od kojih je 3 bilo od ostalih subjekata, itd (**Prilozi 17 i 18**). Od ukupnog broja javnih funkcionera najveći broj čine upravo javni funkcioneri koji vrše vlast na lokalnom nivou (59%), bilo da su izabrani od strane predjednika Opštine ili od strane Skupštine opštine. Veliki broj kršenja odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa za ove javne funkcionere utvrđen je iz razloga što novoimenovani javni funkcioneri: članovi organa upravljanja, npr. Savjeti za zaštitu lokalne samouprave, Savjeti lokalnih radio difuznih emitera, Savjeti za kulturu, Turistističke organizacije, javne službe čiji su osnivači organi lokalne uprave, Etičke komisije, opštinske izborne komisije i sl. nijesu bili upoznati sa zakonskim obavezama, a koje su vezane za njihov status javnih funkcionera. Imajući u vidu da se radilo o tijelima koja imaju po pet, sedam članova a u nekim slučajevima i više kao npr. kod opštinskih izbornih Komisija (predsjednik, zamjenik predsjednika, sekretar, članovi i zamjenici Opštinskih izbornih Komisija) proizilazi da su organi vlasti trebali da upoznaju ove javne funkcionere sa zakonskim obavezama po osnovu njihovog imenovanja.

Organi vlasti će ubuduće snositi prekršajnu odgovornost, a kao materjalna odredba nacrta novog zakona propisan je novi član koji glasi: „Organi vlasti dužni su da u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu odluke obavijeste Agenciju o izboru imenovanju, postavljenju, određivanju, davanju saglasnosti, odnosno razrješenju javnog funkcionera. U pojedinim opštinama kao što su Bar, Budva, Nikšić, Kotor, Podgorica i Herceg Novi donijet je najveći broj odluka zato što u navedenim opštinama postoji velik broj javnih službi odakle

i prozilazi činjenica da veliki broj lica ima status javnog funkcionera u skladu sa odredbom člana 3 Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Primijećeno je da je u odnosu na ranije godine povećan broj inicijativa za javne funkcionere, osim za javne funkcionere koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Skupština Crne Gore, jer je u 2012. bilo 34, a u 2013. godini 11 inicijativa. Posebno je u ovom izvještajnom periodu bilo više inicijativa za sudije (49) dok je u 2012. godini bilo 18. Značajno je povećan i broj inicijativa protiv Vladinih funkcionera za 85%.

Razlozi za podnošenje inicijativa od strane Komisije i u ovom izvještajnom periodu su u najvećem dijelu bili zbog nepodnošenja izvještaja o prihodima i imovini u rokovima predviđenim Zakonom (npr. nakon stupanja na javnu funkciju, po prestanku javne funkcije, jednu godinu po prestanku javne funkcije i nakon uvećanja prihoda preko 5000€.); zatim nepotpunih i netačnih podataka; neiskazivanja tačnog imovnog stanja u skladu sa članom 20a o provjeri imovine; nespojivost javnih funkcija (obavljanje funkcija starješine organa u opštini i odbornika, ili npr. člana upravnog odbora u javnoj službi opštine; starješine organa i direktora javnog preduzeća, ustanove, direktor javnog preduzeća i predsjednik borda direktora i sl.); članstva u više upravnih odbora, ili članstva u upravnim odborima „privatnih preduzeća“, neprenošenja prava upravljanja u sopstvenim privrednim društvima na drugo tzv. „nepovezano lice“; konflikta interesa; nesavjesno vršenje funkcija i dr.

Analizom navedenih podataka, može se zaključiti da je u 2013. godini povećan broj inicijativa od strane Komisije zbog uvođenja sistema "interface", tj. zbog umrežavanja podataka sa drugim

državnim institucijama gdje su javni funkcioneri značajno prikrivali nepokretnu imovinu i prihode.

Provjera imovinskih kartona koje podijeljeno obavlja Stručna služba i članovi Komisije je dosta značajan, obiman i odgovoran, zadatak. Vršiti se kroz tzv. šest krugova¹⁷ i predstavlja kompletno posmatranje i istraživanje onih podataka koje je javni funkcioner u Izvještaju prijavio za sebe i članove porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu, upoređivanjem sa raspoloživim informacijama državnih institucija.

VII PREDUZETE MJERE KOMISIJE

1. ODLUKE, ZAKLJUČCI, MIŠLJENJA I OGRANIČENJA ZA JAVNE FUNKCIONERE

Komisija je shodno članu 40 Zakona o sprječavanju sukoba interesa nadležna da vodi postupak i donosi odluku kojom utvrđuje da li je javni funkcioner aktom, radnjom ili nepostupanjem izvršio povredu Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa iz avgusta 2011. godine, a po preporukama EK, pooštrene su sankcije za javne funkcionere koji po različitim osnovama krše Zakon. Primjena ovog zakona je otpočela 1. marta 2012. godine osim odredbe za poslanike koje se primjenjuju od 1. novembra 2011. godine. Takođe, Komisija ima i mogućnosti da, ukoliko u bilo kojoj fazi postupka posumnja da je javni funkcioner izvršio krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, podnese prijavu nadležnom državnom tužiocu.

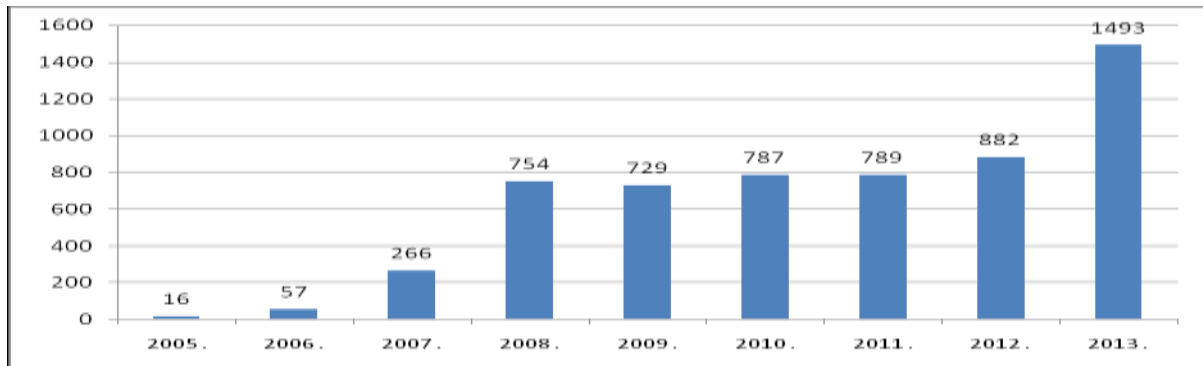
U 2013. godini Komisija je donijela ukupno 1493 odluke od čega 1199 prvostepenih i 294 drugostepenih odluka (protiv prvostepene odluke Komisije, javni funkcioner i podnosilac inicijative mogu u roku

---

¹⁷ **I krug**-Služba Komisije-provjera obrasca (pravilna popunjenost, potpunost ličnih podataka koji su bitni kada predmet dođe kod sudije za prekršaje, JMB, plata, nadoknade, članstvo u upravnim odborima, vlasništvo u firmama, broj akcija i nominalna vrijednost i dr.); **II krug**-imenovanje po službenim listovima i podacima od opština, državnih institucija, podaci sa sajta i sl; **III krug**-Neposredni razgovori i davanje stručnih mišljenja i preporuka, sa Komisijom i pravnim savjetnicima. To je stvarni glas "države"; **IV krug**-Natpisi u medijima, anonimne prijave, link "pitajte Predsjednika" i sl; **V krug**-inicijative od NVO, sindikalnih organizacija, same Komisije, prijave građana, zahtjevi za davanje mišljenja i sl. **VI krug**-umrežavanje podataka i provjera tačnosti imovinskih kartona, koristeći podatke Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Komisija za hartije od vrijednosti, Privrednog suda i dr, što je bila preporuka EK i obaveza Komisije po čl. 20a Zakona, počev od 1. marta 2012. godine.

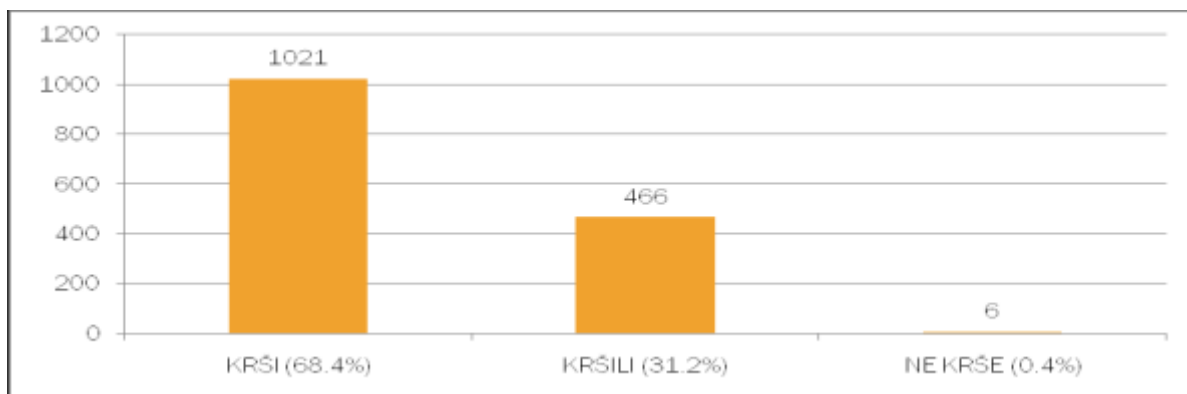
od osam dana od dana prijema odluke, podnijeti Komisiji zahtjev za preispitivanje odluke, o kojem Komisija odlučuje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva), **(Prilog 19)**.

DONIJETE ODLUKE U PERIODU 2005-2013 GODINE

Drugostepena odluka Komisije je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom. Od ukupnog broja donijetih odluka 1021 javnih funkcionera krše zakon, 466 su kršili jer su u toku postupka otklonili postupanje suprotno zakonu i 6 odluka da ne krše zakon. Od državnih javnih funkcionera Zakon najviše krše javni zvaničnici koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore (195), a zatim Skupštine Crne Gore (12), dok od lokalnih funkcionera Zakon „ne poštuju“ opštinski javni funkcioneri iz Herceg Novog (87), Budve (79), Nikšića (75), Ulcinja (54), Bara (48) itd **(Prilog 20)**.

ODLUKE O KRŠENJU ZAKONA U 2013. GODINI

Iz grafikona se vidi da je 68,4% funkcionera kršilo Zakon po različitim osnovama, 31,2% su otklonili nedostatke po prvostepenoj odluci Komisije, a nepunih 1% javnih funkcionera nije kršilo Zakon.

I u toku 2013. godine zakon su po različitim opštinama u najvećem broju slučajeva kršili lokalni javni funkcioneri, i to najviše po osnovu nedostavljanja izvještaja o prihodima i imovini u zakonom predviđenom roku (bilo da je riječ o nedostavljanju Izvještaja nakon stupanja na javnu funkciju, godišnjem izvještaju, po prestanku ili godinu dana po prestanku javne funkcije, u slučajevima promjene imovine preko 5.000€, kao i zbog nedostavljanja tačnih i potpunih podataka).

Za lokalne–opštinske javne funkcionere donijeto je ukupno 1068 prvostepenih i drugostepenih odluka i to najviše u opštinama Herceg Novi (100), Kotor (99), Nikšić (97), Podgorica (94), Budva (86), Bar (65), Ulcinj (62) itd.

Kada su u pitanju državni javni funkcioneri od ukupno 425 daleko najbrojniji su bili i u 2013. godini Vladini javni funkcioneri – lica koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore (297), Skupština Crne Gore (19), zatim sudije (67), poslanici (19) i tužioci (11).

Kao što je već rečeno, javni funkcioner ima pravo da shodno Zakonu o sprječavanju sukoba interesa Komisiji podnese zahtjev za preispitivanje prvostepene odluke, u svim slučajevima ako smatra da je njegovo pravo povrijeđeno ili ako želi da otkloni postupanje suprotno zakonu.

Najveći broj podnesenih zahtjeva za preispitivanje prvostepenih odluka podnijeto je od strane javnih funkcionera koje bira, imenuje, postavlja ili daje saglasnost Vlada Crne Gore i to u 91 slučaj, kada su po zahtjevima ovih javnih funkcionera donijete drugostepene odluke, u kojim je u najvećem broju slučajeva konstatovano da su otklonili postupanje suprotno zakonu. Među državnim javnim funkcionerima, takođe je veliki broj sudija koji su podnijeli zahtjeve za preispitivanje prvostepenih odluka (27), kao i dva poslanika.

Ukoliko uporedimo izvještajni period iz ranijih godina, sa 2013. godinom, zaključuje se da je značajno smanjen broj podnesenih zahtjeva za preispitivanje prvostepenih odluka obzirom na to da je najveći broj javnih funkcionera odmah nakon prijema inicijative dostavljanjem dopunskog izvještaja otklonilo postupanje suprotno zakonu, što je i konstatovano prilikom donošenja prvostepenih odluka. Ovakva korektivna uloga Komisije pokazuje odgovorniji odnos javnih funkcionera prema svojim obavezama u odnosu na odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa, pa su neosnovani

komentari izneseni u javnosti od strane predstavnika medija i civilnog sektora da odluke Komisije kojima je utvrđeno da je javni funkcioner prekršio, ali i otklonio nepravilnosti propisane ovim zakonom nijesu donesene u skladu sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa.

Članom 22 Zakona o sprječavanju sukoba interesa propisano je da je Komisija nadležna za davanje **mišljenja** po zahtjevu javnog funkcionera, kao i funkcionera kome je prestala javna funkcija, u slučaju kada posumnja da je u situaciji u kojoj postoji sukob interesa. Komisija je u izvještajnom periodu dala 22 mišljenja i 1 zaključak.

Ovu mogućnost javni funkcioneri često koriste da bi otklonili eventualne dileme, neinformisanost i potencijalni sukob interesa, a time i prekršajne prijave. U tom pravcu sve više je pozitivnih primjera pravovremene komunikacije javnih funkcionera i Komisije. Mišljenje su tražili za 12 državnih funkcionera od kojih 10 – Vladinih funkcionera, 1 funkcioner kojeg bira Skupština Crne Gore i 1 ministar, dok su ostale zahtjeve za davanje mišljenja tražili lokalni javni funkcioneri (2 iz Budve, 2 iz Herceg Novog i po 1 iz Kotora, Cetinja, Podgorice, Danilovgrada, Mojkovca i Pljevlja). Inače ova mišljenja koja Komisija donosi su obavezujuća za javne funkcionere.

Od Vladinih funkcionera izdvajamo neka mišljenja: npr. postupajući po zahtjevu ministra dato je mišljenje da državni sekretar u smislu Zakona o sprječavanju sukoba interesa može biti izabran za predsjednika ili člana odbora direktora privrednog društva sa većinskim državnim vlasništvom. Takođe je dato mišljenje po zahtjevu direktora Agencije za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore da direktor Agencije, koji u skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima predstavlja i zastupa Agenciju može biti potpisnik ugovora o donaciji obzirom na to da je Odlukom o osnivanju Agencije propisano da se Agencija između ostalog finansira i donacijama, kao i da iste poslove ne obavlja u svoje ime i za svoj račun, niti ima drugi lični interes, o čemu potpisuje izjavu. U ovom slučaju direktor je dužan da prilikom potpisivanja ugovora vodi računa o vrsti djelatnosti i poslovima kojima se donator bavi.

Takođe, postupajući po zahtjevu državnog sekretara u Ministarstvu održivog razvoja i turizma dato je mišljenje da u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa ne postoje ograničenja da državni sekretar istovremeno obavlja i funkciju odbornika u Skupštini Glavnog Grada ili rješavajući po zahtjevu

načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore dato je mišljenje da načelnik, koji vrši organizovanje rada Generalštaba, kao organizacionom jedinicom Ministarstva odbrane, ima status javnog funkcionera, dok se u skladu sa članom 11 Zakona o Vojsci Crne Gore na oficire i podoficire Vojske Crne Gore primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Od skupštinskih javnih funkcionera takođe izdvajamo zahtjev koji je upućen od kandidata za člana Senata Državne Revizorske institucije Crne Gore, a po kojem je dato mišljenje da u skladu sa odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, a u vezi Zakona o Državnoj Revizorskoj instituciji, član Senata, kao javni funkcioner ne može istovremeno vršiti dužnost predsjednika nevladine organizacije.

Od lokalnih javnih funkcionera interesantan je zahtjev sekretarke Sekretarijata za društvene djelatnosti opštine Pljevalja, po osnovu kojeg je dato mišljenje da odbornica Skupštine opštine Pljevalja, kao javni funkcioner koja je istovremeno jedan od osnivača Amaterskog odbojkaškog kluba „Rudar“ iz Pljevalja, koji učestvuje na konkursu za raspodjelu sredstava za 2013. godinu ne može biti član Komisije za raspodjelu sredstava sportskim klubovima za 2013. godinu ili po zahtjevu direktora Kancelarije biznis centra prijestonice Cetinje dato je mišljenje da direktor ne može istovremeno obavljati i funkciju člana Upravnog odbora Javnog preduzeća “Vodovod i kanalizacija” Prijestonice Cetinje. Takođe po zahtjevu člana Savjeta za davanje predloga naziva naselja, ulica i trgova, kao stalnog radnog tijela Skupštine opštine Budva dato je mišljenje da član ovog tijela nije javni funkcioner u smislu člana 3 Zakona o sprječavanju sukoba interesa i nema obavezu da postupa u skladu sa odredbama istog Zakona. Odlučujući po zahtjevu načelnika Službe za zajedničke poslove opštine Danilovgrad dato je mišljenje da načelnik, može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, humanitarnih, sportskih i sličnih udruženja u skladu sa članom 9 stav 4 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, s tim što je dužan da prihod prijavi Komisiji.

Komisija je u jednom slučaju a po zahtjevu predsjednika Izvršnog odbora Turističke organizacije Budva, odlučila **zaključkom**, smatrajući da u konkretnom slučaju nije nadležna za davanje mišljenja.

Mišljenja o postojanju sukoba interesa obavezujuća su za javnog funkcionera, ali u postojećem Zakonu o sprječavanju sukoba interesa nije bila predviđena sankcija za javne funkcionere ukoliko ne postupe po mišljenju Komisije.

Članom 13 Zakona o sprječavanju sukoba interesa propisani su slučajevi **ograničenja** javnog funkcionera po prestanku javne funkcije (“pantouflage”). Shodno ovoj odredbi javni funkcioner ne može, u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije, da: 1) pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju nastupa kao predstavnik ili punomoćnik pravnog lica koje sa tim organom ima ili uspostavlja ugovorni, odnosno poslovni odnos; 2) zastupa pravno ili fizičko lice pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju u predmetu u kojem je kao javni funkcioner učestvovao u donošenju odluke; 3) obavlja poslove upravljanja ili revizije u pravnom licu u kojem su, najmanje jednu godinu prije prestanka javne funkcije, njegove dužnosti bile povezane sa supervizorskim ili kontrolnim poslovima; 4) stupi u ugovorne odnose ili drugi oblik poslovne saradnje sa organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju; 5) upotrijebi, radi sticanja koristi za sebe ili drugog ili radi nanošenja štete drugom, znanja i obavještenja do kojih je došao u vršenju javne funkcije, osim ako su ta znanja i obavještenja dostupna javnosti.

U 2013. godini, kao i u prethodnim, broj zahtjeva od strane javnih funkcionera za davanje ovakvih mišljenja bio je nezadovoljavajući, jer se vrlo malo koristila mogućnost *pantouflage* (jedan slučaj) da javni funkcioner traži mišljenje da li može da obavlja neki novi posao, nakon napuštanja javne funkcije, a da ne bude u sukobu interesa.

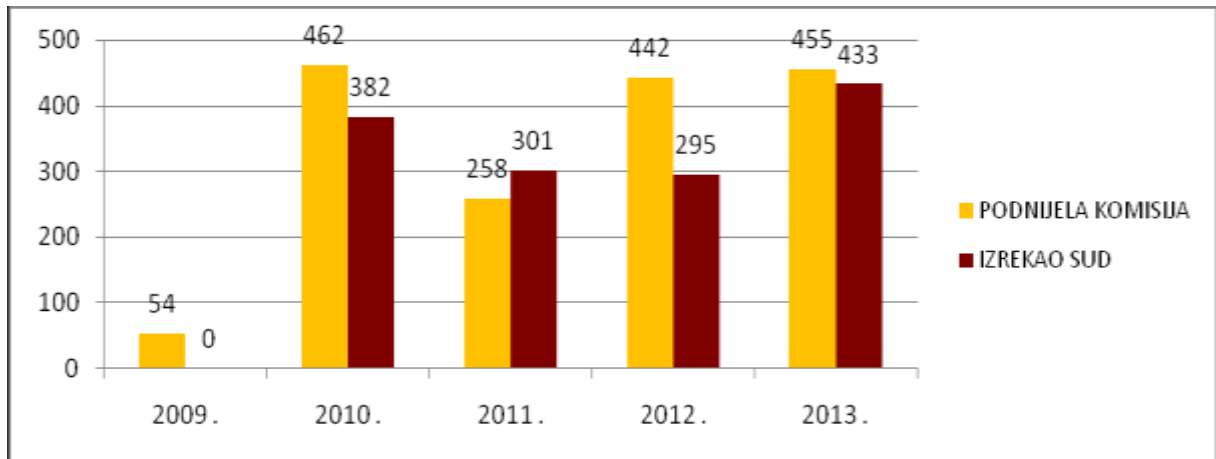
2. ZAHTJEVI ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Jedna od nadležnosti Komisije koja je propisana Zakonom o sprječavanju sukoba interesa je i podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka pred Područnim organima za prekršaje.

Komisija je u 2013. godini uputila 455 zahtjeva Područnim organima za prekršaje, od čega je do kraja godine završeno 433, računajući predmete iz prethodne godine. Za državne funkcionere riješen je 101 zahtjev Područnih organa za prekršaje, dok su za lokalne funkcionere donijete 332 presude (**Prilozi 21 i 22**).

ZAHTJEVI ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Najviše izrečenih presuda od strane Područnih organa za prekršaje bilo je za javne funkcionere koje bira Vlada Crne Gore (78), Skupština Crne Gore (6), poslanike (8), tužioce (2), funkcionere koje bira Predsjednik Crne Gore (3), sudije (2) i sudije za prekršaje (2). Od lokalnih funkcionera najviše presuda je bilo iz Kotora (33), Budve i Nikšića po (31), Ulcinja i Herceg Novog (po 27) i Berana (19).

Na sajtu Komisije (www.konfliktinteresa.me) ne ističu se presude Područnih organa za prekršaje sa imenima javnih funkcionera, osnovom i visinom kazne, već samo kao statistički podatak po opštinama i kategorijama javnih funkcionera, poštujući mišljenje Agencija za zaštitu podataka o ličnosti da se obrada ličnih podataka putem objavljivanja sankcija-prekršajnih kazni izrečenih javnim funkcionerima ne može vršiti bez saglasnosti lica čiji se podaci obrađuju.

U većini slučajeva Područni organi za prekršaje izricali su OPOMENU kao kaznu i to u 63,51% slučajeva što ne djeluje preventivno na javne funkcionere da i u buduće ne prave prekršaje, a i umanjuje efekte rada Komisije.

„Prekršajni postupci nijesu efikasni i predstavljaju dug put do efikasnih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija“ ističe u svom Izvještaju slovenački ekspert i pored činjenice da je minimalna novčana kazna 300,00€. Stoga je i predlog da se značajno povećaju kazne, kako sudovi ne bi mogli da izriču tako niske kazne bez obzira na olakšavajuće okolnosti.¹⁸

Izricanje ovolikog broja opomena nije dobro, jer se na taj način ne stvara kod javnih funkcionera svijest o značaju i obavezama koje propisuje Zakon o sprječavanju sukoba interesa, kao i o samom postojanju Komisije. Opšta svrha propisivanja, izricanja i primjene prekršajnih sankcija je sprječavanje učinioca da vrši prekršaje i njegovo popravljnje, uticaj na druge da ne vrše prekršaje, kao i zaštita javnog poretka, jačanje morala i discipline građana, a posebno javnih funkcionera.

IZREČENE PREKRŠAJNE KAZNE U 2013. GODINI

	IZREČENE MJERE	BROJ PRESUDA	U PROCENTIMA
1.	opomena	275	63,51
2.	oslobađa se krivice	24	5,54
3.	odbacuje se	11	2,54
4.	obustavlja se postupak	20	4,62
5.	novčana kazna	103	23,79
	UKUPNO	433	100,00

Napomena: Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni iznosio je 14.970,00 eura + 9 385,00 eura sudski troškovi – **ukupno 24 355,00 eura**

Najviše opomena izrečeno je za državne javne funkcionere (64), dok je za lokalne javne funkcionere najviše izrekao Područni organ za prekršaje Kotor (30), Nikšić (21), Berane i Budva (po 17), Rožaje (16), Šavnik i Plav (po 15). Novčanih kazni za državne javne funkcionere je bilo 28, dok je za lokalne javne funkcionere najviše novčanih kazni izrekao sud iz Herceg Novog (19), Ulcinja (13), Bijelog Polja (11), Kolašina (7), a sudovi iz Berana, Žabljaka, Kotora, Mojkovca, Plava i Rožaja nijesu izrekli ni jednu novčanu kaznu (**Prilog 23**).

Nakon pokretanja prekršajnog postupka i dobijanja poziva za prisustvo ročištima, ovlašćeni predstavnik Komisije je obavezan da

¹⁸ Peer review misija, Podgorica 24-28. februara 2014. godine;

prisustvuje u opštinama širom Crne Gore na kojima zastupa podnijete zahtjeve, što zahtijeva značajna finansijska sredstva. Činjenica da je ročišta bilo koliko i radnih dana u 2013. godini, podrazumijeva stalno odsustvo ovlašćenog predstavnika i jednog namještenika (vozača), što u situaciji kada nema finansijskih sredstava i nijesu popunjena sva radna mjesta i kada Komisija radi sa ograničenim radnim kapacitetima predstavlja značajan problem.

U prošloj godini zbog nedostatka finansijskih sredstava, Komisija iz objektivnih razloga nije mogla prisustvovati na svim ovim ročištima, već je zahtijevala od Područnih organa za prekršaje da na osnovu dovoljno podnesenih dokaza odluče u odsustvu podnosioca zahtjeva, što pojedini sudovi nijesu uvažili, već su postupke na štetu Komisije obustavljali. U ovakvim situacijama Komisija se žalila Vijeću za prekršaje, međutim žalbe Komisije su bile odbijene. Ipak u 2013. godini, ovlašćeni službenici su prisustvovali ročištima, osim Podgorice, u Nikšiću, Herceg Novom, Budvi, Ulcinju, Kolašinu, Bijelom Polju, Baru i Kotoru.

Prilikom izrade zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka nadležnim Područnim organima za prekršaje, poteškoće su predstavljali nedostaci ličnih podataka za javne funkcionere, naročito novoizabrane, a koji su u smislu člana 154 Zakona o prekršajima neophodni da bi područni organi za prekršaje postupili po zahtjevima.

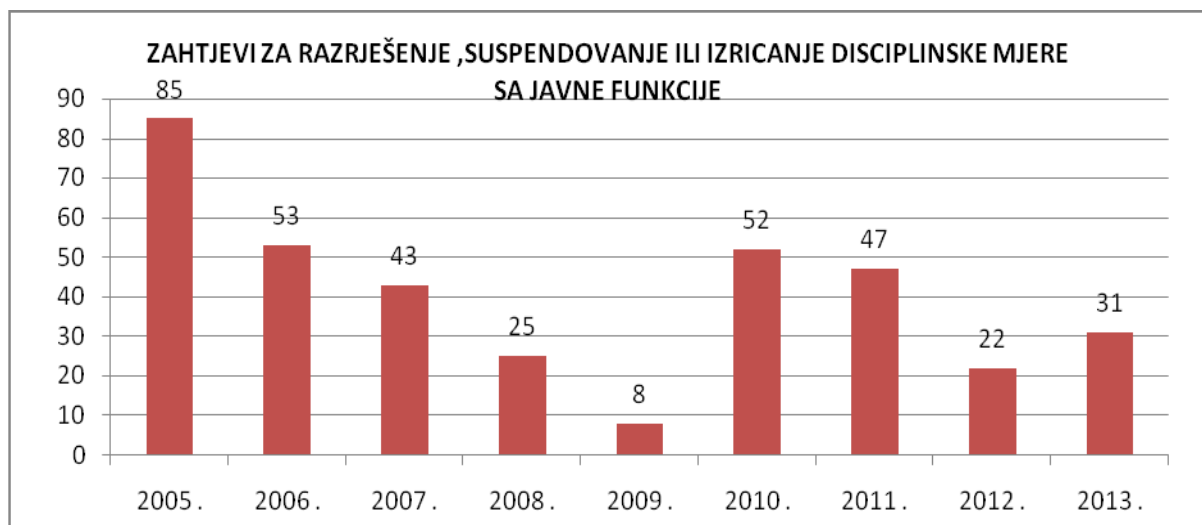
U ovakvim situacijama Komisija se obraćala Ministarstvu unutrašnjih poslova radi dostave ličnih podataka, što je dodatno otežavalo rad Komisije jer se događalo da se lični podaci ne dostave na vrijeme, da se traže bliži podaci jer postoji više lica sa istim imenom i prezimenom ili da se ne odgovori na zahtjeve Komisije, zbog čega se desi da nastupi zastarjelost pokretanja prekršaja, odnosno da istekne rok od 60 dana za podnošenje zahtjeva, čime postoji mogućnost da jedan broj javnih funkcionera, bude van domašaja ove prekršajne norme.

Jedan od problema za Komisiju predstavljaju neprihvatanje dopisa i obavještenja Komisije upućenih Područnim organima za prekršaje putem faksa ili e-maila, što Komisija čini jedino u hitnim situacijama. Takođe, jedan od problema su i česta odlaganja ročišta zbog nemogućnosti uručivanja poziva okrivljenima, tj. javnim funkcionerima, zbog nedostavljanja tačnih adresa u svojim Izvještajima ili promjena adresa, što onemogućava efikasno završavanje postupaka i iziskuje dodatne troškove i za sud i za

Komisiju. Mnogi javni funkcioneri u svojim Izvještajima o prihodima i imovini ne dostavljaju potpune lične podatke, adresu stana, kućni broj, pa čak i telefon kojim bi se ostvarila direktna komunikacija, djevojačko prezime majke i sl., što sve usporava tok postupka.¹⁹

3. RAZRJEŠENJE, SUSPENDOVANJE ILI IZRICANJE DISCIPLINSKE MJERE

Povreda Zakona o sprječavanju sukoba interesa utvrđena konačnom, odnosno pravosnažnom odlukom smatra se nesavjesnim vršenjem javne funkcije o čemu Komisija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organ nadležan za izbor, odnosno imenovanje ili postavljenje javnog funkcionera, radi pokretanja postupka razrješenja, suspendovanja ili izricanje disciplinske mjere.

Komisija je u 2013. godini uputila 31 zahtjev za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere od čega za 25 lokalnih funkcionera u 13 opština i za 6 državnih, vezano za nedostavljanje izvještaja o prihodima i imovini, neprenošenja prava upravljanja u privrednim društvima i nespojivosti obavljanja funkcija. Za razrješenje sa funkcije upućeno je 6 zahtjeva za lokalne javne funkcionere opštine Herceg Novi, 4 za opštinu Budva, 3 za

¹⁹ Do 1. maja 2014. godine Organi za prekršaje izrekli su po prijavama Komisije 87 presuda od kojih 25 za državne javne funkcionere, a 62 za lokalne javne funkcionere (Herceg Novi 17, Budva 9, Podgorica 8, Nikšić 6, itd). Ukupan iznos novčanih kazni, zajedno sa sudskim troškovima je 5.425,00€

opštinu Bar, 2 za opštine Berane i Kotor, i po 1 iz Bijelog Polja, Žabljaka, Mojkovca, Plava, Plužina, Rožaja, Tivta i Ulcinja (**Prilog 24**). Povratne informacije, a po zahtjevu Komisije, da li je neko od javnih funkcionera razriješen, dobijeno je od 8 opština i od državnih organa za 4 javna funkcionera (jedan je razriješen, jednome je izrečena opomena, sa jednim je zaključen sporazumni raskid ugovora, dok je jedan preminuo). Za dva funkcionera još nema povratne informacije od organa vlasti.

Od lokalnih javnih funkcionera (ukupno 12), jedan funkcioner je razriješen, jednom je prestao radni odnos, podnijeli ostavku (3), prestala funkcija (2), izrečene opomene (4), a za jednog je izrečena mjera oduzimanja dijela plate (20%). Za javne funkcionere u Herceg Novom pokrenut je disciplinski postupak, kao i za 3 u Budvi. Komisija nema povratnih informacija iz opština Žabljak (1), Mojkovac (1), Plužine (1) i Bijelo Polje (1), zbog čega je pokrenula postupak protiv organa vlasti i odgovarajućeg lica, a u skladu sa članom 50, Zakona o sprječavanju sukoba interesa.²⁰

Za organ nadležan za izbor, odnosno imenovanje ili postavljenje javnog funkcionera propisane su i novčane sankcije, ukoliko ne dostavi povratnu informaciju Komisiji, tj. u roku od 30 dana od donošenja odluke ne obavijesti Komisiju o razrješenju, suspendiji ili izricanju disciplinske mjere javnom funkcioneru, i kreću se od 1.000 do 10.000€, a za odgovorno lice od 300 do 1.500€.

Ukoliko javni funkcioner bude razriješen, suspendovan ili mu bude izrečena disciplinska mjera zbog nesavjesnog vršenja funkcije, organ nadležan za izbor, odnosno imenovanje ili postavljenje javnog funkcionera će o tome obavijestiti Komisiju, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke. U slučaju razrješenja sa javne funkcije, javni funkcioner ne može vršiti poslove državnog službenika u periodu od četiri godine od dana razrješenja.

Takođe, zakonom je propisano da su organi nadležni za imenovanje i postavljenje javnih funkcionera dužni da prije odlučivanja o izboru ili imenovanju, ili postavljenju javnog funkcionera, provjere kod Komisije za sprječavanje sukoba interesa da li je predloženi kandidat u posljednje četiri godine prije

---

²⁰ Do 1. maja 2014. godine Komisija je uputila 3 zahtjeva za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere za 2 lokalna (član UO JKP i član Savjeta JU Centar za kulturu) i jednog državnog javnog funkcionera (glavni prosvjetni inspektor).

kandidovanja u svojstvu javnog funkcionera bio razriješen zbog povrede Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Međutim, Komisija do sada nije imala takvih zahtjeva.

Jedan od najvećih problema sa kojima se Komisija susretala u svom dosadašnjem radu, a u vezi zahtjeva za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, jeste nemogućnost razrješenja poslanika u odbornika koji krše odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Međutim, članom 101 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je da odborniku, odnosno poslaniku prestaje mandat prije isteka vremena na koji je izabran ako nastupi jedan od slučajeva nespojivosti funkcija odbornika, odnosno poslanika sa drugom funkcijom, utvrđenom Ustavom i zakonom. Komisija nije imala slučajeva nespojivosti funkcija odbornika, odnosno poslanika sa drugom funkcijom, već su isti najčešće kršili zakon zbog neprenošenja prava upravljanja u privrednim društvima, što ne predstavlja drugu javnu funkciju i u takvim slučajevima odborniku, odnosno poslaniku nije mogao prestati mandat prije isteka vremena. Komisija je upućivala Zahtjeve da se razriješe poslanicima i odbornicima iz odbora i radnih tijela u kojim ih je izabrala Skupštine Crne Gore ili Skupština opštine, što je bio čest slučaj.

Pored problema nemogućnosti razrješenja, suspendovanja ili izricanje disciplinske mjere poslanicima ili odbornicima, problem je i neažurnost i neodgovornost organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organa nadležnog za izbor, odnosno imenovanje i postavljenje javnog funkcionera u pogledu obavješatavanja Komisije o preduzetim radnjama povodom upućenih Zahtjeva za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere. U važećem Zakonu o sprječavanju sukoba interesa nije propisan rok u kojem je organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organ nadležnog za izbor, odnosno imenovanje i postavljenje javnog funkcionera dužan da obavijesti Komisiju, što je predviđeno u nacrtu novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Jedan interesantan primjer, koji je zainteresovao i medije, je i inicijativa protiv glavnog prosvjetnog inspektora, koji istovremeno sa tom javnom funkcijom obavlja i poslove vanrednog profesora na Univerzitetu „Mediteran“, gdje je podnosilac inicijative insistirao od Komisije da odmah nakon donošenja odluke, uputi Zahtjev za razrješenje organu u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i

organu nadležnom za izbor, odnosno imenovanje i postavljenje javnog funkcionera. Komisija je nakon konačne Odluke i presude Upravnog suda kojom je potvrđena Odluka Komisije, uputila Zahtjev za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere Ministarstvu prosvjete, od kojeg još uvijek nije dobila odgovor o preduzetim mjerama.

Način na koji bi se izbjegla neažurnost organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju, a u vezi odgovora o upućenim Zahtjevima za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinske mjere, predviđa Nacrt novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa, koji propisuje da je u slučaju povrede ovog zakona koja je utvrđena konačnom, odnosno pravosnažnom odlukom, organ vlasti dužan da obustavi zaradu i drugu naknadu licu izabranom neposredno na izborima do trenutka dostavljanja dokaza da je otklonio postupanje suprotno ovom zakonu.

Ukoliko javni funkcioner u roku od 60 dana ne otkloni postupanje suprotno ovom zakonu po odluci Komisije, gubi pravo na zaradu i drugu naknadu u organu vlasti u kome vrši javnu funkciju. Takođe, propisano je da je organ vlasti dužan da najkasnije u roku od 60 dana, postupi po zahtjevu Komisije i o tome obavijesti Komisiju u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

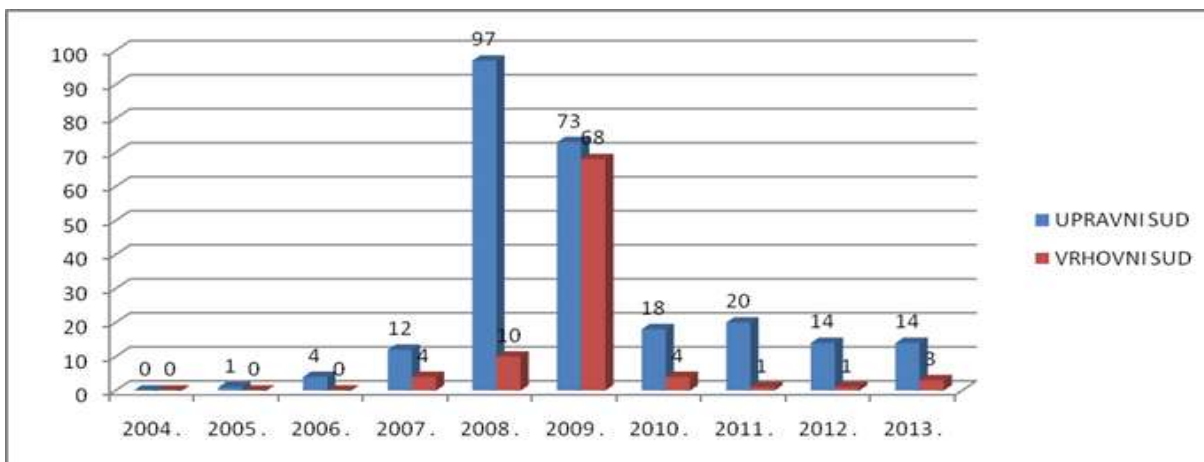
4. POSTUPANJE PO PRESUDAMA UPRAVNOG I VRHOVNOG SUDA

Protiv konačne odluke Komisije nezadovoljan javni funkcioner ili podnosilac inicijative, može tužbom pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od prijema odluke kod Upravnog suda. U 2013. godini nezadovoljna strana je uputila 14 tužbi Upravnom sudu, dok su Vrhovnom sudu upućene 3 tužbe (**Prilog 25**).

Na konačne odluke Komisije upućene su tužbe Upravnom sudu od strane zamjenika guvernera Centralne banke Crne Gore, predsjednika Borda direktora „Crnogorska plovidba“ AD Kotor, 3 zamjenika člana Opštinske izborne komisije, glavnog prosvjetnog inspektora, direktora Agencije za investicije opštine Mojkovac, člana Socijalnog savjeta, člana Skupštine TO Herceg Novi, odbornika SO Herceg Novi, bivšeg odbornika SO Herceg Novi, bivšeg pomoćnika direktora Uprave za javne nabavke, bivšeg direktora JU OŠ “18. oktobar” Bioče i same Komisije za sprječavanje sukoba interesa protiv Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

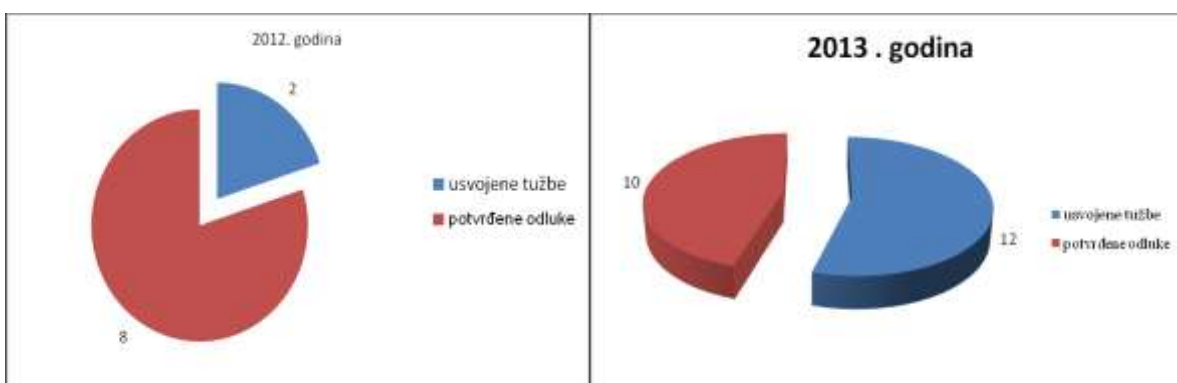
Upravni sud je donio presude za 22 javna funkcionera (računajući i predmete iz prethodne godine), od kojih su u 10 predmeta potvrđene odluke Komisije, čime su ujedno postale i pravosnažne (**Prilog 26**).

PODNIJETE TUŽBE U 2013. GODINI

U 12 predmeta usvojene su tužbe i vraćene Komisiji na ponovni postupak. Najčešći razlog poništavanja odluka Komisije i vraćanja na ponovni postupak je povreda odredbi člana 8, 135 i 232 Zakona o opštem upravnom postupku, tj. neslušavanje stranaka, neomogućavanje stranci da učestvuje u postupku i da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za donošenje rješenja.

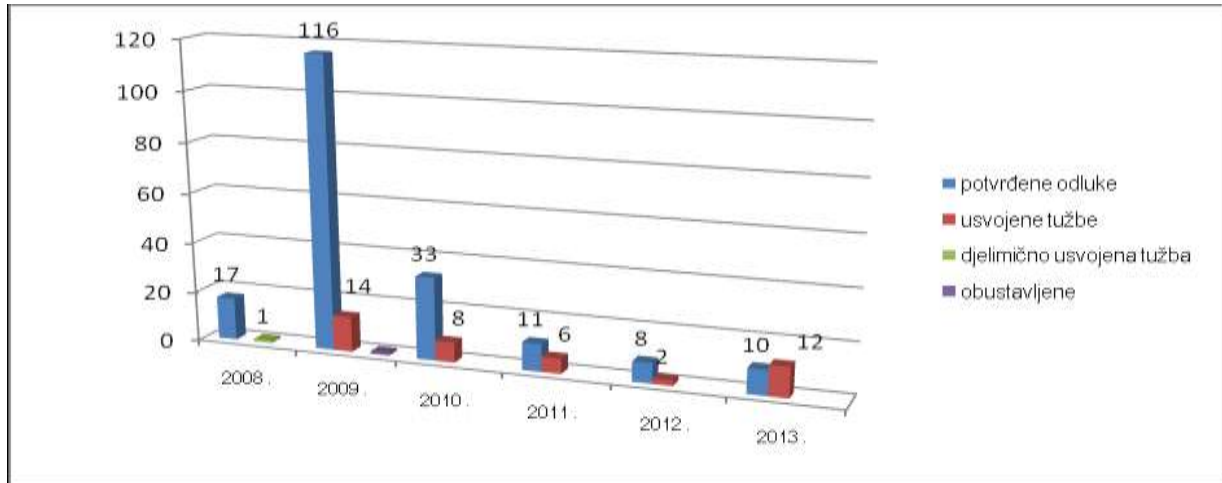
PRESUDE UPRAVNOG SUDA 2012. I 2013. GODINE

Međutim, Zakonom o sprječavanju sukoba interesa nije propisano da je Komisija obavezna da saslušava stranke, već da ovlašćeni član Komisije može kad ocijeni da je to potrebno, odrediti sprovođenje usmene rasprave. S druge strane, Komisija je u obavezi

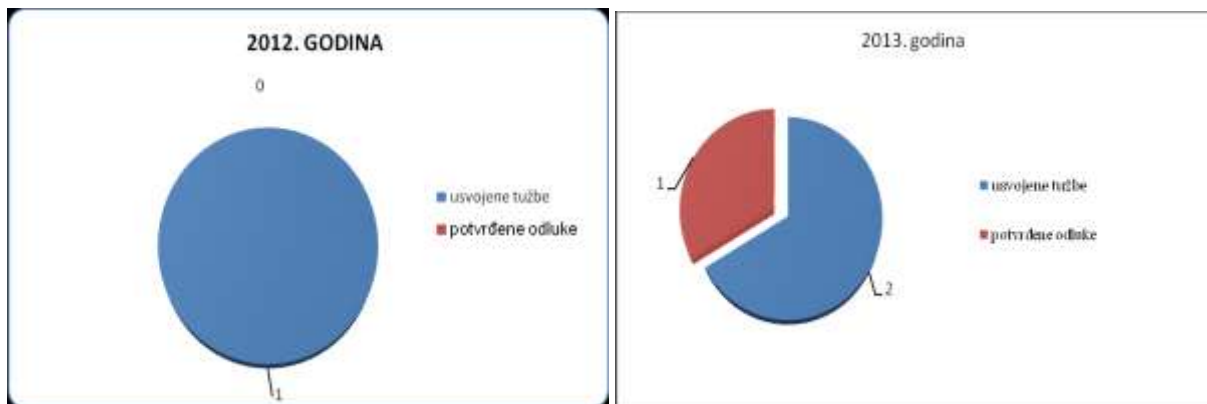
da kada to zahtijeva stranka za usmeno saslušanje, da to obavezno i sprovede.

PRESUDE UPRAVNOG SUDA

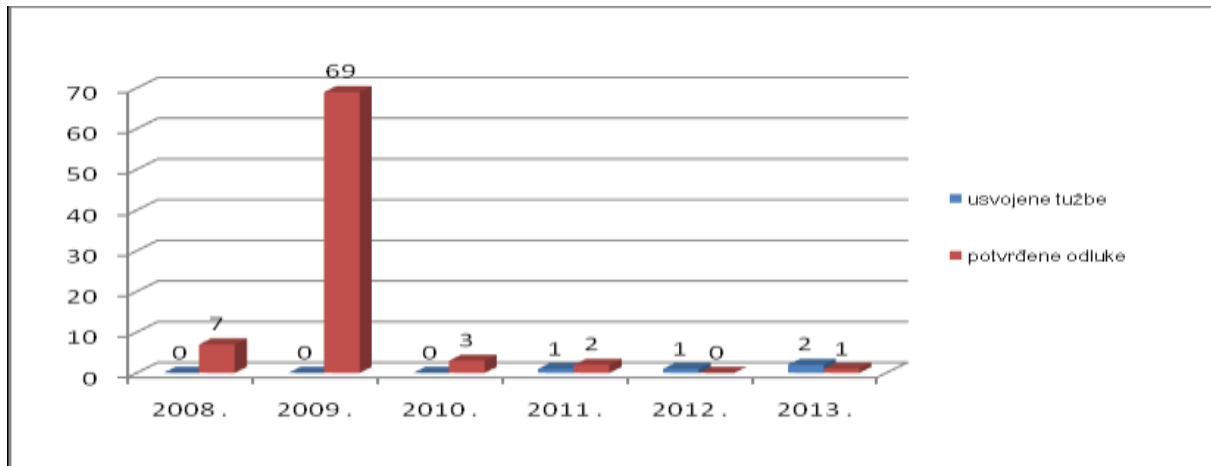
Međutim, ni u jednom od ovih predmeta takav zahtjev nije bio, a ipak je Upravni sud poništio odluke Komisije i vratio na ponovno odlučivanje, što je Komisija uradila i ponovo donijela iste odluke da javni funkcioneri krše Zakon.

PRESUDE VRHOVNOG SUDA 2012. I 2013. GODINE

Po zahtjevima za vanredno preispitivanje presuda Upravnog suda, **Vrhovni sud** Crne Gore je usvojio 2 zahtjeva za preispitivanje sudske odluke, za 2 člana Socijalnog savjeta i odbacio jedan zahtjev Komisije za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Iz prethodno navedenih podataka se vidi da je u 2013. godini bilo nešto više tužbi Upravnom sudu i zahtjeva za vanredno preispitivanje presuda, a time i presuda Upravnog i Vrhovnog suda, nego npr. 2012. godine.

VIII DOPRINOS KOMISIJE U PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI

Rezolucijom o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u EU, koju je Skupština Crne Gore donijela 27. decembra 2013. godine (Sl. list Crne Gore 82/14), posebno je istaknut značaj efikasne borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, čime se stvaraju uslovi za brzo i efikasno utvrđivanje odgovornosti za zloupotrebe na svim nivoima. Za ovu Komisiju je veoma značajan Akcioni plan i mjere koje su predviđene te njihova uspješna realizacija.

1. AKCIONI PLAN ZA POGLAVLJE 23.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je i u toku 2013. godine nastavila sa aktivnostima izvještavanja, te realizacije brojnih mjera iz Akcionog Plana za poglavlje 23 „Pravosuđe i osnovna ljudska prava“ i mjera naloženih Akcionim planom radi sprovođenja Izvještaja o napretku Crne Gore za 2013. godinu.

Uprkos brojnim postupcima koji se u Komisiji vode u skladu sa nadležnostima propisanim Zakonom o sprječavanju sukoba interesa i

malom broju zaposlenih službenika, svi zaposleni su sa velikom odgovornošću pristupili realizaciji dospelih mjera koje su naložene Komisiji, a u cilju što uspješnijeg ishoda pristupnih pregovora za ulazak u EU.

Kao jedna od mjera iz AP za poglavlje 23, koja je realizovana u potpunosti je donošenje **Plana implementacije modela novog antikorupcijskog okvira (Mjera 2.1.1.2.)**. U izradi Modela kojeg je Vlada Crne Gore usvojila u novembru 2013. godine, aktivno su učestvovali predstavnici Komisije, kao članovi Međuresorske radne grupe. Komisija kao institucija koja se bavi sukobom interesa dugi niz godina, je dala svoje viđenje institucionalnog okvira i komentare na Nacrt Modela, koji su djelimično ugrađeni i čine sastavni dio Modela novog antikorupcijskog okvira.

U skladu sa nalazima iz analitičkih dokumenata, a uzimajući u obzir preporuke iz Izvještaja o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva za Crnu Goru, kao i relevantne međunarodne konvencije i pravne instrumente: Konvencija UN protiv korupcije, Krivično-pravna konvencija SE o korupciji, Građansko-pravna konvencija SE o korupciji, EPAC standardi antikorupcijskih tijela i dr. koje, u većini slučajeva, sadrže obavezujuće odredbe da države uspostave i održavaju "neophodnu nezavisnost" antikorupcijskih tijela (ACA), kojim će da se "pripremi i predloži model kojim bi se unaprijedila ukupna antikorupcijska politika (prevencija i nadzor primjene zakona), i to obrazovanjem jedinstvenog antikorupcijskog tijela- agencije ili jačanjem kapaciteta postojećih institucija".

Kontinuirana saradnja Komisije sa drugim organima je bila preduslov za realizaciju mjere, imajući u vidu da je indikator za sprovođenje ove mjere zahtijevao da Plan implementacije definiše potrebna usaglašavanja, tj. aktivnosti i rokove niza zakona koji su sada na snazi i za koje su planirane izmjene i dopune među kojima su i Zakon o sprječavanju sukoba interesa, Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Zakon o lobiranju, Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o radu i drugi relevantni zakoni i podzakonska akta.

Komisija je prilikom sačinjavanja Modela istakla i posebnu pažnju posvetila Izvještajima međunarodnih organizacija (Izvještaj SIGME; Izvještaj o napretku Crne Gore za 2013. godinu i dr.) u kojima je decidno navedeno da je sačinjen dokument "Unapređenje institucionalnog okvira za sprječavanje korupcije u Crnoj Gori" u

kojem dokumentu pozitivno ocjenjuje postojeći preventivni antikorupcijski institucionalni aranžman u Crnoj Gori i smatra da "dalji pravci unapređenja treba da idu "korak po korak", tj. da su male promjene koje nadopunjavaju jedna drugu često djelotvornije nego kad se poništi sve što već postoji."²¹

Na osnovu izrađenog Modela novog antikorupcijskog okvira, u skladu sa AP za poglavlje 23, tokom 2013. godine potrebno je bilo formirati radnu grupu koja je radila na izmjeni zakonskog okvira koji između ostalih oblasti propisuje i odredbe o sukobu interesa.

U skladu sa AP za Poglavlje 23 u toku 2013. godine pokrenut je postupak pripreme analize usaglašenosti Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa međunarodnim standardima u skladu sa ekspertskim mišljenjima i preporukama za njegovu izmjenu (proširenje definicije javnog funkcionera, proširenja ovlašćenja Komisije u dijelu provjere prijavljene imovine, veći iznos prekršajnih sankcija i efikasnija primjena, uvođenje Obrasca izjave o provjeri bankarskog računa javnog funkcionera, uvođenje sankcija za lica izabrana neposredno na izborima, brisanje određenih podataka, a u vezi zaštite podataka o ličnosti i dr.). U toku 2013. godine ovom procesu izmjene zakonskog okvira veliki doprinos je dala ekspertiska podrška kroz IPA 2010 "Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i akcionog plana."

- U okviru projekta **IPA 2010 "Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i Akcionog plana"**, predviđena je aktivnost da njemački eksperti daju svoja mišljenja i analize na postojeće pravno uređenje pitanja sukoba interesa u Crnoj Gori (u odnosu na Zakon o sprječavanju sukoba interesa, od 9. januara 2009. godine, sa izmjenama od 10. avgusta i 23. septembra 2011. godine, i na prateći podzakonski akt Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, od marta 2012. godine), i prijedloge za izmjene i dopune ovih pravnih akata.

Analize pojedinih odredbi Zakona i podzakonskih akata su dostavljeni Komisiji u oktobru 2013. godine, ali su nedostajala rješenja za bankarsku tajnu i za sankcionisanje lica izabranih neposredno na izborima i iste su se razmatrale prilikom Izmjena i dopuna Zakona sprječavanju sukoba interesa početkom 2014. godine. I pored brojnih studijskih misija Izvještaji nijesu sadržali konkretne

---

²¹ SIGMA izvještaj, maj 2011. godine.

preporuke koje su se odnosile na razrješenje lica izabranih neposredno na izborima, kao i razrješenja za provjeru podataka o bankarskim računima javnih funkcionera.

Nadležni organi za realizaciju ove mjere u skladu sa AP za poglavlje 23 bili su: Ministarstvo pravde u saradnji sa Komisijom za sprječavanje sukoba interesa i Upravom za antikorupcijsku inicijativu.

Komisija je u skladu sa predviđenim rokovima, a nakon prijema izvještaja eksperata, podnijela Inicijativu za pokretanje postupka izmjena i dopune Zakona o sprječavanju sukoba interesa u skladu sa članom 40 stav 1 tačka 6 Zakona o sprječavanju sukoba interesa ("Sl. list CG" br. 1/09, 41/11 i 47/11), kojim je propisano da Komisija daje inicijativu za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata, radi njihovog usklađivanja sa evropskim i drugim međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcijske inicijative i transparentnosti poslovnih transakcija.

Kako je rok za utvrđivanje Predloga Zakona o sprječavanju sukoba interesa mart 2014. godine, a rok za njegovo usvajanje jun 2014. godine, izmjenama postojećih odredbi zakona pristupilo se još u decembru 2013. godine.

Rezultat rada radne grupe kojom koordinira Ministarstvo pravde, a u kojoj učestvuju dva predstavnika Komisije, izradilo je izmijenjenu verziju Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Preporuke koje se odnose na izmjene Zakona, a koje su sadržane u mjeri iz Akcionog Plana broj 2.1.2.2.

U skladu sa nalazima iz analitičkih dokumenata, a uzimajući u obzir preporuke iz Izvještaja o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva za Crnu Goru, kao i relevantne međunarodne konvencije i pravne instrumente, među kojima su: Konvencija UN protiv korupcije, 20 vodećih principa Savjeta Evrope u borbi protiv korupcije, GRECO-a, Izvještaji SIGME; Izvještaj o napretku Crne Gore, izmijenjene odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa treba da sadrže:

- proširenje kruga i kategorije lica koja su dužna da prijavljuju imovinu,
- ograničenja koja se odnose na članstvo javnih funkcionera u upravnim odborima javnih preduzeća,
- precizno propisana ovlašćenja u dijelu provjere imovinskih kartona,

- nova rješenja u cilju potpune primjene Zakona, a u vezi ograničenja koja propisuju pojedini zakoni (Zakon o bankama - provjera bankarskih računa; Zakon o zaštiti podataka o ličnosti - objavljivanje podataka o javnim funkcionerima; Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma - u dijelu praćenja sumnjivih transakcija javnih),
- uvođenja obrasca izjave o provjeri bankarskog računa javnog funkcionera,
- jasno precizirane sankcija koje se odnose na povrede pravila o sprječavanju sukoba interesa (posebno u dijelu neprijavlivanja imovine i netačnih podataka u imovinskim kartonima).

2. IZVJEŠTAJ EVROPSKE KOMISIJE O NAPRETKU

Izvještaj o napretku je dokument koji Evropska komisija objavljuje svake godine u oktobru i sadrži informacije o napretku koji je određena država kandidat ili potencijalni kandidat za članstvo postigla u ispunjavanju uslova koje je postavila Evropska Unija, kao i sažetak operativnih mjera koje je potrebno preduzeti radi ispunjavanja preporuka datih u samom dokumentu. Izvještaj se dostavlja Savjetu, Evropskom parlamentu kao i državi na koju se odnosi.

Izvještaj o napretku Crne Gore za 2013. ocjenjuje napredak ostvaren u periodu oktobar 2012 - septembar 2013. godine.

U cilju ispunjavanja preporuka datih u Izvještaju o napretku, pripremljen je Plan aktivnosti koji je obuhvatio period od 1. IX 2012 do 1. IX 2013. godine. Ovaj dokument sadrži podatke o ocjeni stanja i preporuke EK, aktivnostima i mjerama koje je tokom 2012. i 2013. godine Komisija za sprječavanje sukoba interesa između ostalih, uspješno realizovala. Izradom dokumenta koordiniralo je Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.

Izvještaj o napretku Crne Gore za 2013. ocjenjuje napredak ostvaren u periodu oktobar 2012 - septembar 2013. u poglavlju "Borba protiv korupcije", u kojem se navodi: Korupcija je i dalje rasprostranjena u mnogim oblastima i nastavlja da bude ozbiljan problem. Sprovođenje odgovarajućeg zakonodavnog okvira pokazalo je niz nedostataka, koji zahtijevaju dalje zakonodavne aktivnosti. Kapacitete nadzornih institucija zaduženih za provjeru finansiranja političkih aktivnosti i sukoba interesa i dalje je neophodno ojačati".

U daljem dijelu Izvještaja o napretku Crne Gore za 2013 godinu²² konstatuje se da: "Komisija treba da izvršava svoje zadatke i obaveze na proaktivan način, a da se ujedno fokusira na otkrivanje slučajeva nezakonitog bogaćenja putem sistematske i unakrsne provjere i upoređivanja podataka iz dostavljenih izvještaja o prihodima i imovini sa podacima iz drugih baza, a sve to na osnovu procjene rizika. Saradnja sa ostalim relevantnim institucijama koje se bave suzbijanjem nezakonitih radnji se mora unaprijediti. Posebna pažnja se treba posvetiti provjeravanju eventualnog postojanja sukoba interesa gdje postoji rizik da javni funkcioneri donose zvanične odluke na taj način da sebi i njima bliskim ljudima obezbjeđuju korist".

Sugestije koje se odnose na nezakonito bogaćenje, Komisija je i u ranijim izvještajima isticala i tražila hitno razmatranje ovog pitanja, jer se većim dijelom odnosi na druge institucije, a ne na Komisiju za sprječavanje sukoba interesa, kako bi mogla kvalitetno participirati u aktivnostima na ispunjavanju preporuka iz Izvještaja EK o napretku Crne Gore za 2013. godinu.

„Nezakonito bogaćenje“ ne postoji kao takvo u krivičnom zakonodavstvu Crne Gore, pa shodno tome i tako definisano krivično djelo nije propisano u Krivičnom zakoniku (KZ CG). Ipak, treba imati u vidu da se radi o krivičnom djelu za koje Konvencija UN protiv korupcije (član 20) preporučuje državama potpisnicama da razmotre (nije obavezno) njegovo uvođenje u krivično zakonodavstvo, („u zavisnosti od svog Ustava i osnovnih načela svog pravnog sistema...“), kao i da KZ CG u Posebnom dijelu krivičnih djela protiv imovine (Glava XXII), sadrži „pribavljanje protivpravne imovinske koristi; (čl. 244 Prevara), a koji element mora biti ispunjen da bi se određena radnja mogla kvalifikovati kao krivično djelo protiv imovine. S druge strane, u Glavi VII KZ CG sadržane su odredbe o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom. Ostaje stoga otvoreno pitanje u kojoj mjeri su navedene izmjene Zakona o sukobu interesa (propisivanje obaveze podnošenja i mogućnosti provjere imovinskog stanja i nakon prestanka funkcije), te pomenute odredbe KZ CG u funkciji realizacije definicije UNCAC-a „znatno uvećanje dobara

---

²² Montenegro Progress Report 2013, strana 38, <http://ec.europa.eu/enlargement/countries>;

javnog funkcionera koje on ne može razumno objasniti s obzirom na njegov legalni prihod“ (čl 20).²³

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je nadležna institucija za realizaciju brojnih mjera: Prikaz usvojenog normativnog okvira, posebno zakona, uz segment primjene propisa u praksi; Izvještaj o sprovođenju Zakona sa kvantitativnim podacima koji se odnose na broj izvještaja podnijetih u 2013. godini za 2013/14. godinu; Broj pokrenutih postupaka pred Komisijom i broj donesenih odluka; Broj pokrenutih prekršajnih postupka; Regionalna saradnja; Jačanje administrativnih kapaciteta; Jačanje preventivnih mjera. O rezultatima postignutim u izvještajnom periodu i o statističkim podacima kojima se konkretizuje realizacija navedenih obaveza, Komisija je u septembru 2013. godine dostavila Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija detaljan pregled aktivnosti propisane AP za realizaciju mjera iz Izvještaja o napretku.

Tokom 2013. godine, Komisija je posebnu pažnju obratila realizaciji mjere 11 – „Pripremiti obrazac izvještavanja o broju pokrenutih krivičnih postupaka protiv sudija, tužilaca, namještenika i službenika u sudovima zbog korupcije kao i praćenje postojanja konflikta interesa u radu svih sudija, tužilaca, namještenika i službenika”.

Kontrola prijavljene imovine sudija i tužilaca je izvršena u skladu sa čl. 20a Zakona i članom 20 Pravila o postupku pred Komisijom za sprječavanje sukoba interesa, i ona se redovno odvija.

---

²³ Informacija o predlogu mjera unapređenja, jačanja i konkretizovanja modaliteta koordinacije u oblasti prevencije korupcije i efikasnosti sprovođenja antikorupcijskih zakona i Zaključci Vlade Crne Gore br: 06-207/3 od d 8. februara 2013. godine.

*PROVJERA IMOVINE SUDIJA I TUŽILACA
STANJE NA DAN 31.12. 2013. GODINE*

BROJ FUNKCIONERA	FUNKCIJA	PROVJERENO
261	sudije	220
11	članovi Sudskog savjeta	3
7	sudije Ustavnog suda	7
66	sudije za prekršaje	42
345	UKUPNO - SUDIJE	272
108	tužioci	92
9	članovi Tužilačkog savjeta	10
117	ukupno	102
462	UKUPNO SUDIJE + TUŽIOCI	374

Svi navedeni javni funkcioneri su dostavili Izvještaje o prihodima i imovini za izvještajni period 2012/13 godine.

Komisija je od tog broja izvršila provjeru 374 Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera - sudija i tužilaca, i to: 220 sudija, 3 člana Sudskog savjeta, 7 sudija Ustavnog suda, 42 sudija za prekršaje, 92 tužioca i 10 članova Tužilačkog savjeta, od kojih su 344 dali tačne podatke, a 30 netačne podatke (21- za nekretnine i prihode, a 9 za hartije od vrijednosti, odnosno akcija u privrednim društvima).

Za 30 javnih funkcionera koji nijesu prijavili tačne i potpune podatke pokrenuti su postupci pred Komisijom (upućen dopis da se izjasne i dostave dopunski Izvještaj o prihodima i imovini, nakon čega su donijete odluke i pokrenuti prekršajni postupci za 6 sudija (uključujući i sudije za prekršaje) i 2 tužioca. Izrečene kazne Područnih organa za prekršaje su: za 4 sudije su izrečene kazne opomena, 2 sudija je novčano kažnjeno, za 1 tužioca postupak je obustavljen, dok je za 1 tužioca postupak još u toku.

IX UČEŠĆE KOMISIJE U SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA ZA BORBUTIV KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Usvajanjem Akcionog plana za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2013-2014. godine otpočela je druga faza sprovođenja Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala 2010-2014. godine, nakon što se zaključno sa 31. decembrom 2012. godine završio period važenja i realizacije mjera iz Akcionog plana za period 2010 – 2012. godine.

Ovim Akcionim planom operacionalizuju se prioriteti Crne Gore na nacionalnom i međunarodnom planu u cilju preventivne borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala. Ti prioriteti utvrđeni su pomenutom Strategijom, preporukama Nacionalne komisije, preporukama međunarodnih organizacija i institucija, kao i relevantnih institucija Crne Gore, a koje imaju zadatak kontinuirano praćenja aktivnosti usmjerenih na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je tokom 2013. godine pristupila realizaciji naloženih mjera na kontinuiran, sveobuhvatan i organizovan način, dostavljanjem redovnih izvještaja i upoznavala Nacionalnu Komisiju za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala o sprovođenju mjera koje su ovoj instituciji naložene Akcionim planom, na osnovu čega je u V Izvještaju o realizaciji mjera iz inoviranog Akcionog plana za sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala od marta 2013. godine²⁴, konstatovan izuzetno visok procenat realizovanih mjera iz nadležnosti Komisije.

Polazeći od principa da preventivna borba protiv sukoba interesa pretpostavlja efikasan zakonodavni i institucionalni okvir, kao i efikasno sprovođenje Zakona o sprječavanju sukoba interesa i međunarodnih obaveza, Komisija je uspješno realizovala svih 7 mjera za koje je nadležna, od kojih su 5 mjera potpuno realizovane, dok su se dvije realizuju kontinuirano.

---

²⁴ V Izvještaj o realizaciji mjera iz Inoviranog AP za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, str 20.

Realizovane mjere u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2013-2014. godine su: unaprijeđeni administrativni kapaciteti Komisije za sprečavanje sukoba interesa; potpisani sporazumi sa državnim organima, kao i sa sličnim institucijama u regionu; održane obuke za članove Komisije; održane obuke za zaposlene u Stručnoj službi; održane obuke za državne i lokalne javne funkcionere i organizovane javne kampanje kako bi se građani podstakli da prijavljuju sukob interesa javnih funkcionera.

Dvije Mjere koje su se kontinuitano realizovale tokom 2013. godine su efikasno sprovedena provjera tačnosti podataka prijavljene imovine javnih funkcionera koristeći raspoložive podatke dobijene od državnih organa: Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Komisije za hartije od vrijednosti i Uprave za javne nabavke, u cilju uspostavljanja procedura za komunikaciju, koordinaciju, saradnju i razmjenu podataka neophodnih za sprječavanje sukoba interesa. Druga mjera koja se realizuje kontinuirano je: „pripremljen i unaprijeđen Izvještaj o sprovođenju Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa statističkim podacima o broju donijetih odluka, broju izvršenih provjera podataka iz Izvještaja o imovini i prihodima javnih funkcionera i upoređivanjem prijavljenih podataka iz Izvještaja sa prikupljenim podacima, kao i broju pokrenutih prekršajnih postupaka i sankcijama izrečenim od strane Područnih organa za prekršaje“.

Mjera broj 43 koja je Komisiji za sprječavanje sukoba interesa bila naložena u okviru Nacionalnog Akcionog Plana NAP (2010-2012) „Efikasno sprovođenje provjere porijekla imovine javnih funkcionera“, nije više u nadležnosti Komisije obzirom na to da je u Izvještaju o realizaciji mjera od marta 2013. godine konstatovano da je Komisija upoznala nadležne institucije da nema zakonska ovlaštenja da vrši provjeru stečene imovine, i da na osnovu zakonskih ovlaštenja ne treba da ispituje „porijeklo imovine“, što u stvari i nije njen zadatak, već da Komisija prati imovinsko stanje javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, ostvarene prihode, pokretnu i nepokretnu imovinu, vlasništvo u privrednim društvima i članstvo u upravnim odborima i dr, kako je to inače i predvidio Zakon o sprječavanju sukoba interesa.

U okviru cilja 8 Inoviranog Akcionog plana-„Usklađen zakonski okvir sa međunarodnim standardima i preporukama međunarodnih organizacija posebno u odnosu na jačanje nadležnosti Komisije “Komisiji je naložena realizacija mjere broj 28 Efikasno sprovođiti provjeru tačnosti podataka iz izvještaja javnih funkcionera kroz obezbijeđen pristup bazama podataka: Uprave za nekretnine, Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Komisije za hartije od vrijednosti, Uprave za javne nabavke, Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i Centralne banke Crne Gore.

Tokom 2013. godine uspostavljena je saradnja sa svim institucijama koje raspolažu podacima o imovini javnih funkcionera: Poreska uprava (podaci o prihodima, kao i podaci iz Centralnog registra privrednih subjekata), Uprava za nekretnine (podaci o imaočima prava nad nepokretnostima), Ministarstvo unutrašnjih poslova - podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima koje se registruju (motorna vozila, plovila, oružje i sl.), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima-plovilima, koje se registruju u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva (brodovi, jahte i sl.) i Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore - podaci o licima koja posjeduju hartije od vrijednosti, odnosno akcije u privrednim društvima. Realizacija ove mjere se sprovodi uspješno, iako provjera prijavljenih podataka iziskuje dodatne napore zbog nepostojanja jedinstvenog informacionog sistema na nivou Crne Gore, a i kadrovske nepopunjenosti. Ova mjera je posebno obrađena u prethodnom dijelu Izvještaja.

Nakon potpisivanja Sporazuma o saradnji sa Poreskom upravom, Upravom za javne nabavke, Komisijom za hartije od vrijednosti i Upravom za kadrove Vlade Crne Gore, Komisija je tokom 2013. godine intezivirala aktivnosti u cilju realizacije navedene mjere, koje je rezultiralo potpisivanjem tekstova Memoranduma o saradnji sa Upravom za nekretnine Crne Gore (koji je potpisan 29. marta 2013. godine), Komisijom za hartije od vrijednosti (28. maja 2013. godine) i Ministarstvom unutrašnjih poslova (11. septembra 2013. godine).

Komisija za sprječavanje sukoba interesa i Poreska uprava potpisale su Aneks Sporazuma o saradnji 25. oktobra 2013. godine, kojim su definisani preduslovi za razmjenu podataka putem izrade

novog softvera preko kojeg bi Komisija imala direktan pristup podacima koje posjeduje Poreska uprava, a koji su potrebni Komisiji radi efikasnije provjere podataka koje dostavljaju javni funkcioneri u Izvještajima o prihodima i imovini (**Prilog 27**).

Problem za razmjenu podataka sa Ministarstvom saobraćaja i pomorstva postoji zbog papirne forme čuvanja ovih akata i njihovi podaci trenutno neće imati prioritet u smislu razmjene podataka. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva posjeduje samo podatke o jahtama (čamci koji ispunjavaju određene mjere) i Komisiji je dostavljen spisak 35 registrovanih jahti, gde je samo 18 registrovano na crnogorske građane. Tokom postupka provjere, Komisija je utvrdila da samo jedna jahta pripada javnom funkcioneru (zamjenik člana OIK Ulcinj). Registar o jahtama je knjiga, gdje se po zahtjevu izdaju odgovori od strane Ministarstva. Podatke o drugim plovnim objektima posjeduju Lučke kapetanije Bar i Kotor i u njihovim evidencijama se nalaze podaci o imaočima plovnih objekata.

Tekst Memoranduma o saradnji između Komisije za sprječavanje sukoba interesa i Ministarstva saobraćaja i pomorstva je usaglašen u toku proteklog perioda, a ova saradnja zvanično će se potvrditi izradom i unapređenjem elektronske baze podataka Ministarstva.

Za podatke o avionima Komisija je uspostavila saradnju sa Agencijom za civilno vazduhoplovstvo, koja posjeduje podatke o imaočima, tipu i marki vazduhoplova.²⁵

Izrade aplikacija za razmjenu podataka sa navedenim institucijama – **interface** omogućila je Komisiji sprovođenje zakonskih nadležnosti, koje proističu iz člana 20a Zakona o sprječavanju sukoba interesa o provjeri imovine („Službeni list CG“, br. 1/09, 41/11, 47/11), a istovremeno i drugim organima da vrši efikasniju kontrolu tačnosti prijavljenih podataka javnih funkcionera.

Imajući u vidu da je po preporuci Evropske Komisije u Zakon o sprječavanju sukoba interesa propisana odredba koja glasi: „Komisija vrši provjeru podataka iz Izvještaja prikupljanjem podataka o imovini i prihodima tog funkcionera od organa i pravnih lica, koji raspoložu tim podacima i upoređivanjem prijavljenih podataka iz Izvještaja sa

---

²⁵ Prema podacima Agencije za civilno vazduhoplovstvo u Crnoj Gori postoji 36 vazduhoplova i to: vlasništvo Montenegro airlinesa, Vlade Crne Gore, MUP-a, više aero klubova i balonarskih Saveza i pojedinaca koji nijesu na spisku javnih funkcionera Crne Gore (br: 02/1-323/2-14 od 13. marta 2014. godine).

prikupljenim podacima“, a da je u posljednjem Izvještaju Evropske Komisije konstatovano da Komisija za sprječavanje sukoba interesa i dalje nema pristup bankarskim podacima, Komisija se radi rješavanja ovog pitanja obratila Centralnoj banci Crne Gore za prevazilaženje ovog problema. Obzirom na to da su u skladu sa Zakonom o bankama podaci o bankovnim računima javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva povjerljivi, Komisija nije imala zakonska ovlašćenja da vrši provjeru ovih podataka.

Centralna banka je tokom 2013. godine obavijestila Komisiju da se podaci iz banaka smatraju bankarskom tajnom, ali da se mogu učiniti dostupnim svakom licu na osnovu pisane saglasnosti klijenta.²⁶ U tom kontekstu predložena je izmjena odredbi postojećeg Zakona, na način što će javni funkcioneri potpisivati poseban obrazac Izjave kojom daju saglasnost za provjeru podataka kod bankarskih i drugih finansijskih institucija, a organi vlasti i druga pravna lica će biti dužni da dostave Komisiji obavještenja povjerljivog karaktera ili dokumenta koja predstavljaju bankarsku, poslovnu i drugu tajnu u skladu sa posebnim zakonom. Navedenom zakonskom odredbom prevazići će se problem koji su do sada postojali kada su u pitanju podaci Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i Centralne banke Crne Gore. U izvještaju o radu za 2012. godinu od ukupno 3 495 javnih funkcionera, samo je 393 javna funkcionera ili 11,24% javnih funkcionera prijavilo da posjeduje finansijska sredstva kod banaka (štednju) preko 5 000€. U toku 2013. godine od ukupno 3 797 javnih funkcionera, samo 426 javnih funkcionera ili 11,22% prijavilo finansijska sredstva kod banaka (štednju) preko 5 000€, što je na nivou 2012. godine.²⁷

U cilju realizacije iste mjere, Komisija je tokom 2013. godine kontinuirano realizovala saradnju putem potpisivanja sporazuma sa državnim organima i institucijama u inostranstvu koje se bave sukobom interesa, kao i sa međunarodnim organizacijama, a u cilju

²⁶Na osnovu čl. 85 Zakona o bankama predviđa se da se svi podaci koji predstavljaju bankarsku tajnu mogu učiniti dostupnim Centralnoj banci, nadležnom pravosudnom organu, drugim licima, a na osnovu izričite, pisane saglasnosti klijenta, kao i organu nadležnom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa zakonom kojim se reguliše sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

²⁷Javni funkcioneri su prijavili da posjeduju štednju kod CKB, NLB Montenegro banke, Erste banke, Podgoričke banke, IBM, Volks banke, Prve banke, Hipotekarne banke, Atlas banke, Hypo Alpe Adria, Atlasmont banke i dr., sve sa sjedištem u Crnoj Gori. Javni funkcioneri nijesu prijavili da imaju štednju kod neke inostrane banke?

ispunjavanju obaveza koje proističu iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

U proteklom periodu realizovao se **IPA projekat** 2010 pod nazivom „Podrška implementaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv korupcije”, i započet je plan aktivnosti koji se odnosi na realizaciju aktivnosti iz projekta -izrada nove Baze podataka Komisije, unapređenje sajta i elektronski djelovodnik.

Komisija je u saradnji sa Federalnom kancelarijom za administraciju SR Njemačke organizovala 19. i 20. februara 2013. godine, radionice čiji je cilj bio razmjena informacija o izradi softvera preko kojeg bi Komisija imala direktan pristup podacima koje posjeduju nadležne crnogorske institucije. Dvodnevnoj radionici su prisustvovali predstavnici Komisije za hartije od vrijednosti; Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Uprave za javne nabavke, Poreske uprave, Uprave za nekretnine, Uprave za antikorupcijsku inicijativu, kao i predstavnici Komisije.

Nakon prve radionice održana je 17. septembra 2013. godine druga radionica, uz prisustvo svih predstavnika državnih institucija koje raspolažu podacima o imovini i prihodima. U usvojenim zaključcima postignut dogovor i usvojen plan predstojećih aktivnosti usmjeren na realizaciji zakonskih nadležnosti, kao i na smanjenju potencijalnog sukoba interesa i potpunoj implementaciji Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

U izvještajima sa Upravnog odbora projektnog tima koje su pored njemačkih partnera i domaćih korisnika projekta usvojili i predstavnici Delegacije Evropske Komisije u Crnoj Gori, ocijenjeno je da uspješna realizacija projektnih aktivnosti od strane Komisije zavisi od kontinuirane i svestrane saradnje drugih državnih organa. Međutim, da bi se blagovremeno postigli planirani rezultati, u 2013. godini pristupilo se tehničkom unapređenju međuinstitucionalne saradnje, što je rezultiralo produženjem IPA projekta za 2 mjeseca (sa 18 na 20 mjeseci), obzirom na to da je izrada interfejsa aktivnost, koja pored drugih aktivnosti zahtijeva jaču posvećenost uz daleko veće finansijsko angažovanje.

Slika 3: Radionica za državne organe i institucije, sa njemačkim ekspertima

Kao prioritetna aktivnost dogovorena je izrada softvera preko koga će Komisija moći da pristupi podacima o javnim funkcionerima kojima raspolažu Poreska uprava, Uprava za javne nabavke, Uprava za nekretnine, Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave (oko pokretne imovine-vozila), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva (oko pokretne imovine-jahte, čamci i dr.), Centralna banka Crne Gore, Komisija za hartije od vrijednosti u cilju realizacije nove nadležnosti Komisije- efikasnije kontrole tačnosti dostavljenih podataka.

U toku 2013. godine razvijeno je idejno rješenje (interfejs) za pristup bazama podataka, a nakon obezbjeđenja potrebnih finansijskih sredstava biće uspostavljen i operativan interfejs za pristup bazama podataka drugih državnih organa. Obezbijedena sredstva kroz IPA Projekat su iznosila 875.000€, ali to su troškovi samo za razvijanje idejnog rješenja (interfejs) za pristup bazama podataka, dok su potrebna sredstva za uspostavljen i operativan interfejs za pristup bazama podataka, procijenjena od strane IPA eksperata na 400 000€, što će se prema planu AP za poglavlje 23 realizovati krajem 2014. godine.

I tokom 2014. godine oba partnera su nastavila da zajednički i kontinuirano rade u tom pogledu.

Realizacija ove mjere zahtijeva ne samo saradnju na nacionalnom nivou koja se ostvaruje kroz međuinstitucionalnu razmjenu podataka, već i efikasnu međuinstitucionalnu saradnju sa inostranim institucijama koje se bave sukobom interesa, a što je jedna od nadležnosti Komisije propisana Zakonom. Komisija je u

proteklom periodu uspostavila saradnju sa 9 zemalja- institucija stranih država, koje se bave sprječavanjem sukoba interesa (B i H, Srbija, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Rumunija, Bugarska, Mađarska i Slovenija), a u toku 2013. godine podstredstvom Ambasade Kine potpisan je Memorandum o saradnji sa Državnim biroom za prevenciju korupcije Narodne Republike Kine, a to je deseta država sa kojom Komisija kroz konkretne aktivnosti realizuje saradnju u razmjeni informacija i iskustava u oblasti sukoba interesa.²⁸

Obaveza naložena u skladu sa Mjerom 10- 29/30 Nacionalnog Akcionog Plana, a koja glasi: „Povećana svijest javnih funkcionera i državnih službenika o sukobu interesa i značaju njegovog sprječavanja u vršenju javnih funkcija“ se tokom 2013. godine kontinuirano realizovala, bez obzira na restriktivnost raspoloživih finansijskih sredstava za ovu namjenu.

Tokom 2013. godine održano je 7 edukativnih seminara za državne i lokalne javne funkcionere, predstavnike medija i NVO-a, kao i dvije radionice o razmjeni informacija zbog izrade softvera preko kojeg Komisija ima direktan pristup podacima koje posjeduju nadležne crnogorske institucije, a kojoj su prisustvovali predstavnici svih institucija koji raspolažu podacima koji su potrebni Komisiji radi sprovođenja zakonske nadležnosti – provjere podataka o pokretnoj i nepokretnoj imovini (radi efikasnije provjere podataka koje dostavljaju javni funkcioneri).

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore je u februaru 2013. godine dala svoje primjedbe i sugestije na radnu verziju Inoviranog Akcionog plana i konstatovala da je napravljen značajan propust što njen predstavnik nije učestvovao u Radnoj grupi u dijelu pitanja konflikta interesa, tim prije jer bi doprinijeli kvalitetnijoj izradi ovog značajnog dokumenta. Takođe je naglašeno da članovi Komisije aktivno učestvuju u izradi Akcionog plana za oblast prevencije korupcije prema preporukama Evropske Komisije za poglavlje 23 i 24, u dijelu ciljeva i mjera koje se odnose na sukob interesa, gdje su većim dijelom usaglašene mjere, ciljevi, rokovi i indikatori pri čemu su i inostrani eksperti (Maurizio Varanese, procjena stanja u Crnoj Gori koju je u junu 2012. pripremio Europol

²⁸ Početkom 2014. godine potpisan je Memorandum o saradnji sa R. Kosovo, a pripremljen je za potpisivanje sa R. Srpskom (**Prilog 28**).

na zahtjev Savjeta - Izvod iz analitičkog pregleda E.K.) već dali svoje sugestije i iste su ugrađene u ovaj dokument.²⁹

U odnosu na Nacionalnu Strategiju borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala (2010-2014) i Akcioni Plan (2013-2014) čiji monitoring vrši Nacionalna Komisija, veza sa Akcionim Planom za poglavlje 23 obezbijedena je na način da se paralelno sa izvještavanjem po AP za poglavlje 23, dostavljaju i izvještaji o realizaciji nacionalnog AP (2013-2014).³⁰

X PREVENTIVNI PROGRAMI KOMISIJE

Komisija za sprječavanje sukoba interesa redovno sprovodi preventivne aktivnosti koje proizilaze iz programa za prevenciju sukoba interesa. Utvrđeno je 14 programa, koji se svake godine nastoje do kraja realizovati, zavisno od raspoloživih sredstava, pa se stoga sprovode u granicama odobrenih sredstava od strane Ministarstva finansija. Realizacija ovih programa dopinosi boljem upoznavanju javnosti sa Zakonom o sprječavanju sukoba interesa, kakve nadležnosti proizilaze iz istog, kao i kakvo ponašanje mora imati javni funkcioner u sprovođenju javnih funkcija kako ne bi javni interes, odnosno ovlašćenja iskoristio za svoj lični interes. U nedostatku realizacije preventivnih mjera Komisija mora primijeniti korektivne mjere u vidu odluka, zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, tužbi, razrješenja, suspendovanja ili izricanja disciplinskih mjera i sl. Radi se o edukacijama javnih funkcionera, medija, NVO; izradi ankete kod građana o sukobu interesa; unapređenju baze podataka i sajta Komisije; izradi raznih brošura, obrazaca i sl.; regionalnoj i međunarodnoj saradnji; izradi press clippinga; elektronskom djelovodniku i dr.

Prioriteti, kao i prethodnih godina, dati su edukaciji javnih funkcionera, članova Komisije i Stručne službe, izradi Ankete kod građana, međunarodnoj saradnji i saradnji unutar institucija, izradi marketinškog materijala i posebno uvođenje interfejsa, tj. umrežavanja podataka sa drugim državnim organima i institucijama.

Nacionalna Komisija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala Vlade Crne Gore je naložila, kao mjeru, realizaciju ovih

---

²⁹ Izvještaj Mr Maurizio Varanese.

³⁰ Strategija i Akcioni Plan, kao i šestomjesečni izvještaji o sprovođenju AP, mogu se preuzeti na linku: http://antikorupcija.me/en/index.php?option=com_phocadownload&view=category.

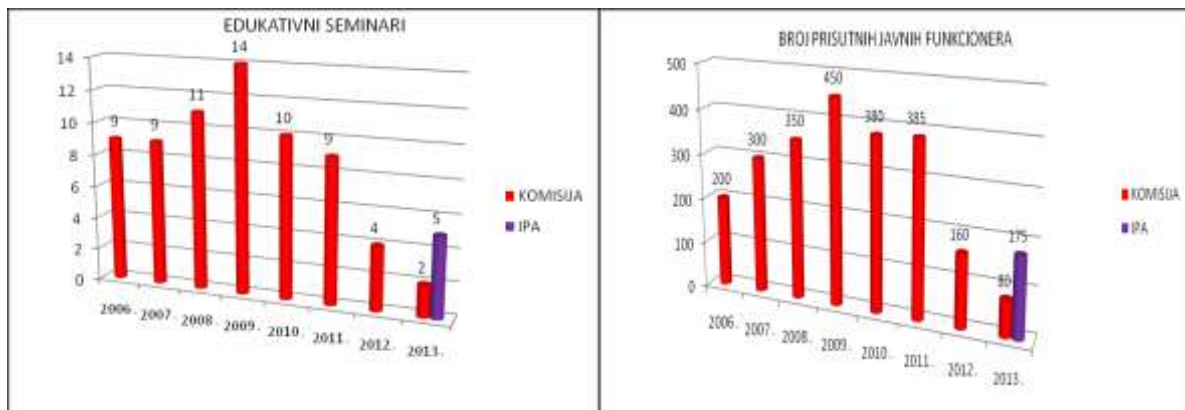
programa i u 2013. godini, ali zbog nedovoljnih sredstava ovi programi se djelimično realizuju, iako su urađeni po evropskim standardima.

Ovi programi su takođe kandidovani kod međunarodnih organizacija (UNDP, USAID, FOSI, NDI, OSCE, IPA, TAIEX) i NVO.

Budžetom za 2013. godinu, Komisiji za sprječavanje sukoba interesa opredijeljena su neznatna sredstva za finansiranje 14 Programa Komisije, što nije omogućilo da se svi programi do kraja realizuju (izrada novog igranog TV spota, izrada više bilborda i sličnog propagandnog materijala i dr).

1. EDUKACIJA JAVNIH FUNKCIONERA

U 2013. godini je nastavljen ciklus održavanja edukativnih seminara. Međutim, kako je program Edukacije bio kandidovan i kroz IPA Projekat, i zbog neopredijeljenih novčanih sredstava od strane Ministarstva finansija, održana su samostalno 2 seminara i 5 seminara sa njemačkim partnerima u okviru IPA projekta.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore održala je 13. februara 2013. godine edukativni seminar u Ulcinju za državne i lokalne javne funkcionere opština Ulcinj i Bar. Među prisutnima su bili predsjednik i potpredsjednik opštine Ulcinj, predsjednik Osnovnog suda, tužioc, direktori javnih preduzeća, ustanova i službi, sekretari Sekretarijata i odbornici u navedenim opštinama. Na seminaru su kao gosti- eksperti iz regiona učestvovali inspektori Visokog inspektorata za prijavu i kontrolu prihoda i imovine Republike Albanije (sa kojim je Komisija potpisala Memorandum o saradnji 2007. godine).

Slika 4: Sa radionice za lokalne funkcionere u Nikšiću;

Komisija je održala 4. aprila 2013. godine II edukativni seminar u Kotoru za lokalne javne funkcionere, jedan broj državnih funkcionera, sudije i tužioce opština Kotor i Herceg Novi, medije i NVO. Među učesnicima su bili predsjednica i potpredsjednik opštine Kotor, predsjednici SO Kotor i SO Herceg Novi, glavni administratori opština Kotor i Herceg Novi, predsjednik područnog organa za prekršaje Kotor, direktori javnih preduzeća, službi, instituta, ustanova, sekretari sekretarijata, odbornici u navedenim opštinama, kao i predstavnici medija.

Seminarima su prisustvovali brojni predstavnici lokalnih medija (Jumedia mont, Monitoring group, ND "Vijesti", DN "Dan", Radio Kotor i dr.). Na seminaru su kao gosti-eksperti iz regiona učestvovali i gospođe Tatjana Vučetić i Branka Lukačević-Gregić, članice Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Republike Hrvatske sa kojim je Komisija potpisala Memorandum o saradnji, još 2010. godine.

Za osam godina koliko Komisija organizuje edukativne seminare, veliki broj javnih funkcionera, državnih i lokalnih, NVO i medija je prisustvovalo ovim radionicama što je značajno uticalo na iste u smislu boljeg upoznavanja raznih zakona vezano za konflikt interesa. Ukupno je „obučeno” 2480 javnih funkcionera i drugih učesnika radionica.

Nastavljena je dobra praksa, koja se pokazala veoma korisnom, pa su seminarima pored gostujućih eksperata iz okruženja, svoje učešće uzimali i domaći eksperti koji su prepoznati kao rukovodeća lica u oblastima koja su podložna velikom uticaju sukoba interesa. To je ovom prilikom bio direktor Uprave za javne nabavke.

Ankete za učesnike su uvijek dobra smjernica za dalji rad i fokus na seminarima. One ukazuju na to šta bi učesnici željeli da čuju, na šta treba obratiti posebnu pažnju i sl. U anketama, javnim funkcionerima je data mogućnost da ocijene (od 1 do 10) nekoliko oblasti. To su: interesantnost i kvalitet prezentacija; koristi organizacija seminara. Takođe, moguće je iznijeti svoje mišljenje, sugestije i kritike, a sve u cilju bolje organizacije i svrsishodnosti održavanja seminara. Ankete su anonimne, međutim veliki broj učesnika se potpisalo punim imenom i prezimenom.

Najinteresantniji predlozi su bili da prisustvo na seminarima bude obavezujuće za javne funkcionere; da se seminari održavaju što češće i za svaku opštinu posebno; da seminare treba organizovati na praktičnim primjerima i iskustvima, a ne samo na rezultatima; da treba češće pozivati eksperte iz država u regionu radi uporedne prakse; birati različite teme i iz drugih oblasti i sl.

Komisija je uvijek nastojala da teme budu raznovrsne i zanimljive, kako bi se obuhvatile sve oblasti koje pokriva Zakon o sprječavanju sukoba interesa, kao i druge oblasti koje se jednim dijelom oslanjaju na ovaj Zakon. Sva predavanja su praćena Power point prezentacijama, kao i praktičnim primjerima iz desetogodišnje prakse ove institucije.

Značajnu pomoć prilikom organizacije seminara Komisija je imala od opština Ulcinj, Kotor, Tivat, Nikšić i dr. koje su izašle u susret zahtjevima i pomogle u organizaciji za održavanje edukacija. Ovo još jednom potvrđuje dobru saradnju lokalnih uprava sa ovom institucijom, i takođe ukazuje na to da su opštine prepoznale napore Komisije da se kroz edukacije pokuša podići svijest javnih funkcionera i ukazati im na obaveze, kao i na posljedice, koje mogu proisteći nesavjesnim vršenjem javne funkcije.

Na seminarima, javni funkcioneri su imali mogućnost ocjenjivanja organizacije samog seminara, koristi i kvaliteta prezentacije eksperata. Analiza je pokazala da je ocjena organizacije ovako organizovanih seminara 8,5 na ljestvici od 1-10.

Sa njemačkim ekspertima organizovano je 5 radionica na kojim je prisustvovao značajan broj državnih i lokalnih javnih funkcionera o čemu je više riječi bilo u poglavlju I/1.3.

Komisija nije naišla na podršku međunarodnih organizacija, oko organizovanja sličnih radionica, osim preko IPE, ali kao twinning program bez dodjele finansijskih sredstava, što je u velikom obimu predstavljalo prepreku kod organizacije edukacija i sličnih radionica.

2. EDUKACIJA ČLANOVA KOMISIJE I SLUŽBE KOMISIJE

U 2013. godini članovi Komisije i zaposleni u Stručnoj službi Komisije, su u granicama raspoloživih sredstava, učestvovali na okruglim stolovima, stručnim sastancima, seminarima i međunarodnim konferencijama, u zemlji i inostranstvu.

Tokom 2013. godine, predstavnici Komisije dali su doprinos i uzeli učešće u brojnim konferencijama i okruglim stolovima koji su održani u Crnoj Gori, kao npr. „Etika i borba protiv korupcije“, „Unapređenje normativnog i institucionalnog okvira za borbu protiv korupcije u Crnoj Gori“, „Snažna ovlašćenja administrativne istrage kao preduslov za bolje rezultate u borbi protiv korupcije u Crnoj Gori“, „Novac i politika“, „Sprovođenje Planova integriteta“, „Položaj organizacija koje vrše javna ovlašćenja“, „Saradnja represivnih i preventivnih organa u Crnoj Gori“, „Zakonski i strateški okvir za djelovanje NVO i civilnog sektora u procesu evropskih integracija“, „Zaštita ličnih podataka“ i sl.

Predstavnici Komisije su prisustvovali konferencijama u Budvi „Korupcija u sudstvu“ „Zaštita ličnih podataka- domaća i regionalna iskustva“, gdje su prisustvovali brojni eksperti iz Crne Gore i regiona.

Službenici u Stručnoj službi redovno su učestvovali na mnogim seminarima koje je organizovala Uprava za kadrove Vlade Crne Gore: „Primjena Zakona o zaštiti podataka o ličnosti“, „Opšti upravni postupak“, „Kancelarijsko poslovanje“, „Prevenција korupcije“, „Razvoj Planova integriteta“, „Revizija javnih sredstava u Crnoj Gori“, „Javne nabavke“, „Pravni sistem i pravni akti EU Crna Gora na putu ka članstvu u EU“, „Postupak ocjenjivanja državnih službenika i namještenika“, „Etički kodeks“, „Slobodan pristup informacijama“, „Opšti upravni postupak“, „Prekršajni postupak“, „Postupak izrade

Akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji”, “Mehanizmi za preventivno djelovanje protiv korupcije”, “Finansijsko – računovodstveni poslovi u državnim organima”, “Pristup bazama podataka EU i dr”. Napominjemo da su službenici u manjem broju prisustvovali obukama, jer su u prethodnom periodu svi završili iste, i dobili sertifikate Uprave za kadrove.

Takođe, zaposleni su pohađali i specifičan program stručnog osposobljavanja i usavršavanja „Unutrašnja revizija u javnom sektoru“, i na osnovu istog, i položenog prijemnog ispita, pristupili programu Ministarstva finansija, i nastavili obuku za sertifikaciju i zvanje „Međunarodni unutrašnji revizor u javnom sektoru“.

Regionalna škola za državnu upravu (ReSPA) je u kontinuitetu nastavila sa realizacijom svojih konferencija, okruglim stolovima i mrežama, na kojima je Komisija aktivno učestvovala i dala svoj doprinos konferencijama održanim u Beču i Sarajevu koje su bile posvećene temi „Izveštaji o prihodima i imovini“ i tokom kojih su usvojene brojne preporuke u cilju unaprijeđenja cjelokupne oblasti prevencije sukoba interesa.

Predstavnici Komisije za sprječavanje sukoba interesa su boravili u Banja Luci u periodu od 10. do 12. oktobra 2013. godine u radnoj posjeti Republičkoj Komisiji za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske. Imajući u vidu da Komisija za sprječavanje sukoba u skladu sa zakonskim nadležnostima iz člana 40 Zakona o sprječavanju sukoba interesa (**„Komisija saraduje sa međunarodnim organizacijama i institucijama drugih država koje se bave sprječavanjem sukoba interesa“**) u toku radne posjete usaglašena je Radna verzija Memoranduma o saradnji sa Republičkom Komisijom za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske.

Tokom posjete Banja Luci predstavnici međunarodne organizacije „Transparency Internatonal” čija je misija posvećena borbi za suzbijanje korupcije, izrazili su interesovanje da se detaljnije upoznaju sa radom i ostvarenim rezultatima Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore, obzirom na to da je Transparency International Bosne i Hercegovine aktivna na projektnim aktivnostima koje promovišu transparentnost i odgovornost javnih funkcionera, kao i saradnju sa svim relevantnim institucijama, nezavisnim agencijama te domaćim i međunarodnim organizacijama koje se bavi istom tematikom. Tim povodom održani su sastanci sa

kordinatorikom Transparency International Bosne i Hercegovine i održana Konferencija za štampu.

3. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA U ZEMLJI I REGIONU

Komisija je u skladu sa dobrom praksom, i prethodne godine, održavala sastanke u vezi razmjene iskustava o radu, koje su organizovane sa članovima Centralne izborne komisije BiH; inspektorima Visokog inspektorata za kontrolu prihoda i imovine Republike Albanije, članovima Državne komisije na korupcijata Republike Makedonije, članovima Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Republike Hrvatske, članovima Državnog biroa za prevenciju korupcije NR Kine, Agencije za borbu protiv korupcije Kosova i dr.

Zahvaljujući dobroj saradnji, a i interesovanju diplomatskih i konzularnih predstavnika pojedinih država u Crnoj Gori, koji su posjetili ovu Komisiju, uspostavljena je tješnja saradnja sa sličnim institucijama država regiona, a posebno sa institucijama iz oblasti sukoba interesa R. Srpske i R. Kosova.

Saradnja je nastavljena i sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i javne uprave, Poreskom upravom, Upravom za nekretnine, Upravom za javne nabavke, Komisijom za kontrolu postupka javnih nabavki, Agencijom za zaštitu podataka o ličnosti, Upravom za antikorupcijsku inicijativu, Upravom za sprječavanje pranje novca i finansiranje terorizma, Ministarstvom pravde, Ministarstvom saobraćaja i pomorstva, i dr. Nastavljena je korektna saradnja sa Vrhovnim sudom, Upravnim sudom, Vijećem za prekršaje i pojedinim opštinskim organima za prekršaje kojima su upućivani zahtjevi za pokretanje prekršajnih postupaka, po različitim osnovama i kršenjima Zakona o sprječavanju sukoba interesa i drugih propisa.

Strategija za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (usvojena jula 2010. godine), u odnosu na problematiku korupcije i organizovanog kriminala, pored definicije i analize stanja, kao prioritete aktivnosti, tj. preventivnih mehanizma za suzbijanje korupcije i sprječavanje sukoba interesa ubraja i koordinaciju i razmjenu informacija, koja se ostvaruje putem međunarodne saradnje.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je u skladu sa sprovođenjem zakonskih nadležnosti i Strategijom za borbu protiv

korupcije i organizovanog kriminala u proteklom periodu potpisala Memorandume o saradnji sa 11 zemalja - institucijama stranih država, koje se bave sprječavanjem sukoba interesa: BiH, Srbija, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Rumunija, Bugarska, Mađarska, Slovenija, Kina i R. Kosovo.

U ispunjavanju ovih preporuka, kao i poštovanja međunarodnih standarda Komisija za sprječavanje sukoba interesa je u 2013. godini potpisala Memorandume o saradnji sa direktorom Državnog biroa za prevenciju korupcije NR Kine u novembru 2013. godine, dok je Memorandum o saradnji sa Agencijom za borbu protiv korupcije Kosova potpisan 27. februara 2014. godine, nakon jednogodišnje uspješne saradnje.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je tokom 2013. godine, dala puni doprinos aktivnostima koje su realizovane pod pokroviteljstvom Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI), kao i Regionalne škole za državnu upravu – ReSPA.

Crna Gora je članica Regionalne antikorupcijske inicijative koja je uspostavljena u Sarajevu februara 2000. godine pod nazivom Pakt stabilnosti za borbu protiv korupcije (SPAI) u cilju sveobuhvatne borbe protiv korupcije kao jedne od najozbiljnijih prijetnji za oporavak i razvoj zemalja jugoistočne Evrope. Trenutno, saradnja se odvija između devet zemalja članica iz regiona (Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Rumunija i Srbija) i jednog posmatrača - UNMIK-a, pružajući opšti okvir za koordinaciju i optimizaciju napora u borbi protiv korupcije.

Od osnivanja, ove regionalne institucije, ona državama članicama pruža opšti okvir za koordinaciju i optimizovanje njihovih napora u borbi protiv korupcije, multidisciplinarnim pristupom koji je usmjeren na jačanje nacionalnog zakonodavstva i promocija vladavine prava.

Projekat ReSPA je jedan od najznačajnijih projekata na Zapadnom Balkanu iniciran u cilju unapređivanja regionalne saradnje u oblasti javne uprave, jačanju administrativnih kapaciteta i razvoja kadrova u skladu sa principima evropskog administrativnog prostora.

U skladu sa "Solunskim programom za Zapadni Balkan" koji su odobrile vlade zemalja regiona i Savjet ministara Evropske unije 2003. godine, u Briselu je u maju 2006. godine potpisan "Protokol o

saradnji u stvaranju Regionalne škole za državnu upravu (ReSPA)" između vlada Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Makedonije, Crne Gore, Republike Srbije i UNMIK-a u ime Kosova, u prisustvu predstavnika Evropske komisije. Nakon potpisivanja Protokola, otpočela je implementacija ReSPA-e.

Na jednoj od konferencija u organizaciji ReSPA-e, na kojoj su učestvovali i predstavnici Komisije od oktobra 2013. godine u Sarajevu usvojeni su Zaključci i Preporuke koji se odnose na efikasnost izvještaja o prihodima i imovini, načinima verifikacije koji su ključni za otkrivanje skrivene (nedozvoljene) imovine javnih funkcionera. Na konferenciji su prezentovane studije slučaja, koje pokazuju kako se ovaj način provjere primjenjuje u stvarnom životu (u praksi) i tim putem ukazuju na moguće jake i slabe tačke ovog sistema provjere.

Naglasak ove, a i niza drugih konferencija organizovanih u okviru ReSPA-a ističu da Tipologije studije slučaja potvrđuju da su imovinski kartoni efikasno sredstvo u borbi protiv korupcije, kao i da je transparentnost izvještaja ključna kako bi se obezbijedio javni nadzor izvještaja i moguće dojave za reviziju i istragu istih.

Takođe je zaključeno da bi Komisija kao nadzorno tijelo za sprovođenje zakona trebala da ima direktan pristup bankarskim podacima, ili od strane javnih funkcionera koji će se odreći svoje bankarske tajne u izveštajima, ili putem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, koji će u ovom pogledu napraviti izuzetak za nadzorna tijela.

Tokom 2013. godine na edukativnim seminarima koje je organizovala Komisija za sprječavanje sukoba interesa kao gosti-eksperti iz regiona učestvovali su predavači iz zemalja sa kojima je Komisija potpisala Memorandume o saradnji. Oni su tokom svojih izlaganja prezentovali učesnicima seminara uporedna iskustva i praksu iz svojih zemalja.

Kao učesnici predavanja su imali eksperti Visokog inspektorata za prijavu i kontrolu prihoda i imovine Republike Albanije, Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa Republike Hrvatske; Državne komisije za sprečavanje korupcije Makedonije i Federalne kancelarije za javnu administraciju Njemačke

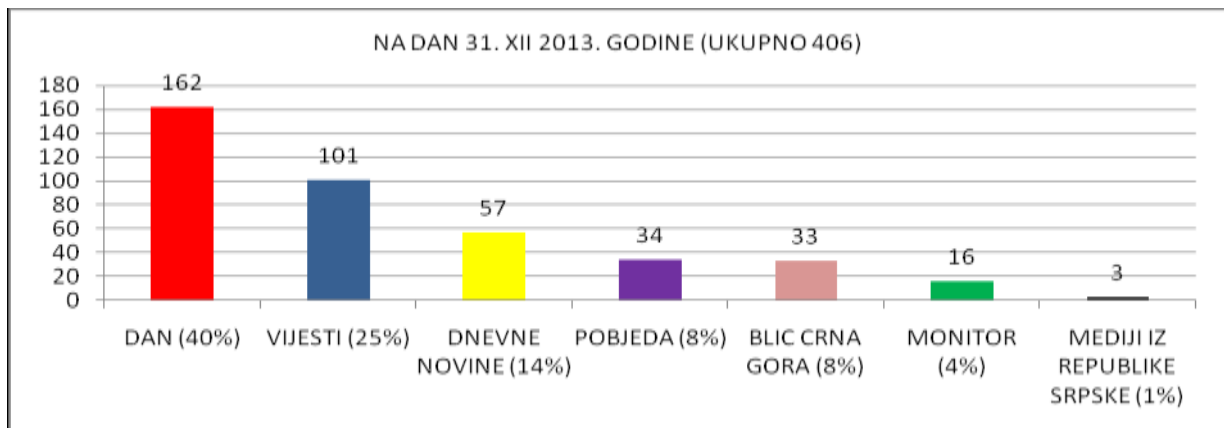
Komisija je u okviru Programa Međunarodna i regionalna saradnja imala dvije studijske posjete Njemačkoj. U saradnji sa Federalnom kancelarijom za javnu administraciju Njemačke u

okviru projekta IPA 2010 "Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i Akcionog plana". U 2013. godini organizovana su studijske posjete Hamburgu i Berlinu. Teme ovih studijskih posjeta bile su posvećene sukobu interesa i međunarodnim iskustvima; Zakonu o sprječavanju sukoba interesa, ograničenjima u vršenju javnih funkcija; prijavi poklona; provjeri podataka iz imovinskih kartona javnih funkcionera, kaznenim odredbama, kao i razmjeni iskustava sa ekspertima iz Njemačke.

U cilju razmjene podataka i što boljeg sprovođenja Zakona, Komisija je potpisala sporazume o saradnji sa državnim organima koji mogu doprinijeti efikasnijoj prevenciji i suzbijanju sukoba interesa, a u planu je potpisivanje sporazuma i sa drugim institucijama: Italijom, Turskom, Češkom, Ukrajinom i R. Srpskom, u cilju uspostavljanja međuinstitucionalne saradnje u zemlji i inostranstvu.

3. PRESS CLIPPING

U Službi Komisije prikupljaju se novinski članci za pet dnevnih listova: "Pobjeda", "Dan", "Vijesti", "Dnevne novine" i "Blic Crna Gora", kao i za jedan nedjeljnik ("Monitor"), koji se prezentiraju putem Press clippinga svakog mjeseca.

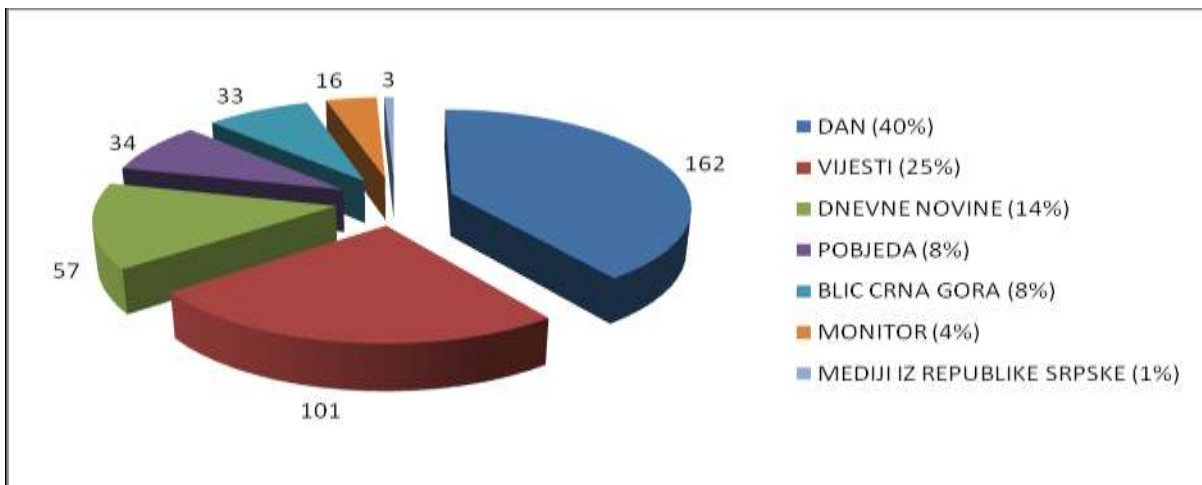

Osim iz pomenutih dnevnih listova i nedjeljnika, u 2013. godini objavljeni su i novinski članci iz medija Srbije, Hrvatske, Makedonije, R. Srpske, R. Kosova i dr. Broj objavljenih članaka za svaki mjesec pojedinačno, kao i ukupan broj za 2013. godinu predstavljen je na prethodnom slajdu.

Na temu sukoba interesa u 2013. godini objavljeno je 406 naslova, što je znatno manje nego u 2012. godini u kojoj je bilo objavljeno 664 naslova.³¹

Najveće interesovanje tokom 2013. godine je bilo vezano za: visinu ukupnih primanja javnih funkcionera, kumulacije funkcija, (ne)objavljivanje pojedinih podataka, broj javnih funkcionera koji nijesu prijavili svoje imovinsko stanje za prethodnu godinu, bankarske i imovinske kartone pojedinih funkcionera sa aspekta ukupnih zarada i dodatnih zarada, imovinsko stanje pojedinih poslanika, sudija, direktora javnih preduzeća i ustanova, a u posljednjim mjesecima i za formiranje nove Agencije za antikorupciju i izmjene i dopune Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Najviše novinskih članaka objavljeno je u dnevnom listu „Dan“ (162 ili 40% od ukupnog broja članaka), zatim u dnevnom listu „Vijesti“ (101 ili 25%), dok su „Dnevne novine“ objavile 57 članaka (14%), „Pobjeda“ 34 (8%), „Blic Crna Gora“ 33 (8%), nedjeljnik „Monitor“ 3 (1%) itd.

Obzirom na to da postoji veliko interesovanje elektronskih medija za ovu temu, ne samo u našoj zemlji već i u okruženju, ovom programu bi se trebala posvetiti posebna pažnja tokom 2014. godine i obezbijediti finansijska sredstva za njegovu realizaciju.

U tom kontekstu treba istaći da ni u 2013. godini nijesu bila opredijeljena sredstva u Budžetu, za praćenje elektronskih medija

³¹ Do 1. maja 2014. godine objavljena su 172 novinska članka, od čega dnevni list „Dan“ 87 (50,58%), „Vijesti“ 41 (23,84%), „Dnevne novine“ 20 (11,62%), „Blic Crna Gora“ 11 (6,4%) „Pobjeda“ 11 (6,4%) i „Informer“ 2 (1,16%).

iako Komisija ima pripremljen poseban program za objavljivanje natpisa i komentara iz ove oblasti i u elektronskim medijima Crne Gore i zemljama u regionu.

4. MARKETINŠKI MATERIJAL

Marketinški materijal, tj. propagandni materijal je prepoznat u okruženju kao dobar način da se građanima, medijima i drugim subjektima prezentiraju rezultati rada i ciljevi jedne institucije.

Komisija je uložila značajne napore prilikom realizacije i finansiranja izrade propagandnog materijala u granicama opredijeljenih finansijskih sredstava za ove namjene. Uprkos tome, urađene su brošure, razglednice, flajeri, majice, fascikle i dr., ali u ograničenim količinama.

Svi materijali su urađeni sa prepoznatljivim logom Komisije.

Ovaj materijal je distribuiran u raznim prilikama, kao što su: seminari, okrugli stolovi i sastanci kojima su prisustvovali predstavnici Komisije. Takođe, dijeljen je i brojnim predstavnicima koji su posjećivali ovu instituciju tokom 2013. godine, posebno stranim delegacijama.

Prospekt je baziran na rezultatima rada Komisije za 2013. godinu, sa uporednim rezultatima iz 2012. godine. To se pokazalo kao dobar način da se vidi koliko je Komisija napredovala u svom radu, i koliko su javni funkcioneri ozbiljnije pristupili svojim obavezama koje im proizilaze iz Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Takođe u njemu su obrađena, pored obaveza i ograničenja za javne funkcionere koja proizilaze iz istog, i primanje i evidentiranje poklona i sl. Poseban osvrt je dat kod provjere imovine javnih funkcionera i upoređivanje dostavljenih podataka sa podacima umreženih institucija.

Izrađeno je nekoliko **razglednica** sa motivima iz Crne Gore i distribuirane su takođe na edukativnim seminarima prilikom posjete stranih delegacija.

Kako smo već u nekoliko navrata u ovom Izvještaju napomenuli nedostatak finansijskih sredstava je ograničio Komisiju prilikom realizacije svojih planiranih aktivnosti na prevenciji sukoba interesa, pa tako ni planirani novi **TV SPOT** nije dobio „šansu“ da bude izrađen u 2013. godini iako je Komisija to smatrala neophodnim i potrebnim. Ovo se potkrepljuje činjenicom da sve veći broj građana, a samim tim i javnih funkcionera, podliježe uticaju „poruke sa malih ekrana“, tj. obraća više pažnje na „živu, igranu riječ“ nego na klasičnu „papirnu“ reklamu ili poruku. Jer, tek kad nešto „uđe u uvo“ natjera čovjeka da malo razmisli o tome šta bi trebao da radi, i kako da se ponaša, da ne naruši svoj ugled i reputaciju koju je stekao vršenjem javne funkcije.

Uz nesebičnu pomoć Agencije za elektronske medije, postojeći TV SPOT, je emitovan u nekoliko navrata na Radiju Crne Gore, TV Crne Gore i dr.

U okviru IPA projekta, jedna od komponenti, tj. komponenta V – Rad sa javnošću, je obuhvatala i izradu flajera sa rezultatima rada Komisije, na crnogorskom i engleskom jeziku. U njemu su obuhvaćeni rezultati za 2013. i I kvartal 2014. godine, sa uporednim rezultatima.

5. IZRADA ANKETE

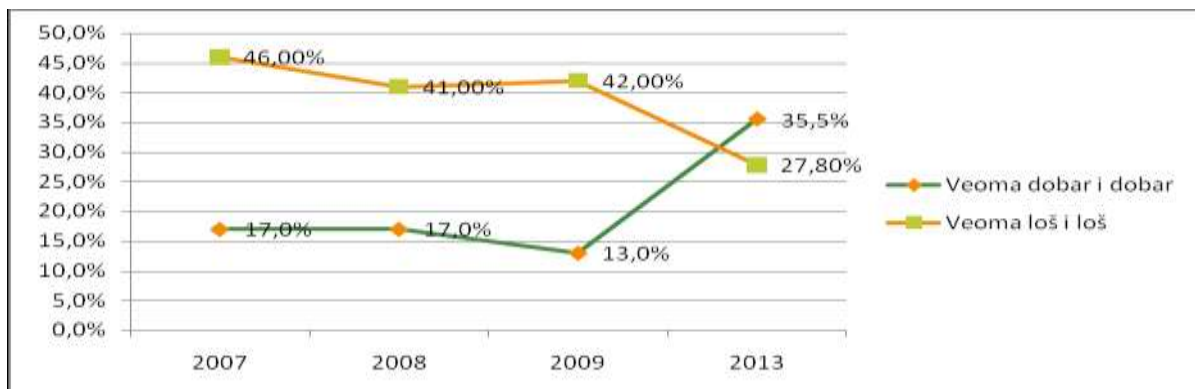
Komisija, je u okviru svojih mogućnosti, izradila petu **Anketu** na temu „Istraživanje o odnosu javnosti prema Zakonu o sprječavanju sukoba interesa”. Istraživanje je sprovedeno kvantitativnim metodama, tj. kroz javnomnjenjsku anketu koja je sprovedena na uzorku reprezentativnom za teritoriju Crne Gore. Upitnik je sadržao 52 pitanja na koja je odgovore dalo 1007 ispitanika odabranih na osnovu uzorka za Crnu Goru. Ispitanici su anketirani face to face metodom.

Po pitanju većine indikatora u istraživanju bilježi se pozitivan trend, što svakako ohrabruje i ukazuje na generalno kretanje u pravom smjeru. Takođe, postoje određeni aspekti u kojima je došlo do pogoršanja stanja i na koje bi trebalo obratiti veću pažnju u periodu koji slijedi.

Anketirani su naglasili da bi Komisija trebalo posebno da obrati pažnju na kvalitet dostupnih informacija o svom radu.

Prvi put 2013. godine procenat onih koji pozitivno ocjenjuju rad Komisije viši je od procenta onih koji ga ocjenjuju lošim.

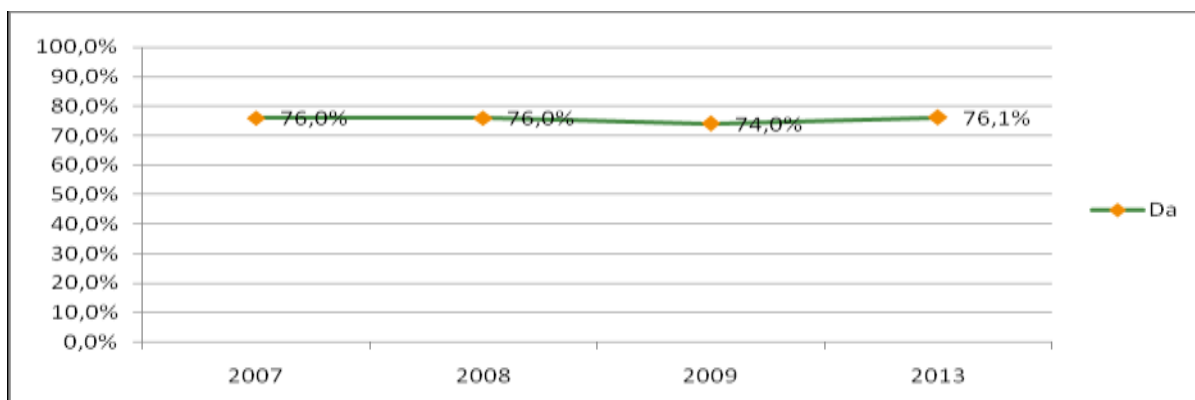
KAKO OCJENJUJETE RAD KOMISIJE?

Građani se o radu Komisije dominantno informišu preko elektronskih medija, zatim preko dnevnih novina (mada je ovaj trend u padu). Mali broj građana (3,9%) do informacija o Komisiji dolazi putem Komisijinog internet sajta, mada ovaj trend bilježi rast. Građani insistiraju na dva principa – ograničavanju i transparentnosti.

Građani nemaju povjerenja u sistem prijave imovine jer preko 2/3 sumnja u podatke koje javni funkcioneri dostavljaju prilikom prijavljivanja. Kada su u pitanju poslanici 66,2% građana se izjasnilo da ne mogu biti članovi upravnih i nadzornih odbora, a kao članovi menadžmenta u javnim preduzećima i ustanovama 65,2%.

DA LI IMOVNO STANJE TREBA DA JE JAVNO!

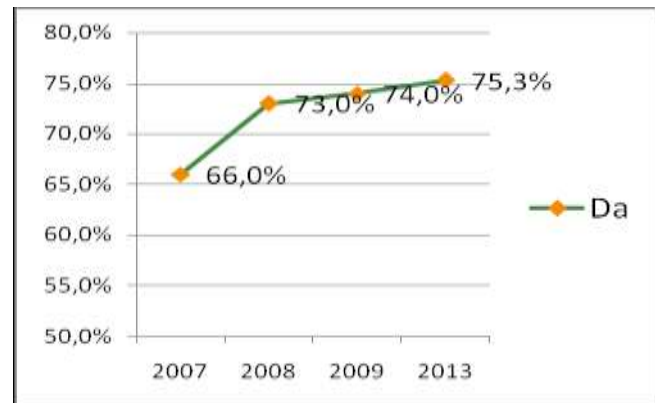
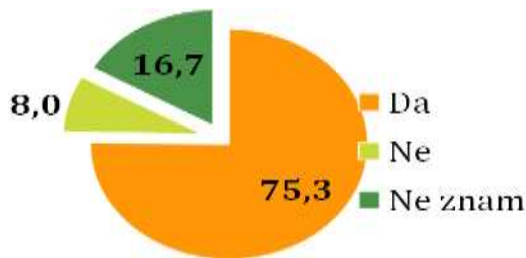

Građani vjeruju u transparentnost i smatraju da informacije o imovnom stanju javnih funkcionera treba da budu javne i dostupne

(76,1%), te da oni prilikom stupanja na dužnost treba da daju saglasnost da se njihovi bankovni računi provjere bez obzira na to da li su u inostranstvu ili u zemlji.

Građani preferiraju smjenjivanje sa javne funkcije i zabranu rada u državnim organima na određeni period kao sankciju za nepoštovanje Zakona.

MARKETINŠKA SREDSTVA DA ILI NE?

Građani su ocijenili da Komisija treba u svom radu više da koristi marketinška sredstva, što potvrđuje i trend koji pokazuje rast broja građana koji smatraju da Komisija treba više sredstava uložiti na promociju svojih aktivnosti.

Visok je procenat građana koji su istakli da su saglasni sa tvrdnjom da sukob javnog i privatnog interesa javnih funkcionera predstavlja realan problem (76,7%). Nepotizam, zapošljavanje bliskih srodnika i prijatelja, nedostupnost informacija o javnim funkcionerima, zakonima i propisima, kao i nedostatak informacija o radu organa vlasti su prepoznati takođe kao realni problemi od strane većine ispitanika.

Većina građana Crne Gore, ne bi glasala za javnog funkcionera za koga je utvrđeno postojanje sukoba interesa (58,3%), koji nije prijavio tačno svoju imovinu, prihode i poklone (57,2%), kao ni za funkcionera koji je neopravdano uskratio javnosti informacije o sebi i ako je po Zakonu bio dužan iste dati (62,5%) i koji je sprječavao građane da saznaju informacije o radu organa javne vlasti (64,3%). Ove godine bilježi se porast broja građana koji ne bi glasali za javnog funkcionera za koga je utvrđeno postojanje sukoba interesa. Procenat se u periodu između 2009. godine i 2013. godine povećao za 16,3%.

Podaci ukazuju na to da se situacija kreće u dobrom smjeru, ali da je neophodno intenzivirati aktivnosti koje će povećati vidljivost određenih akcija, a samim tim uticati na porast povjerenja građana u kompletan sistem.

XI ZAHTJEVI ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Novi Zakon o slobodnom pristupu informacijama usvojen je na osmoj sjednici Skupštine Crne Gore 26. jula 2012. godine i objavljen u "Sl.listu CG" br. 44/12. godine. Stupio je na snagu 09. avgusta 2012. godine.³²

Jedna od novina u odnosu na raniji Zakon je definisanje javnog funkcionera (član 9) gdje je javni funkcioner lice koje taj status ima u smislu zakona kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa i odredbe koje se odnosi na ograničenja pristupa informacijama, kojima je članom 14 propisano da se ograničenja ne odnose na javne funkcionere u vezi sa vršenjem javne funkcije, kao i prihode, imovinu i sukob interesa tih lica i njihovih srodnika koji su obuhvaćeni Zakonom kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa je tokom 2013. godine, postupala na osnovu tada važećeg Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“ 44/12) .

U 2013. godini Komisija je odgovorila na 6 podnesenih zahtjeva u skladu s propisanom procedurom i Vodičem za pristup informacijama u posjedu Komisije za sprječavanje sukoba interesa koji je objavljen na sajtu Komisije www.konfliktinteresa.me, tako da svi podnosioci zahtjeva mogu biti upoznati sa važećom procedurom.³³

---

³² Ovaj Zakon uvodi drugostepeni postupak, a rješavanje u drugostepenom postupku povjereno je Agenciji za zaštitu ličnih podataka; definiše prekršajne odgovornosti kao i širenje prekršajne odgovornosti, dodatno precizira definicije organa vlasti i širenje na sva pravna lica koja se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz Budžeta Crne Gore ili gdje država ili lokalna samouprava imaju određeni procenat vlasništva; dodatno precizira definicije organa vlasti i širenje na sva pravna lica koja se bave poslom od javnog interesa; utvrđuje obavezu proaktivnog objavljivanja informacija od značaja, kao i obavezu proaktivnog objavljivanja svih onih podataka sa kojima je u skladu sa Zakonom skinuta oznaka tajnosti na sajtovima institucija koje ih posjeduju.

³³ Do kraja maja 2014. godine Komisiji je dostavljen 1 Zahtjev za slobodan pristup informacijama.

Podnosiocima zahtjeva NVO MANS i CEMI izdata su rješenja sa 24 fotokopije dokumenata.

Podnosiocima zahtjeva je u pojedinim slučajevima u skladu sa Zakonom upućeno obavještenje da na sajtu Komisije www.konfliktinteresa.me imaju linkove, koji se svakodnevno ažuriraju i na kojima se nalaze tražene informacije, imajući u vidu da je članom 14 Zakona o slobodnom pristupu informacija bilo propisano da će organ vlasti obavijestiti podnosioca zahtjeva gdje i kada je tražena informacija objavljena, kao i da nije dužan da omogući pristup informaciji koja je javno objavljena i dostupna u zemlji ili na internetu.

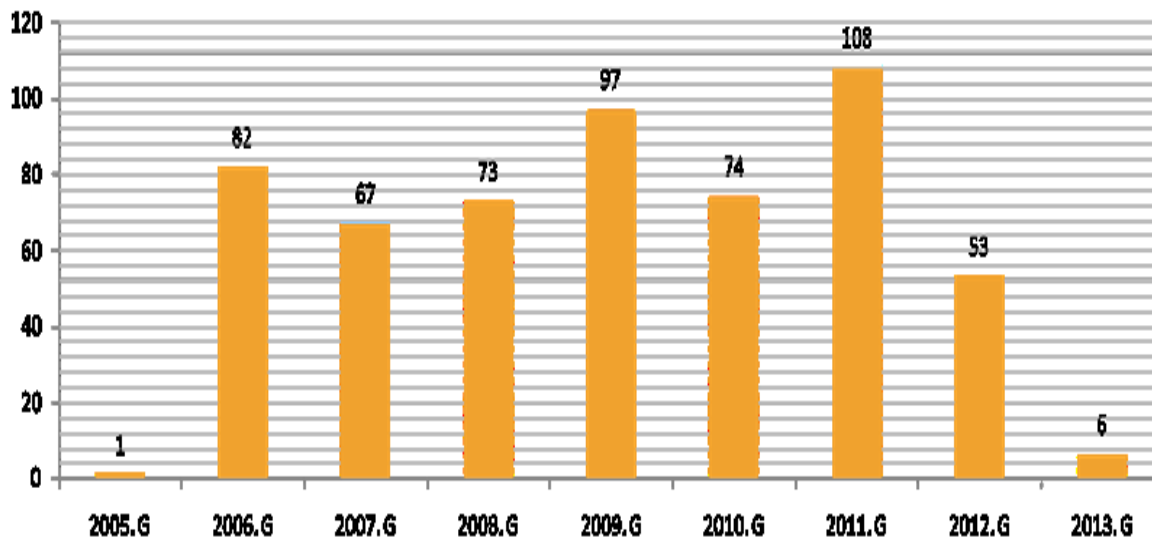
U zakonskom roku od 8 dana Komisija je udovoljila ovim zahtjevima, i u pisanoj formi odgovorila subjektima.

Zahtjevima su od Komisije tražena akta, koja su se odnosila na dostavljanje informacija o broju javnih funkcionera koji su ispunili zakonsku obavezu, o nepravilnostima prilikom provjere imovinskih kartona kao i broju provjerenih kartona. Takođe, Komisija je odgovarala i na zahtjeve vezane za prihode i rashode Komisije kao i spisak lica zaposlenih preko pravnih lica ovlašćenih za zapošljavanje.

ZAHTJEVI ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

PODNOŠILAC ZAHTJEVA	TRAŽENA DOKUMENTA
<p>NVO MANS - 3 zahtjeva NVO CEMI - 3 zahtjeva</p>	<p>1. Podatke o broju javnih funkcionera koji su podnijeli Izvještaje o prihodima i imovinu za prethodnu godinu.</p> <p>2. Koliko je izvršeno provjera imovinskih kartona javnih funkcionera na osnovu Zakona o sprječavanju sukoba interesa ?</p> <p>3. Koliko nepravilnosti je utvrđeno prilikom provjere imovinskih kartona javnih funkcionera?</p> <p>4. Spisak svih lica koja su zaposlena u ovoj instituciji posredstvom pravnih lica ovlašćenih za pomoć pri zapošljavanju kao i svih uplata koje je institucija izvršila prema preduzeću „Dekra zapošljavanje” doo Podgorica, „Dekra privremeno zapošljavanje” doo Podgorica i ostalim pravnim subjektima koji su posredovali u zapošljavanju.</p> <p>5. Svih rashoda realizovanih za čitavu 2012. godinu (pojedinačno po svrhama sa opisima konta, svrhama doznaka, primaocima, datumina odobrenja i datumima plaćanja, te ukupnim saldom) sa budžetske pozicije: Komisija za sprječavanje sukoba interesa; Program: Sprječavanje sukoba interesa; Funkcionalna klasifikacija: 0160; Ekonomska klasifikacija: 4129; Opis: Ostale naknade.</p> <p>6. Svih rashoda realizovanih za čitavu 2012. godinu (pojedinačno po svrhama sa opisima konta, svrhama doznaka, primaocima, datumima odobrenja i datumima plaćanja, te ukupnim saldom) sa budžetske pozicije: Komisija za sprječavanje sukoba interesa; Program: Sprječavanje sukoba interesa; Funkcionalna klasifikacija: 0160; Ekonomska klasifikacija: 4139; Opis: Ostale naknade.</p>

BROJ DOSTAVLJENIH ZAHTJEVA

Ono što je evidentno jeste sve manji broj zahtjeva za slobodan pristup informacijama iz godine u godinu. Naime, Komisija je od samog početka svog rada transparentno i javno objavljivala sve podatke što je vjerovatno i razlog za smanjenje broja zahtjeva.

XII ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Korupcija, a time i konflikt interesa kao preteča ovoj pojavi, je antipod vladavini prava i predstavlja ozbiljnu prijetnju demokratskim vrijednostima, narušava ili relativizuje pozitivnu anticipaciju građana prema demokratskim principima u organizaciji društva, narušava ljudske slobode i prava i sprječava ili usporava ekonomski, kulturni i moralni prosperitet društva.

Zakon o konfliktu interesa Skupština Crne Gore je prvi put usvojila 21. aprila 2004. godine na osnovu člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore. Zakon o konfliktu interesa je bio u primjeni skoro četiri godine, kada je prestao da važi stupanjem na snagu Zakona o sprječavanju sukoba interesa 09. januara 2009. godine koji je bio kompleksniji u odnosu na Zakon o konfliktu interesa iz 2004. godine. Implementaciju Zakona o sprječavanju sukoba interesa vrši Komisija za sprječavanje sukoba interesa, počev od jula 2009. godine.

Prateći preporuke Evropske komisije, Savjeta Evrope i međunarodnih organizacija, vezane za usklađivanje tek izmijenjenog Zakona o sprječavanju sukoba interesa sa odredbama iz Konvencije UN o korupciji, zakonodavstva Evropske komisije, raznim direktivama i uvažavajući pozitivnu praksu zemalja Evropske Unije, Komisija je tokom prethodnih godina preduzela konkretne mjere na sprječavanju situacija suprotstavljenih (javnih i privatnih) interesa.

Tokom dvogodišnjeg postupanja Komisije po Zakonu o sprječavanju sukoba interesa uočeni su nedostaci pojedinih zakonskih odredbi, a koji su se između ostalog odnosili i na: pojam „javnog funkcionera“, kratke rokove za dostavljanje imovnog stanja, nepostojanje kaznenih odredaba za materijalne odredbe propisane Zakonom i sl.

Istovremeno sa sticanjem uslova za izmjenu pojedinih članova Zakona ukazala se potreba da se odredbe ovog Zakona usaglase sa Konvencijom Ujedinjenih nacija protiv korupcije, posebno sa članom 2 Konvencije koja se odnosi na definiciju javnih funkcionera i preporukama GRECO-a (Group of States against Corruption), pa je u skladu sa Zakonom iniciran postupak izmjena i dopuna Zakona o sprječavanju sukoba interesa iz 2009. godine.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa u aktuelnom sastavu, implementira Zakon, skoro pet godina, što je nesumnjivo dovoljno

vrijeme da se uoče novonastali problemi koji otežavaju ostvarenje predmeta i cilja zakona.

Zakonska rješenja podrazumijevaju sistemsko uključivanje mjera koje direktno utiču na smanjenje korupcije i buduću promjenu Zakona o sprječavanju sukoba interesa, nove prijedloge i izmjene treba sagledati u tom pravcu, obzirom da Komisija kao državna institucija nosi odgovornost za potpunu implementaciju Zakona.

Prevenција korupcije usmjerena na sankcionisanju nepoštovanja odredbi Zakona o sukobu interesa pretpostavlja prije svega odgovornost prema javnom interesu i ogleda se ne samo u jasnoj političkoj volji podrške borbi protiv korupcije, već i u podršci zakonskim i sistemskim izmjenama, podršci institucijama i u konkretnim slučajevima postupanja po zahtjevima Komisije za sprječavanje sukoba interesa.

Zakon o sprječavanju sukoba interesa nije jedini i isključivi instrument borbe protiv korupcije, on mora biti komplementaran ostalim propisima, prvenstveno krivičnopravnim i u tom smislu ga treba i ocjenjivati. Na određeni način, Zakon o sprječavanju sukoba interesa kao pretpostavka pravednog i zakonitog ustroja državne vlasti, je istovremeno i etički kodeks ponašanja za sve javne funkcionere, jer sadrži u sebi različite funkcionalne i organizacijske mjere koje moraju otkloniti i najmanju sumnju u objektivnost vršenja vlasti.

U narednom periodu će se tražiti kvalitativno veći pomak, tako da akcenat više neće biti na tome da li institucije formalno ispunjavaju svoje nadležnosti, već da li proizvode konkretne i jasno mjerljive rezultate u dijelu prevencije i sprječavanja sukoba interesa. Izradom objedinjene baze podataka brojnih institucija sa bazom Komisije postići će se maksimalna efikasnost i efektivnost rada ove institucije na sprovođenju zakonskih nadležnosti.

U cilju daljeg unaprjeđenja normativnog okvira, efikasnog sprovođenja Zakona o sprječavanju sukoba interesa i ispunjavanja svih zakonskih nadležnosti Komisije, neophodna je bolja koordinacije i izrada objedinjene Baze podataka Komisije i drugih institucija (Uprava za nekretnine, Poreska uprava, Komisija za hartije od vrijednosti, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprava za javne nabavke, Centralna banka Crne Gore i dr.) zaduženih za obradu podataka o javnim funkcionerima u cilju prevencije i izbjegavanja sukoba interesa, kao

područja na kojima privatni ili grupni interesi ugrožavaju zajednički interes.

Imajući u vidu da je za izradu idejnog rješenja izrade objedinjene Baze podataka obezbijedena ekspertska podrška kroz IPA 2010 "Podrška implementaciji antikorupcijske strategije i AP", za očekivati je da će u narednom periodu postojati volja i finansijska podrška kako domaćih, tako i međunarodnih institucija da podrže realizaciju ovog idejnog rješenja.

Kao jedan od ključnih projekata Komisije i NVO Centar za monitoring (CEMI) i USAID-a koji se realizovao u toku 2013. godine je realizacija projekta - izrade platforme baze podataka kroz razvijanje elektronske javne baze podataka, koja povezuje sve podatke sa elektronskih baza Državne izborne komisije, Komisije za sprječavanje sukoba interesa, Centralnog registra privrednih subjekata, Uprave za javne nabavke i Komisije za kontrolu postupka javnih nabavki. Ovaj projekat je izrađen u cilju snaženja institucionalne koordinacije i razmjene informacija i ujedno će se kroz korišćenje ove aplikacije u narednom periodu obezbijediti održiva baza podataka koja će omogućiti nezavisni monitoring navedenih postupaka od strane medija i civilnog sektora. Realizacija ovog projekta započeta je u maju 2013. godine, kao pilot projekat pod nazivom „PROVJERI ME“. Ključni cilj Projekta je da se unaprijedi transparentnost finansijskog poslovanja i evidencije o prihodima i rashodima javnih funkcionera u Crnoj Gori.

Nova zakonska rješenja koja se odnose na oblast sukoba interesa³⁴ jasno ukazuju da bi se prihvatanjem navedenih rješenja, u potpunosti ispunili gotovo svi neophodni standardi i da bi se kroz njihovu primjenu, s jedne strane vrlo brzo postigao napredak u pregovorima sa Evropskom Unijom, dok bi se sa druge strane Crna Gora pozicionirala kao primjer zemlje sa dobrom praksom u (preventivnoj) borbi protiv korupcije. Time bi se, u krajnjem, dodatno podigao njen međunarodni ugled, unaprijedila regionalna i međunarodna saradnja i podstakli evroatlanski integrativni procesi. U prilog tome je i činjenica da će se usvajanjem predloženih rješenja ispuniti većina preporuka i mjera iz AP za poglavlje 23 u dijelu borbe protiv korupcije.

---

³⁴ *Nacrt Zakona o sprječavanju sukoba interesa;*

Nakon zakonskih izmjena koje će otpočeti da se realizuju tokom druge polovine 2014. godine, očekuje se da će javni funkcioneri zbog izmijenjenog načina sankcionisanja, uglavnom poštovati odredbe ovog zakona, kao i da će postupci pred Komisijom biti izuzetno rijetki. Pravna zaštita u smislu zajamčenog pravnog sredstva moguća je u okviru sudske zaštite. Naime, budući da se radi o javnim funkcionerima, kao i o najvišim državnim funkcionerima njihova prava treba i mogu da štite jedino tijelo koje je nezavisno i koje ima autoritet u zaštiti ljudskih prava.

Specifičnost Nacrta zakona je u tome da se on temelji na načelima koja predstavljaju pravne, ali i moralne standarde ponašanja. Van svake sumnje je da će donošenje novog zakona ponovo naići na različite ocjene, a njegova primjena na poteškoće, ali će se tek kroz određeno vrijeme stvoriti ujednačena praksa koja će služiti kao osnova za ocjenu djelovanja javnih funkcionera u budućnosti i njihovoj većoj odgovornosti.

Imajući u vidu preporuke iz analitičkih dokumenata, neophodno je da nadležne institucije ulože dodatne napore i u najkraćem mogućem roku, osnaže zakonodavne i administrativne kapacitete Komisije. Na taj način Komisija za sprječavanje sukoba interesa bi u narednom periodu bila u mogućnosti da na proaktivan način daje još efikasnije rezultate u cilju prevencije sukoba interesa, a ujedno bi se nadogradili i otklonili uočeni nedostaci u cilju ispunjavanja postavljenih obaveza i preporuka u evroatlanskim integracijama (NAP, Strategija, AP za Poglavlje 23, komentari Evropske komisije).

Tokom februara 2014. godine organizovana je peer review misija za sukob interesa, i tom prilikom su angažovani eksperti koji je, nakon održanih sastanaka sa predstavnicima Komisije uz praćenje predstavnika Evropske Komisije, učestvovao u radu Radne grupe za izradu Zakona o sprječavanju sukoba interesa i u dijelu odredbi koje se odnose na sukob interesa uputiti konstruktivne prijedloge i pomoći u usaglašavanju krajnjeg teksta odredbi.

U Izvještaju³⁵, eksperti su sugerisali na sprovođenju nekih preporuka koje su neophodne za nesmetano ispunjavanje kako sadašnjih tako i budućih zakonskih nadležnosti, i to:

---

³⁵ *Izvještaj eksperta Jura Škrbca, 17. marta 2014. godine; Peer review misija, Podgorica 24 – 28. februara 2014. godine.*

- Veći broj zaposlenih izvršilaca– naročito IT eksperata, kako bi razvili neophodna IT rješenja za efikasniju procjenu i unakrsno provjeravanje podataka iz izjava o imovini, takođe, finansijski i pravni eksperti, itd.³⁶

“U tom smislu, snažno preporučujem da se poveća:

a) kapacitet Komisije, u smislu kvaliteta i kvantiteta osoblja, b) nivo budžeta i c) kvalitet i kvantitet opreme, naročito IT sistema;

-Snažno preporučujem da se preduzmu svi neophodni koraci kako bi se predstavila i definisala obavezna elektronska forma izjava³⁷ i elektronskog slanja takvih formi. Na taj način javni funkcioneri bi mogli da popune sve relevantne informacije online i podaci bi se automatski čuvali u Registru, bez ručnog prekucavanja;

- Preporučujem da se izmijeni zakon tako da eksplicitno navodi da se banke i druge finansijske institucije obavezuju da obezbijede Komisiji sve neophodne informacije i da definišu sankcije i kazne ukoliko se ove informacije ne obezbijede”.³⁸

Borba protiv sukoba interesa podrazumijeva prepoznavanje zla koje sukob interesa povlači sa sobom jer je u navikama ljudi da javni položaj povezuju sa povlasticama i podrazumijeva utvrđivanje planova i aktivnosti borbe, zakonske izmjene, te mobilisanje svih raspoloživih društvenih i političkih aktera. Sve ove napore koje ulaže Komisija tokom prethodnih godina treba podržati i dodatno osnažiti, baš onako kako je to konstatovano u Analizi SIGME.

- Treba nastaviti sa unapređenjem institucionalnog okvira za sprječavanje korupcije u Crnoj Gori: *„dalji pravci unapređenja treba da idu “korak po korak”, tj. da su male promjene koje nadopunjavaju jedna drugu često djelotvornije nego kad se poništi sve što već postoji”*.

---

³⁶ Poređenja radi: Komisija je zatražila od Skupštine u 2014. god. 869.838 € (godišnji budžet), ali je dobila samo 273.000€. Štaviše, Komisija je zatražila od Ministarstva finansija dozvolu da zaposli još 3 službenika u skladu sa Pravilnikom odobrenim od nadležnog Odbora Skupštine Crne Gore, ali je zahtjev odbijen.

³⁷Javni funkcioneri mogu poslati podatke u jedinstvenoj formi i u bilo kom obliku – faksom, elektronskom poštom, običnom poštom, neposredno u Komisiji itd. Problem predstavljaju nečitki rukopisi zvaničnika, što dovodi do brojnih grešaka u Registru.

³⁸ Ovu preporuku je odobrila radna grupa za izradu novog Zakona o sprječavanju sukoba interesa.

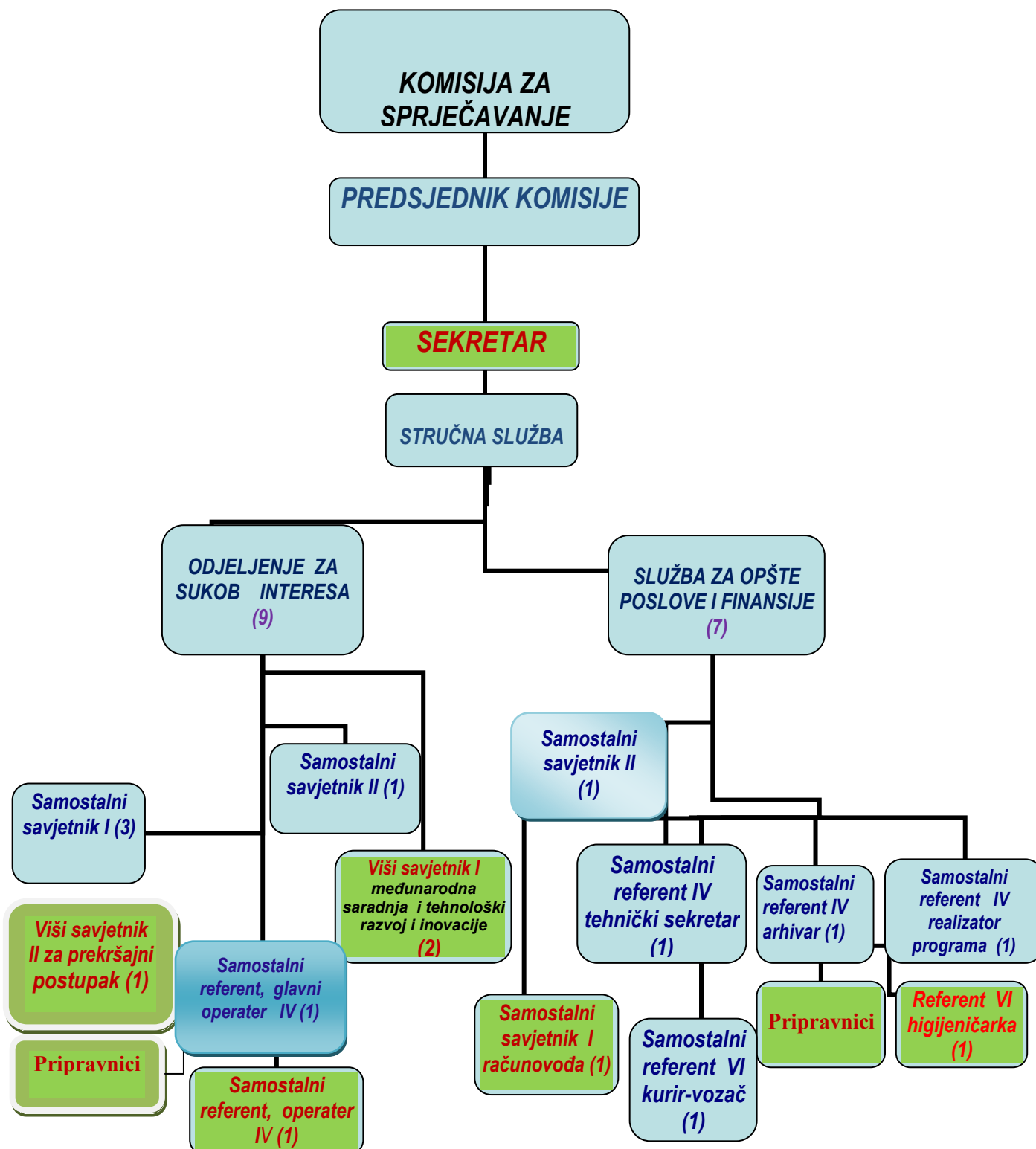
- Crna Gora je na početku procesa pregovora o pridruživanju Evropskoj Uniji, a otvaranje poglavlja 23 i 24 u dijelu koji se, između ostalog odnosi i na borbu protiv korupcije, čiji sastavni dio čini prevencija, i posebno konflikt interesa, može poslužiti kao dodatni motiv za unapređenje koordinacije institucija koje rade na prevenciji.

Ipak, ono što u kratkom roku Crna Gora mora dokazati su vidljiva poboljšanja samog sistema borbe protiv korupcije, uključujući i aktivnosti preventivnog djelovanja protiv ove negativne društvene pojave.

XXXXX

XIII PRILOZI

Napomena: Nepopunjena radna mjesta obojena su crvenim slovima u zelenom kvadratu.

**BROJ JAVNIH FUNKCIONERA CRNE GORE
2012. i 2013. GODINE**

Stanje na dan 31. decembar

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2012.	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2013.
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK VLADE	1	1
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	35	41
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	80	79
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	61	84
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	18	18
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	734	879
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	7
SUDSKI SAVJET	10	11
SUDIJE	259	261
TUŽILAČKI SAVJET	9	9
DRŽAVNI TUŽIOCI	110	108
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	67	66
UKUPNO I	1393 (40%)	1566 (41%)

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2012.	Broj javnih funkcionera (funkcija) 2013.
1.	ANDRIJEVICA	54	64
2.	BAR	85	83
3.	BERANE	100	102
4.	BIJELO POLJE	117	118
5.	BUDVA	159	171
6.	DANILOVGRAD	87	100
7.	ŽABLJAK	56	73
8.	KOLAŠIN	63	64
9.	KOTOR	93	117
10.	MOJKOVAC	74	77
11.	NIKŠIĆ	142	143
12.	PLAV	69	68
13.	PETNJICA	-	-
14.	PLUŽINE	60	59
15.	PLJEVLJA	153	154
16.	PODGORICA	188	207
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	23	23
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	23	24
17.	ROŽAJE	76	73
18.	TIVAT	78	83
19.	ULCINJ	97	92
20.	HERCEG NOVI	168	167
21.	CETINJE	82	98
22.	ŠAVNIK	55	71
	UKUPNO II	2102 (60%)	2231 (59%)
	UKUPNO I+II	3495 (100%)	3797 (100%)

Izvor: KSSI

**BROJ FUNKCIONERKI KOJE OBAVLJAJU
JAVNU FUNKCIJU U CRNOJ GORI (2012 – 2014)**

I DRŽAVNI FUNKCIONERI/KE	2012		2013		2014 ¹	
	BROJ J. F.	Broj funkcionerki	BROJ J. F.	Broj funkcionerki	BROJ J. F.	Broj funkcionerki
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	/	1	/	1	-
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	/	1	/	1	-
PREDSJEDNIK VLADE	1	/	1	/	1	-
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	35	9	38	9	45	9
POSŁANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	80	14	79	14	80	11
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	61	22	81	16	82	15
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	18	3	18	3	18	3
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	734	203	762	255	697	297
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	2	7	2	7	2
SUDSKI SAVJET	10	2	10	2	9	3
SUDIJE	259	146	262	146	260	180
TUŽILAČKI SAVJET	9	4	10	5	8	6
DRŽAVNI TUŽIOCI	110	66	105	67	101	62
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	67	39	65	40	64	39
UKUPNO I	1393 (40%)	510 (37%)	1440 (39%)	559 (38,8%)	1574 41%	627 (39,8%)

¹ Stanje na dan 17. april 2014. godine.

II FUNKCIONERI/KE NA LOKALNOM NIVOU	2012		2013		2014 ¹	
	BROJ J.F.	BROJ funkcionerki	BROJ J. F.	BROJ funkcionerki	BROJ J. F.	BROJ funkcionerki
ANDRIJEVICA	54	2	48	8	67	21
BAR	85	12	84	12	87	12
BERANE	100	20	100	22	105	28
BIJELO POLJE	117	27	118	29	122	33
BUDVA	159	45	166	54	154	45
GUSINJE	-	-	-	-	-	-
DANILOVGRAD	87	24	87	27	101	29
ŽABLJAK	56	7	56	9	72	16
KOLAŠIN	63	8	64	8	64	8
KOTOR	93	29	102	29	117	44
MOJKOVAC	74	14	76	12	79	13
NIKŠIĆ	142	37	139	37	139	42
PETNJICA	-	-	-	-	45	7
PLAV	69	21	72	14	73	12
PLUŽINE	60	10	60	9	59	9
PLJEVLJA	153	39	154	43	157	46
PODGORICA	188	61	192	62	208	69
- GO TUZI	23	1	23	1	24	1
- GO GOLUBOVCI	23	1	24	1	24	1
ROŽAJE	76	10	74	11	73	7
TIVAT	78	30	80	29	87	32
ULCINJ	97	12	98	8	92	6
HERCEG NOVI	168	63	177	62	165	52
CETINJE	82	17	95	35	97	38
ŠAVNIK	55	7	55	6	75	10
UKUPNO II	2102 (60%)	497 (24%)	2277 (61%)	528 (23%)	2286 (59%)	581 (25,4%)
UKUPNO III (I + II)	3495 (100%)	1007 (29%)	3717 (100%)	1087 (29%)	3860 (100%)	1208 (31,3%)

Izvor: KSSI

**SPISAK JAVNIH FUNKCIONERA NIJE(SU) PREDALI
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I IMOVINI ZA 2012/13. GODINU**

Stanje na dan 31. decembar 2013. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK VLADE	1	1
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	41	39
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	79	79
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	84	82
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	18	18
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	879	857
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	7
SUDSKI SAVJET	11	11
SUDIJE	261	261
TUŽILAČKI SAVJET	9	9
DRŽAVNI TUŽIOCI	108	108
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	66	66
UKUPNO I	1566 (41%)	1540 ili (98,3%)

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
1.	ANDRIJEVICA	64	64
2.	BAR	83	80
3.	BERANE	102	98
4.	BIJELO POLJE	118	116
5.	BUDVA	171	164
6.	DANILOVGRAD	100	99
7.	ŽABLJAK	73	72
8.	KOLAŠIN	64	62
9.	KOTOR	117	111
10.	MOJKOVAC	77	76
11.	NIKŠIĆ	143	141
12.	PLAV	68	68
13.	PETNJICA	-	-
14.	PLUŽINE	59	59
15.	PLJEVLJA	154	153
16.	PODGORICA	207	197
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	23	23
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	24	24
17.	ROŽAJE	73	73
18.	TIVAT	83	82
19.	ULCINJ	92	89
20.	HERCEG NOVI	167	159
21.	CETINJE	98	97
22.	ŠAVNIK	71	70
	UKUPNO II	2231 (59%)	2177 ili (97,6%)
	UKUPNO III (I + II)	3797 (100%)	3717 ili (97,9 %)

Izvor: KSSI

**BROJ JAVNIH FUNKCIONERA
KOJI NIJESU DOSTAVILI IZVJEŠTAJ
O PRIHODIMA I IMOVINI**

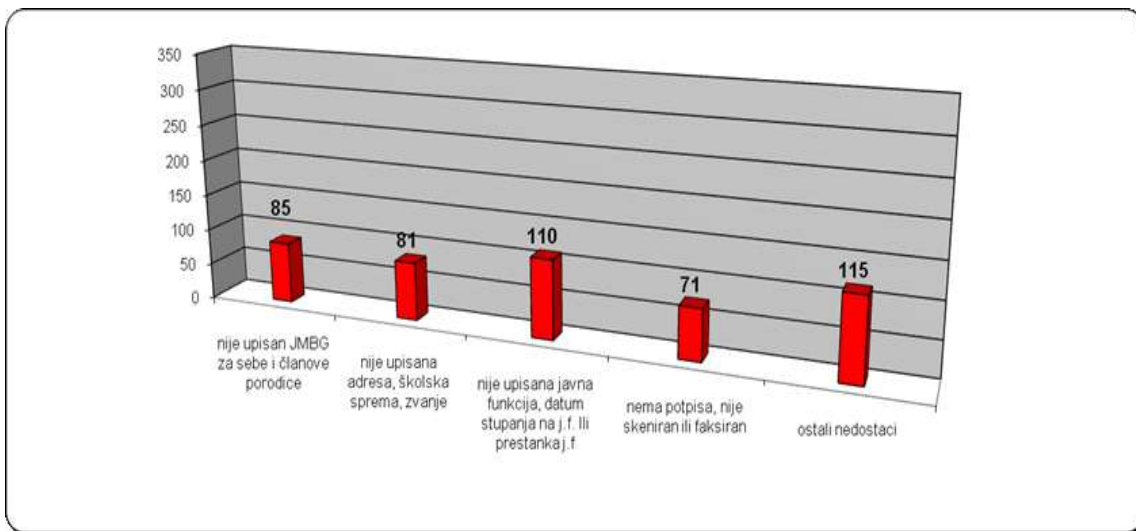
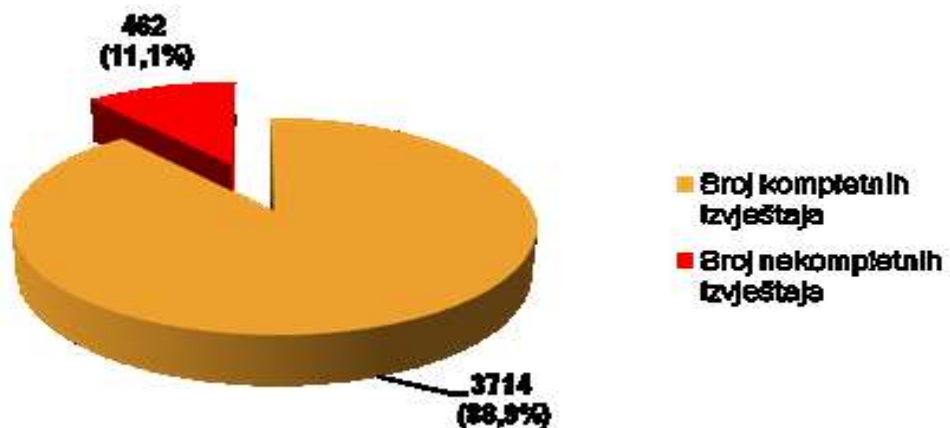
Stanje na dan 31. decembar 2013. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera koji nijesu dostavili izvještaj
PREDSJEDNIK CRNE GORE	-
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	-
PREDSJEDNIK VLADE	-
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	2
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	-
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	2
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	-
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	22
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	-
SUDSKI SAVJET	-
SUDIJE	-
TUŽILAČKI SAVJET	-
DRŽAVNI TUŽIOCI	-
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	-
UKUPNO I	26 ili (1,7%)

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera koji nijesu dostavili izvještaj
1.	ANDRIJEVICA	-
2.	BAR	3
3.	BERANE	4
4.	BIJELO POLJE	2
5.	BUDVA	7
6.	DANILOVGRAD	1
7.	ŽABLJAK	1
8.	KOLAŠIN	2
9.	KOTOR	6
10.	MOJKOVAC	1
11.	NIKŠIĆ	2
12.	PLAV	-
13.	PETNJICA	-
14.	PLUŽINE	-
15.	PLJEVLJA	1
16.	PODGORICA	10
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	-
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	-
17.	ROŽAJE	-
18.	TIVAT	1
19.	ULCINJ	3
20.	HERCEG NOVI	8
21.	CETINJE	1
22.	ŠAVNIK	1
	UKUPNO II	54 ili (2,4%)
	UKUPNO III (I + II)	80 ili (2,1%)

Izvor: KSSI

**NEPOTPUNI PODACI U PODNIJETIM
IZVJEŠTAJIMA O PRIHODIMA I IMOVINI
U 2013. GODINI**

Izvor: KSSI

**BROJ JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU DOSTAVILI
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I IMOVINI**

Stanje na dan 17. april 2014. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	1
PREDSJEDNIK VLADE	1	1
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	45	40
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	80	77
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	82	79
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	18	18
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	897	810
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	7
SUDSKI SAVJET	9	9
SUDIJE	260	257
TUŽILAČKI SAVJET	8	8
DRŽAVNI TUŽIOCI	101	101
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	64	64
UKUPNO I	1574 (41%)	1473 ili (93,6%)

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)	Dostavili izvještaj
1.	ANDRIJEVICA	67	61
2.	BAR	87	75
3.	BERANE	105	83
4.	BIJELO POLJE	122	110
5.	BUDVA	154	133
6.	GUSINJE	-	-
7.	DANILOVGRAD	101	99
8.	ŽABLJAK	72	67
9.	KOLAŠIN	64	64
10.	KOTOR	117	106
11.	MOJKOVAC	79	73
12.	NIKŠIĆ	139	136
13.	PETNJICA	45	36
14.	PLAV	73	61
15.	PLUŽINE	59	59
16.	PLJEVLJA	157	156
17.	PODGORICA	208	170
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	24	21
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	24	24
18.	ROŽAJE	73	64
19.	TIVAT	87	77
20.	ULCINJ	92	77
21.	HERCEG NOVI	165	139
22.	CETINJE	97	82
23.	ŠAVNIK	75	69
	UKUPNO II	2286 (59%)	2042 ili (89,3%)
	UKUPNO III (I + II)	3860 (100%)	3515 ili (91,1%)

Izvor: KSSI

**SPISAK JAVNIH FUNKCIONERA KOJI NIJESU PREDALI
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I IMOVINI
ZA 2013/14. GODINU**

Stanje na dan 17. april 2014. godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj j.f. (funkcija)	Broj j. f. koji niju dostavili izvještaj
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1	-
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1	-
PREDSJEDNIK VLADE	1	-
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	45	5
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	80	3
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	82	3
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	18	-
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	897	87
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	-
SUDSKI SAVJET	9	-
SUDIJE	260	3
TUŽILAČKI SAVJET	8	-
DRŽAVNI TUŽIOCI	101	-
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	64	-
UKUPNO I	1574	101 ili (6,4%)

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj j.f. (funkcija)	Broj javnih funkcionera koji nijesu dostavili izvještaj
1.	ANDRIJEVICA	67	6
2.	BAR	87	12
3.	BERANE	105	22
4.	BIJELO POLJE	122	12
5.	BUDVA	154	21
6.	GUSINJE	/	-
7.	DANILOVGRAD	101	2
8.	ŽABLJAK	72	5
9.	KOLAŠIN	64	-
10.	KOTOR	117	11
11.	MOJKOVAC	79	6
12.	NIKŠIĆ	139	3
13.	PETNJICA	45	9
14.	PLAV	73	12
15.	PLUŽINE	59	-
16.	PLJEVLJA	157	1
17.	PODGORICA	208	38
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	24	3
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	24	-
18.	ROŽAJE	73	9
19.	TIVAT	87	10
20.	ULCINJ	92	15
21.	HERCEG NOVI	165	26
22.	CETINJE	97	15
23.	ŠAVNIK	75	6
	UKUPNO II	2286 (59%)	244(10,7%)
	UKUPNO III (I + II)	3860 (100%)	345(8,9%)

Izvor: KSSI

***BROJ JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU PRIJAVILI
PROMJENU IMOVINE PREKO 5000€***

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj javnih funkcionera (funkcija)
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDsjedNIK CRNE GORE	1
POSŁANICI SKUPŠTINE CRNE GORE	1
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	4
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA, ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	14
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	3
SUDIJE	6
DRŽAVNI TUŽIOCI	5
II LOKALNI FUNKCIONERI	17
UKUPNO I+II	51

OSNOV PROMJENE

KUPLJENA NEKRETNINA (kuća, stan, garaža, plac...)	13
NASLJEĐENA NEKRETNINA (kuća, stan, garaža, plac)	8
PUTNIČKO MOTORNO VOZILO	11
NOVČANI PRIHOD (od zakupa, isplaćena potraživanja po presudama suda, uštedevina, gotov novac, depozit)	8
KREDIT	5
PRODATA IMOVINA	6
UKUPNO	51

Izvor: KSSI

**JAVNI FUNKCIONERI KOJI SU PRIJAVILI PROMJENE U
IMOVINI NAKON POKRETANJA UPRAVNOG POSTUPKA**

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	
1.	FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	2
2.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	4
3.	POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	4
4.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	35
6.	SUDIJE	25
8.	DRŽAVNI TUŽIOCI	5
10.	OPŠTINSKI JAVNI FUNKCIONERI	82
	UKUPNO	157

Izvor: KSSI

Na osnovu člana 17. Zakona o sprječavanju sukoba interesa ("Službeni list Crne Gore", br. 1/09, 41/ 11 i 47/11) organ vlasti¹ podnosi

IZVOD IZ EVIDENCIJE POKLONA^{2/3}

Ime i prezime javnog funkcionera: _____

JMBG: _____

Prebivalište (boravište) i adresa: _____

Javna funkcija: _____

Vrsta poklona: _____

Poklonodavac: _____

Procijenjena vrijednost poklona: _____ (€)

Datum primanja poklona: _____

Mjesto primanja poklona: _____

Bliža obavještenja o poklonu:

_____
_____
_____

Mjesto i datum

Potpis starješine organa vlasti

_____

_____

¹ Organ vlasti je državni organ, organ državne uprave, organ opštine, javno preduzeće, javna ustanova, regulatorno ili drugo tijelo ili komisija, u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju (član 5/9 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, "Službeni list Crne Gore", br. 1/09).

² Organ vlasti je državni organ, organ državne uprave, organ opštine, javno preduzeće, javna ustanova, regulatorno ili drugo tijelo ili komisija, u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju (član 5/9 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, "Službeni list Crne Gore", br. 1/09).

³ U Evidenciju poklona ne upisuju se pokloni čija vrijednost ne prelazi 30 eura (član 16 Zakona o sprječavanju sukob interesa).

JAVNI KATALOG POKLONA¹
(ispunjava Komisija)

Ime i prezime javnog funkcionera: _____

Mjesto prebivališta (boravišta): _____

Javna funkcija: _____

Vrsta poklona: _____

Poklonodavac: _____

Datum primanja poklona: _____

Mjesto primanja poklona: _____

Vrijednost poklona:

- prema procjeni organa vlasti – javnog funkcionera _____ (€)

- prema procjeni vještaka, udruženja nezavisnih procjenitelja i sl. ____ (€)

- prema procjeni Komisije _____ (€)

Mjesto i datum

Ovlašćeni član Komisije

¹ Komisija priprema Javni katalog poklona na osnovu Izvoda iz evidencije poklona kojeg dostavlja organ vlasti, za poklone koji su primljeni u prethodnoj godini i objavljuje ih na internet stranici (član 17 Zakona o sprječavanju sukoba interesa, "Službeni list Crne Gore", br. 1/09, 41/11 i 47/11).

***SPISAK JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU DOSTAVILI
IZVODE IZ EVIDENCIJE POKLONA TOKOM 2013. GODINE***

REDNI BROJ	IME I PREZIME I FUNKCIJA	BROJ POKLONA
1.	Ranko Krivokapić, predsjednik Skupštine Crne Gore	12
2.	Kemal Delijić, dekan Metalurško tehnološkog fakulteta	5
3.	Marija Čatović, predsjednica Opštine Kotor	4
4.	Aleksandar Žurić, predsjednik Opštine Bijelo Polje	2
	UKUPNO	23

Izvor: KSSI

**SPISAK JAVNIH FUNKCIONERA KOJI SU DOSTAVILI
IZVODE IZ EVIDENCIJE POKLONA DO 1. MAJA 2014.
GODINE**

REDNI BROJ	IME I PREZIME I FUNKCIJA	BROJ POKLONA
1.	Filip Vujanović, predsjednik Crne Gore	11
2.	Ranko Krivokapić, predsjednik Skupštine Crne Gore	18
3.	Halil Duković, poslanik	3
4.	dr Igor Lukšić, ministar Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i potpredsjednik Vlade Crne Gore	43
5.	Vesna Medenica, predsjednica Vrhovnog suda Crne Gore	7
6.	Branislav Mićunović, ministar kulture	4
7.	dr Slobodan Leković, predsjednik Komisije za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore	1
8.	Tanja Kaženegra, sekretar Sekretarijata za lokalnu samoupravu Budva	1
9.	Aleksandar Žurić, predsjednik Opštine Bijelo Polje	1
	UKUPNO	89

Izvor: KSSI

**KONTROLA IMOVINSKOG STANJA JAVNIH FUNKCIONERA
UPOREĐUJUĆI PODATKE SA PORESKOM UPRAVOM,
UPRAVOM ZA NEKRETNINE, UPRAVOM ZA JAVNE
NABAVKE I KOMISIJOM ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI**

Stanje na dan 31. decembar 2013 godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI	NETAČNI PODACI	
		Nekretni ne/porez	HOV
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1		
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1		
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	1		
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	22	5	2
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	68	4	3
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	17	1	
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	38		
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	252	38	8
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7		
SUDSKI SAVJET	3		
SUDIJE	199	15	6
TUŽILAČKI SAVJET	10		
DRŽAVNI TUŽIOCI	87	2	3
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	38	4	
UKUPNO I	744	69	22
UKUPNO SVI	835		

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI	NETAČNI PODACI			
			Nekretni ne/porez	HOV		
1.	ANDRIJEVICA	10	2	1		
2.	BAR	22	2			
3.	BERANE	17	4			
4.	BIJELO POLJE	32	4			
5.	BUDVA	54	14	4		
6.	DANILOVGRAD	12	3			
7.	ŽABLJAK	6	5			
8.	KOLAŠIN	12	3	1		
9.	KOTOR	34	7			
10.	MOJKOVAC	26	3			
11.	NIKŠIĆ	41	7	2		
12.	PLAV	18	2	1		
13.	PETNJICA	-	-	-		
14.	PLUŽINE	14	1	2		
15.	PLJEVLJA	35	6	2		
16.	PODGORICA	46	5			
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	10				
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	8				
17.	ROŽAJE	16	4			
18.	TIVAT	18	6	2		
189.	ULCINJ	32	4			
20.	HERCEG NOVI	43	11			
21.	CETINJE	24	4	1		
22.	ŠAVNIK	9	2			
	UKUPNO II	539	99	16		
	UKUPNO SVI		654			
	UKUPNO I i II		1489			
PODACI						
DRŽAVNI		LOKALNI		UKUPNO		
<i>TAČNI PODACI:</i>	744	89%	539	83%	1283	86%
<i>NETAČNI PODACI:</i>	91	11%	115	17%	206	14%
<i>UKUPNO:</i>	835	100%	654	100%	1489	100%

Izvor: KSSI

**KONTROLA IMOVINSKOG STANJA JAVNIH FUNKCIONERA UPOREĐUJUĆI
PODATKE SA PORESKOM UPRAVOM, UPRAVOM ZA NEKRETNINE, UPRAVOM
ZA JAVNE NABAVKE, MINISTARSTVOM UNUTRAŠNJIH POSLOVA I
KOMISIJOM ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI**

Stanje na dan 1. maj 2014 godine

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI (zbirno)	NETAČ NI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (pojedinačno)			
			Nepokretna imovina	Porez/ prihodi	HOV/ akcije	Pokretna imovina (auta i dr)
PREDSJEDNIK CRNE GORE	1					
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	1					
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	1					
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	11	4	3			1
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	23	8	1	1	2	4
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	14	1				1
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	7					
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	205	79	21	10	22	26
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	7	2				2
SUDSKI SAVJET	1	1				1
SUDIJE	121	30	2		4	24
TUŽILAČKI SAVJET	6					
DRŽAVNI TUŽIOCI	50	14	3		31	8
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	26	5	1		2	2
UKUPNO I	474	144	31	11	33	69
UKUPNO SVI	474 + 144= 618					

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	TAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (zbirno)	NETAČNI PODACI (pojedinačno)			
				Nepokretna imovina	Porezi/ prihodi	HOV/ akcije	Pokretna imovina (auta i dr.)
1.	ANDRIJEVICA	8	5	3		1	1
2.	BAR	16	10	3	1	3	3
3.	BERANE	12	11	3		4	4
4.	BIJELO POLJE	20	11	4	2	3	2
5.	BUDVA	32	15	4	1	4	6
6.	CETINJE	13	7	5			2
7.	GUSINJE	-	-	-	-	-	-
8.	DANILOVGRAD	6	2			1	1
9.	HERCEG NOVI	28	10	1		4	5
10.	ŽABLJAK	9	3	2			1
11.	KOLAŠIN	14	5	2	1	1	1
12.	KOTOR	29	10	3	1	3	3
13.	MOJKOVAC	27	12	4		4	4
14.	NIŠIĆ	16	16	3		8	5
15.	PETNJICA	5	1		1		
16.	PLAV	15	4	2		1	1
17.	PLUŽINE	5	2	2			
18.	PLJEVLJA	26	9	4		2	3
19.	PODGORICA	27	13	4	1	3	5
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	4	2				2
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	5	3	2		1	
20.	ROŽAJE	16	9	3		1	5
21.	ŠAVNIK	5	4	1	1	1	1
22.	TIVAT	12	4	4			
23.	ULCINJ	14	10		1	1	8
	UKUPNO II	370	178	59	10	46	63
	UKUPNO SVI	370 + 178 = 548					
	SVEGA I i II	618 + 548 = 1166					

PODACI	DRŽAVNI		LOKALNI		UKUPNO	
	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
TAČNI PODACI:	474	77%	370	67,5%	844	72,4%
NETAČNI PODACI:	144	23%	178	32,5%	322	27,6%
SVEGA:	618	100%	548	100%	1166	100%

Izvor: KSSI

PODNIJETE INICIJATIVE ZA JAVNE FUNKCIONERE

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ INICIJATIVA
1.	FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	14
2.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	11
3.	POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	21
4.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	362
5.	SUDSKI SAVJET	1
6.	SUDIJE	49
7.	TUŽILAČKI SAVJET	1
8.	DRŽAVNI TUŽIOCI	15
9.	SUDIJE ZA PREKRŠAJE	7
10.	LOKALNI (OPŠTINSKI) JAVNI FUNKCIONERI	1006
	UKUPNO	1487

Izvor: KSSI

LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI

REDNI BROJ	LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI	BROJ INICIJATIVA
1.	ANDRIJEVICA	45
2.	BAR	58
3.	BERANE	42
4.	BIJELO POLJE	42
5.	BUDVA	78
6.	DANILOVGRAD	25
7.	ŽABLJAK	23
8.	KOLAŠIN	21
9.	KOTOR	94
10.	MOJKOVAC	21
11.	NIKŠIĆ	93
12.	PLAV	41
13.	PETNJICA	-
14.	PLUŽINE	18
15.	PLJEVLJA	52
16.	PODGORICA	93
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	4
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	3
17.	ROŽAJE	37
18.	TIVAT	42
19.	ULCINJ	62
20.	HERCEG NOVI	95
21.	CETINJE	13
22.	ŠAVNIK	4
	UKUPNO	1006

Izvor: KSSI

PRVOSTEPENE I DRUGOSTEPENE ODLUKE KOMISIJE

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	I^o	II°	UKUPNO
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDsjedNIK CRNE GORE	11		11
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	17	2	19
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	10		10
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	206	91	297
SUDSKI SAVJET	1		1
TUŽILAČKI SAVJET	1	1	2
SUDIJE	40	27	67
TUŽIOCI	11		11
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	7		7
UKUPNO I	304	121	425

R.br	II LOKALNI FUNKCIONERI	I°	II°	UKUPNO
1.	ANDRIJEVICA	38	10	48
2.	BAR	61	4	65
3.	BERANE	41	6	47
4.	BIJELO POLJE	46	5	51
5.	BUDVA	76	10	86
6.	DANILOVGRAD	24	3	27
7.	ŽABLJAK	19	6	25
8.	KOLAŠIN	17	8	25
9.	KOTOR	85	14	99
10.	MOJKOVAC	17	4	21
11.	NIKŠIĆ	78	19	97
12.	PLAV	32	10	42
13.	PLUŽINE	15	3	18
14.	PLJEVLJA	45	7	52
15.	PODGORICA	74	20	94
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	4		4
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	3		3
16.	ROŽAJE	29	9	38
17.	TIVAT	36	8	44
18.	ULCINJ	51	11	62
19.	HERCEG NOVI	84	16	100
20.	CETINJE	15		15
21.	ŠAVNIK	5		5
	UKUPNO II	895	173	1068
	UKUPNO III (I + II)	1199	294	1493

Izvor: KSSI

JAVNI FUNKCIONERI KOJI KRŠE ZAKON

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	KRŠE
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSEDNIK CRNE GORE	3
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	
ČLANOVI VLADE	
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	12
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	195
SUDSKU SAVJET	
TUŽILAČKI SAVJET	
SUDIJE	3
TUŽIOCI	2
UKUPNO I	115

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	KRŠE
1.	ANDRIJEVICA	42
2.	BAR	48
3.	BERANE	41
4.	BIJELO POLJE	40
5.	BUDVA	79
6.	DANILOVGRAD	25
7.	ŽABLJAK	21
8.	KOLAŠIN	23
9.	KOTOR	79
10.	MOJKOVAC	19
11.	NIKŠIĆ	75
12.	PLAV	36
13.	PLUŽINE	16
14.	PLJEVLJA	9
15.	PODGORICA	7
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	4
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	3
16.	ROŽAJE	30
17.	TIVAT	38
18.	ULCINJ	54
19.	HERCEG NOVI	87
20.	CETINJE	15
21.	ŠAVNIK	5
	UKUPNO II	906
	UKUPNO III (I + II)	1021

Izvor: KSSI

**IZREČENE PRESUDE ORGANA ZA PREKRŠAJE
U 2013. GODINI**

I DRŽAVNI FUNKCIONERI	Broj izrečenih presuda
PREDSJEDNIK CRNE GORE	-
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE CRNE GORE	-
PREDSJEDNIK VLADE CRNE GORE	-
FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST PREDSJEDNIK CRNE GORE	3
POSLANICI U SKUPŠTINI CRNE GORE	8
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	6
ČLANOVI VLADE CRNE GORE	-
DRUGI JAVNI FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST VLADA CRNE GORE	78
PREDSJEDNIK I SUDIJE USTAVNOG SUDA	-
SUDSKI SAVJET	-
SUDIJE	2
TUŽILAČKI SAVJET	1
DRŽAVNI TUŽIOCI	1
SUDIJE ZA PREKRŠAJE	2
UKUPNO I	101

Redni broj	II LOKALNI FUNKCIONERI	Broj izrečenih presuda
1.	ANDRIJEVICA	11
2.	BAR	8
3.	BERANE	19
4.	BIJELO POLJE	9
5.	BUDVA	31
6.	DANILOVGRAD	8
7.	ŽABLJAK	12
8.	KOLAŠIN	13
9.	KOTOR	33
10.	MOJKOVAC	5
11.	NIKŠIĆ	31
12.	PLAV	16
13.	PLUŽINE	6
14.	PLJEVLJA	10
15.	PODGORICA	14
	- GRADSKA OPŠTINA TUZI	
	- GRADSKA OPŠTINA GOLUBOVCI	3
16.	ROŽAJE	17
17.	TIVAT	4
18.	ULCINJ	27
19.	HERCEG NOVI	27
20.	CETINJE	10
21.	ŠAVNIK	18
	UKUPNO II	332
	UKUPNO III (I + II)	433

Izvor: KSSI

Napomena : Ukupan iznos novčanih kazni iznosi:

14 970,00€ + 9385,00€ sudskih = 24 355,00€

**PRESUDE ORGANA ZA PREKRŠAJE
U 2013. GODINI**

Redni broj	JAVNI FUNKCIONERI	
	BROJ RJEŠENJA	
	Državni funkcioneri	101
	Lokalni funkcioneri	332
1.	Andrijevica	11
2.	Bar	8
3.	Berane	19
4.	Bijelo Polje	9
5.	Budva	31
6.	Danilovgrad	8
7.	Žabljak	12
8.	Kolašin	13
9.	Kotor	33
10.	Mojkovac	5
11.	Nikšić	31
12.	Petnjica	-
13.	Plav	16
14.	Plužine	6
15.	Pljevlja	10
16.	Glavni grad Podgorica	14
	Gradska opština Golubovci	-
	Gradska opština Tuzi	3
17.	Rožaje	17
18.	Tivat	4
19.	Ulcinj	27
20.	Herceg Novi	27
21.	Prijestonica Cetinje	10
22.	Šavnik	18
	UKUPNO	433

Izvor: KSSI

**PRESUDE ORGANA ZA PREKRŠAJE PO VRSTI
PREKRŠAJA U 2013. GODINI**

		BROJ PRESUDA					Ukupno
		opomena	oslobađa se krivice	odbacuje se	obustavlja se postupak	noćana kazna	
1.	Državni funkcioneri	64	5	2	2	28	101
Lokalni (opštinski) funkcioneri							
1.	Andrijevića	8	2	/	/	1	11
2.	Bar	3	/	1	1	3	8
3.	Berane	17	1	/	1	/	19
4.	Bijelo Polje	3	/	1	3	2	9
5.	Budva	17	/	2	1	11	31
6.	Danilovgrad	7	/	/	/	1	8
7.	Žabljak	11	/	1	/	/	12
7.	Kolašin	2	4	/	/	7	13
8.	Kotor	30	3	/	/	/	33
9.	Mojkovac	5	/	/	/	/	5
10.	Nikšić	21	1	1	3	5	31
11.	Plav	15	/	/	1	/	16
12.	Plužine	3	2	/	/	1	6
13.	Pljevlja	2	2	1	/	5	10
14.	Podgorica	8	1	1	1	3	14
15.	GO Tuzi	/	/	/	/	/	/
16.	GO Golubovci	1	/	/	/	2	3
17.	Rožaje	16	/	/	/	1	17
18.	Tivat	4	/	/	/	/	4
19.	Ulcinj	7	2	/	5	13	27
20.	Herceg Novi	6	1	/	1	19	27
21.	Cetinje	10	/	/	/	/	10
22.	Šavnik	15	/	1	1	1	18
	SVEGA:	211	19	9	18	75	332
	UKUPNO	275	24	11	20	103	433

Izvor: KSSI

Napomena:

Opština Podgorica, Tuzi i Golubovci – Područni organ za prekršaje Podgorica.

Nikšić, Šavnik i Plužine - Područni organ za prekršaje Nikšić.

Tivat i Kotor - Područni organ za prekršaje Kotor.

Berane i Andrijevića - Područni organ za prekršaje Berane

**UPUĆENI ZAHTJEVI ZA RAZRJEŠENJE,
SUSPENDOVANJE ILI IZRICANJE DISCIPLINSKE
MJERE ZA JAVNE FUNKCIONERE U 2013. GODINI**

REDNI BROJ	I DRŽAVNI FUNKCIONERI	BROJ FUNKCIONERA	DATUM SLANJA ZAHTJEVA
1.	FUNKCIONERI KOJE BIRA, IMENUJE, POSTAVLJA ILI DAJE SAGLASNOST SKUPŠTINA CRNE GORE	6	19.07/30.08.
REDNI BROJ	II LOKALNI FUNKCIONERI	BROJ FUNKCIONERA	DATUM SLANJA ZAHTJEVA
1.	BAR	3	19.07/30.08.
2.	BERANE	2	30.08.
3.	BIJELO POLJE	1	20.12.
4.	BUDVA	4	27.09/20.12.
5.	PLAV	1	19.07.
6.	ŽABLJAK	1	20.12.
7.	KOTOR	2	27.09.
8.	MOJKOVAC	1	20.12.
9.	PLUŽINE	1	20.12.
10.	HERCEG NOVI	6	19.07.
11.	ROŽAJE	1	30.08.
12.	TIVAT	1	30.08.
13.	ULCINJ	1	30.08.
	UKUPNO I + II	31	

Izvor: KSSI

TUŽBE UPRAVNOM SUDU

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ TUŽBI
1.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI SKUPŠTINE	1
2.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI VLADE	5
3.	LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI	7
4.	KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA	1
	UKUPNO	14

Izvor: KSSI

TUŽBE VRHOVNOM SUDU

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ TUŽBI
1.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI VLADE	2
2.	KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA	1
	UKUPNO	3

Izvor: KSSI

PRESUDE UPRAVNOG SUDA

REDNI BROJ	JAVNI FUNKCIONERI	BROJ PRESUDA
1.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI SKUPŠTINE	1
2.	DRUGI JAVNI FUNKCIONERI VLADE	14
3.	LOKALNI JAVNI FUNKCIONERI	6
4.	KOMISIJA ZA SPRJEČA VANJE SUKOBA INTERESA	1
	UKUPNO	22

Izvor: KSSI

CRNA GORA
KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE
SUKOBA INTERESA

PORESKA UPRAVA
CRNE GORE

ANEKS SPORAZUMA O SARADNJI

Shodno obavezama utvrđenim Akcionim Planom za sprovođenje programa borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala i obavezama za poglavalje 23, kao i Akcionog plana za ispunjavanje preporuka iz Izvještaja EK o napretku Crne Gore za 2012. godinu, kojeg je Vlada Crne Gore usvojila u januaru 2013. godine (mjera 186), Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore i Poreska uprava Crne Gore vrše dopunu Sporazuma o saradnji potpisanog 24. decembra 2009. godine između:

KOMISIJE ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA CRNE GORE (u daljem tekstu Komisija), koju zastupa predsjednik dr Slobodan Leković i

PORESKE UPRAVE CRNE GORE (u daljem tekstu Poreska uprava), koju zastupa direktor dr Milan Lakićević.

Član 1.

Poslije člana 2 dodaje se novi član 2a koji glasi:

Komisija za sprječavanje sukoba interesa i Poreska uprava će vršiti razmjenu podataka koristeći novi softver preko kojeg bi Komisija imala direktan pristup podacima koje posjeduje Poreska uprava, a koji su potrebni Komisiji radi efikasnije provjere podataka koje dostavljaju javni funkcioneri u Izvještajima o prihodima i imovini.

Izrada novog softvera-interfejsa omogućiće Komisiji sprovođenje zakonskih nadležnosti, koje proističu iz člana 20a Zakona o sprječavanju sukoba interesa o provjeri imovine javnih funkcionera i sa njima povezanih lica („Službeni list CG“, br. 1/09, 41/11, 47/11), a istovremeno i Poreskoj upravi radi efikasnije kontrole tačnosti prijavljenih prihoda javnih funkcionera.

Član 2.

Ostale odredbe Sporazuma o saradnji ostaju na snazi.

Član 3.

Aneks sporazuma će se primjenjivati od dana potpisivanja.

Član 4.

Zaključeno u Podgorici 25. oktobra 2013. godine u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih svaka strana zadržava po dva (2) primjerka.

**Komisija za sprječavanje
sukoba interesa**

Predsjednik

dr Slobodan Leković

Poreska uprava

Direktor

dr Milan Lakićević

CRNA GORA
KOMISIJA ZA SPRJEČAVANJE
SUKOBA INTERESA

REPUBLIKA KOSOVO
AGENCIJA ZA BORBU
PROTIV KORUPCIJE

MEMORANDUM O SARADNJI

Član 1.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore i Agencija za borbu protiv korupcije Kosova saglasni su da sarađuju u oblastima koje se odnose na prevenciju korupcije i sprečavanje sukoba, odnosno konflikta interesa javnih funkcionera.

Član 2.

Cilj ove saradnje jeste razmjena znanja i iskustava u primjeni međunarodnih pravnih standarda i unutrašnjih propisa iz oblasti označenih u članu 1 ovog Memoranduma, a u skladu sa zaključkom Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI) za Jugoistočnu Evropu.

Član 3.

Saradnja će biti provedena kroz studijske posjete, zajedničke obuke i projekte, organizaciju radionica, seminara i konferencija, edukacije potencijalnih subjekata sukoba interesa i korupcije, poboljšanje pristupu informacijama koje su od značaja za sprečavanje sukoba odnosno konflikta interesa, prevenciju korupcije i ostvarivanje regionalne saradnje sa istim i sličnim tijelima.

Član 4.

U cilju što efikasnije realizacije projekta i ostvarivanja ovim Memorandumom definisanog cilja, Komisija za sprječavanje sukoba interesa Crne Gore i Agencija za borbu protiv korupcije Kosova će se međusobno savjetovati i razmjenjivati relevantne informacije i saradivati na unapređenju pravnog okvira i reformi zakonodavstva kojim se tretira oblast konflikta interesa, odnosno korupcije.

Zaključeno 27. 02. 2014. godine, u po dva indentična primjerka, na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku.

Komisija za sprječavanje sukoba interesa

Agencija za borbu protiv korupcije

Predsjednik
Slobodan Leković

Direktor
Hasan Preteni

